

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

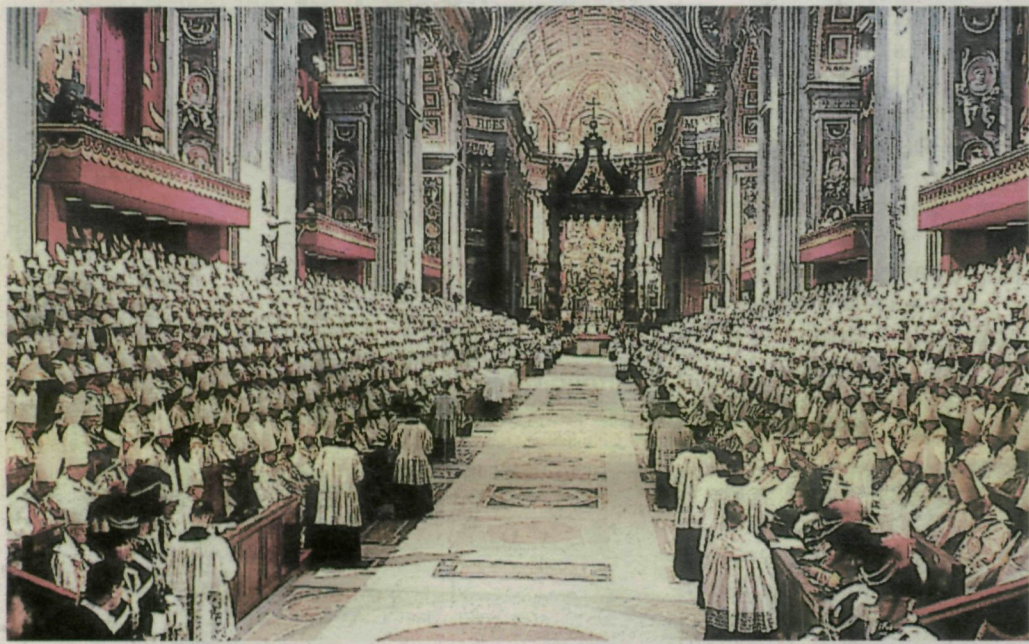
Any XXVII • Núm. 1.369 • 1,80 €

15 • desembre • 2005

«L'ànima que està enamorada no
es cansa ni cansa»
Sant Joan de la Creu

La Facultat de Teologia va organitzar una jornada commemorativa en què es va palesar l'actualitat del Concili

Catalunya celebra els 40 anys de la cloenda del Vaticà II

Pau VI va tancar el Concili iniciat el 1962.

Una nombrosa representació de l'Església catalana es va aplegar el dijous 1 de desembre per commemorar la cloenda ara fa 40 anys del Concili Vaticà II. Durant tota la jornada, organitzada per la Facultat de Teologia de Catalunya juntament amb els Instituts Superiors de Ciències Religioses, es va insistir que més enllà de les celebracions commemoratives, l'aplicació del Concili

Vaticà II és un repte sempre actual. «El Vaticà II continua sent una font d'inspiració i els seus textos i el seu tarannà encara impulsen un nou estil de fer teologia, és a dir, de fer Església», va dir el Dr. Josep-Oriol Tuñí, degà de la Facultat de Teologia, i així ho va corroborar també l'arquebisbe de Barcelona en les seves paraules de cloenda.

Pàg. 17 i 26

Càritas dedica la campanya anual a la immigració

La Campanya Institucional 2005-2006 de Càritas espanyola es dedica enguany a la immigració. L'objectiu és impulsar l'acollida i prevenir el rebuig social. El lema escollit és «Construïm un lloc comú. Ningú sense Futur» i pretén mobilitzar el conjunt de la societat a favor d'unes actituds d'acollida envers els immigrants, perquè la integració social esdevingui una realitat i evitar l'esclat de fenòmens de violència social.

Pàg. 9

Impressions d'un tarragoní com a bisbe de Trujillo

El tarragoní Lluís Solé i Fa és bisbe de Trujillo (Hondures) des del mes de juny passat, quan va rebre la consagració episcopal de mans del cardenal Rodríguez Maradiaga en una cerimònia multitudinària. Mesos després ha tingut l'oportunitat de fer una estada de quinze dies a casa nostra, durant la qual, a banda de visitar la família i els amics, ha

desenvolupat una atapeïda agenda de treball a fi i efecte de dinamitzar la pastoral en aquella diòcesi hondureny, per a una millor acció evangelitzadora. Aprofitant l'estada del bisbe Lluís Solé a Tarragona, hem conversat amb ell per parlar del poble de Déu que peregrina a Hondures i de la seva missió.

Pàg. 23

en primer pla

Armènia: el primer país cristià

Actualment la República d'Armènia és un país del Caucas, no més gran que Catalunya, i que des que va obtenir la independència respecte la desapareguda Unió Soviètica l'any 1991, intenta democratitzar-se. La majoria de la població, malgrat els grans estats musulmans que l'envolten, és cristiana i pertany a l'Església armènia, una Església oriental independent que no està vinculada a cap dels grans patriarcats ortodoxos.

Armènia és una terra molt sig-

nificativa, religiosament parlant. La tradició veu en la seva muntanya sagrada, el mont Ararat, el primer lloc on l'arca de Noè va tocar terra després del diluvi universal. Armènia, a més, va ser el primer país del món a adoptar el cristianisme com a religió oficial, uns vuitanta anys abans que ho fes l'Imperi romà. Avui aquest país del Caucas continua fidel a aquesta tradició cristiana, tot un exemple de fidelitat per a la resta de cristians.

Pàg. 3 i 4

Betlem, necessitada de pelegrins

«Els cristians de Betlem estan tancats en una presó a cel obert per un mur de vuit metres d'alçada, que els priva de terrenys indispensables per a la seva supervivència.» Així ho denuncien sacerdots, religiosos i laics cristians de Betlem, que han demanat que totes les peregrinacions a Terra Santa passin per la ciutat on va néixer el Messies. Aquesta crida confirma les dificultats que travessen els cristians, que es veuen obligats a emigrar per la manca de treball davant la crisi de les peregrinacions.

Pàg. 8

Amics de Jesús

Jesús és REI de l'univers

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 10 Entrevista al president de la Confer

Pàg. 18 Barcelona: acció de gràcies pel beat Carles de Foucauld

Pàg. 24 Solemne obertura de l'Any Xavier a Lleida

Pàg. 29 8è «Reis per a tothom» de Càritas, CCU i Ràdio Estel

Pàg. 31 Restaurat el retaule del Santíssim de la catedral de Tarragona

Editorial

Unions gais, a l'anglesa

El Parlament britànic ha aprovat una nova llei que regula les unions entre parelles del mateix sexe. La notícia ha estat celebrada àmpliament pels moviments homosexuals anglesos, i un dels seus representants més mediàtics i carismàtics, el cantant Elton John, ja ha anunciat que formalitzarà la seva relació amb el canadenc David Furnish, la seva parella sentimental des de fa onze anys.

Al nostre país, els sectors que van defensar la llei sobre unions homosexuals, que també es va aprovar pel Parlament espanyol aquest mateix any, afirmen que la Gran Bretanya s'uneix als països que com Espanya aniran aprovant aquest tipus de lleis. Però una lectura a consciència, entre el text britànic i l'espanyol, demostra que les diferències entre aquests dos projectes són molt grans i dignes de tenir en compte. Cosa que demostra que els anglesos no han seguit el model hispànic, sinó un de completament diferent.

En primer lloc, el projecte anglès no parla en cap moment de «matrimoni» per referir-se a les unions de parelles homosexuals, simplement és un compendi d'articles que equiparen molts dels drets que tenen les parelles heterossexuals i que ara també tindran les del mateix sexe. Bàsicament parlem de drets que possibilitaran que les parelles gais no perdin la casa quan es mori un dels seus membres, no hagin de pagar quantitats descomunals per obtenir l'herència del seu company, o que puguin visitar a l'hospital la seva parella quan s'està morint, cosa que fins ara s'impedia perquè no s'era familiar directe.

En segon lloc, el Parlament britànic ha aprovat la llei amb un consens ampli, per a això ha calgut pactar i buscar un text que pogués ser assumit per gairebé tots. Per això s'ha evitat utilitzar el terme «matrimoni», però també l'equiparació d'alguns drets de les parelles heterossexuals com pot ser l'adopció de fills, opció que va ser descartada completament del text

consensuat britànic. Res d'això va passar al Parlament espanyol, on no hi va haver voluntat de consens, i on la majoria va ser tan exigua, que es va haver d'aprovar el projecte en segona votació, ja que el Senat el va tornar al Congrés sense la seva aprovació.

En tercer lloc, les principals organitzacions d'homosexuals de la Gran Bretanya estan satisfetes amb el text del projecte anglès. Així, per exemple, «Stonewall», el gran referent de l'associacionisme gai del Regne Unit, afirmava que «denominar «matrimoni» les parelles del mateix sexe no cal perquè els homosexuals vegin reconeguts els seus drets en la societat britànica». Però aquí a Espanya sorprèn que sigui el president del Govern el gran avalador i defensor públic del terme «matrimoni» aplicat a les parelles gais, una qüestió en la qual ni tan sols estan d'acord algunes associacions d'homosexuals espanyols, però en aquest cas, encara que no sigui gaire apropiada l'expressió, Zapatero ha estat «més papista que el Papa».

Finalment, cal dir que els mitjans de comunicació anglesos han estat molt més realistes a l'hora de mesurar les conseqüències reals de la llei de parelles del mateix sexe. Així, per exemple, es parla que 1.200 parelles formalitzaran la seva relació a la Gran Bretanya en els propers mesos, i uns 4.500 en el primer any. Contrasten aquestes xifres amb les que es van donar a Espanya, per part d'una bona part de la premsa governamental que parlava que en tres anys es produirien 100.000 casaments d'homosexuals. La realitat amb dades a la mà, és que al territori espanyol s'han donat en els quatre primers mesos de la nova llei 444 casaments inscrits en la Direcció General de Registres i Notariat. Aquestes xifres són inqüestionables, les dels manifestants a Madrid en defensa de la Família són discutibles segons les fonts, però es miri com es miri són molts milers als qui el Govern no ha tingut en compte per a res.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Carles Sánchez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorrens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 90,70 €

Gibraltar i Portugal: 94,32 €

Resta d'Europa: 157,24 €

Amèrica i Àfrica: 188,80 €

Àsia i Oceania: 254,32 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«L'ànima que està enamorada no es cansa ni cansa»

(Sant Joan de la Creu. Teòleg i poeta místic. 1542-1591)

Es trobi on es trobi una persona enamorada, irradia una aura benèfica d'il·lusió, d'optimisme i d'alegria. És com si li sobrés energia vital; ha desterrat el pessimisme i es lliura a les seves feines amb fervor. El somriure li aflora sense dificultat als llavis i la seva presència ens contagia. Això és el que passa «generalment» quan el cor està enamorat, al contrari de quan batega amb desamor i tristesa. Però «l'ànima», com el cor, també pot estar confosa i sense horitzó; i, per tant, desangelada, avorrida i pesarosa. O, al contrari, «enamorada» i, per tant, a vessar d'activitat i esplendorosa; irradia confiança i exerceix

atracció poderosa. Aquest enamorament de l'ànima al qual es refereix sant Joan de la Creu és el que «obté forces de flaqueza, converteix les tenebres en llum, transmuta els plors aliens en somriures; és estimulant, gratificant i una benedicció». Les ànimes així enamorades estan molt vives, són molt actives i al profund li fa l'efecte que no es cansen. El cert és que no s'acovardenen fàcilment davant de les dificultats. I l'altre avantatge és que «no fastiguen, no cansen els altres amb reiterats rosaris llagrimosos de penes, decaïments, frustracions i estats negatius, encara que la seva salut física se'n ressentí».

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

La terra on desembarcà Noè

■ L'Església armènia té avui uns 6 milions de fidels

Segons la tradició, el primer lloc on l'arca de Noè va tocar terra quan les aigües del diluvi baixaren va ser el cim del mont Ararat, la muntanya santa dels armenis. I va ser també Armènia el primer país que va adoptar oficialment el cris-

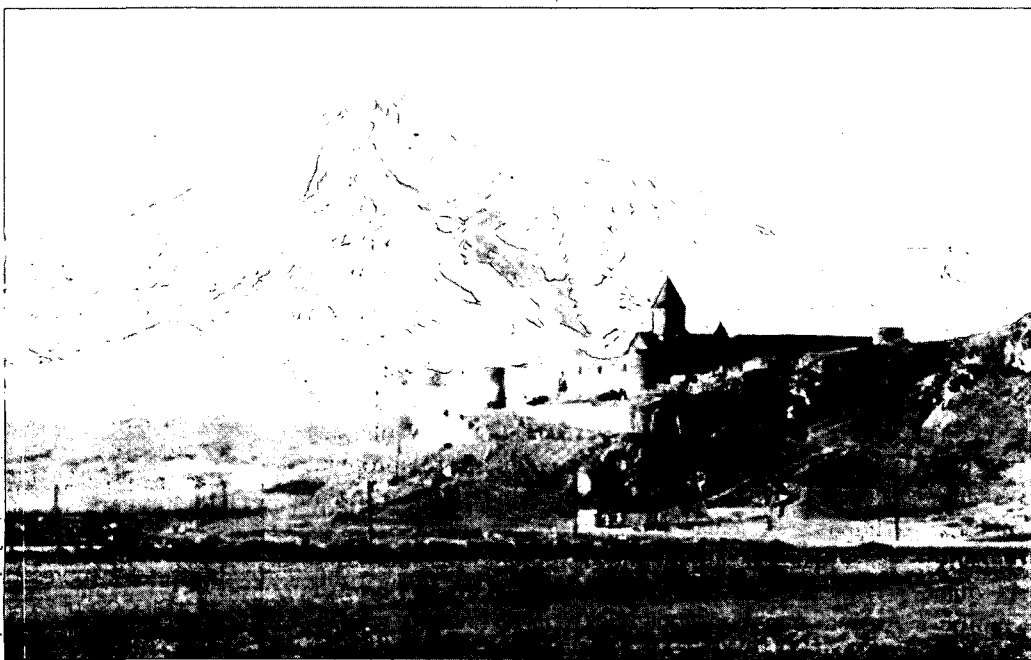
tianisme com a religió d'Estat, l'any 301, quan a l'Imperi romà els cristians encara eren perseguits fins a la mort. Avui Armènia continua sent cristiana i la seva Església nacional se sent orgullosa tant de la seva llarguíssima tradició com d'haver sobre-

viscut, tota sola, a la història convulsa del Caucas. El país del mont Ararat s'ha mantingut fidel a la fe malgrat les invasions, la pressió de l'islam i les massacres, com la que van patir a començament del segle xx a mans dels ocupants turcs.

El que avui coneixem com a República d'Armènia, un estat modest situat entre Geòrgia, Turquia, l'Iran i l'Azerbaidjan, és una relíquia del que havia estat històricament una nació molt més extensa i influent. L'existència d'aquesta cultura cristiana del sud del Caucas, però, encara és poc coneguda pels cristians occidentals. Conscient d'aquesta mancança, el papa Joan Pau II deia l'any 1995 en la seva carta apostòlica *Oriental lumen* que «atès que creiem que la venerable i antiga tradició de les esglésies orientals forma part integrant del patrimoni de l'Església de Crist, la primera necessitat que tenen els catòlics consisteix a conèixer-la per poder-se'n nodrir i afavorir, cadascú en la mesura de les seves possibilitats, el procés de la unitat». En el mateix document el Pontífex destacava l'antiguitat de moltes Esglésies orientals i afirmava que «moltes d'elles es glorien d'haver tingut un dels apòstols com a primer testimoni del Senyor». Aquest és el cas d'Armènia.

Ànima cristiana

Armènia va ser un dels territoris que van ser evangelitzats directament per alguns dels apòstols, com ara sant Bartomeu i sant Judes Tadeu, segons la tradició. Després d'ells, diversos missioners van predicar als armenis, però el més recordat de tots és sant Gregori l'Il·luminador, que va evangelitzar aquelles terres cap a l'any 385. Però el rei d'Armènia, Tirídates III, en va desconfiar i el va fer llençar a un pou sec. Gregori va sobreviure durant tretze anys al clot on l'havien confinat gràcies a una cristiana que cada dia li duia menjar. Quan semblava que la situació s'eternitzaria, el rei Tirídates va embogir i la família va estar buscant algú que el guarís, però sense èxit. Finalment van haver de recórrer a sant Gregori l'Il·luminador, que tenia fama de sant, i aquest va aconseguir guarir el rei. De resultes d'aquest episodi, el monarca es va convertir al cristianisme, i amb ell tot Armènia. Així, el país de l'Ararat esdevenia el primer estat oficialment cristià del món. Fins 80 anys més tard no ho faria l'Imperi romà. Arran de la conversió del rei, sant Gregori l'Il·luminador es va convertir en el primer *catholicós*, és a dir en el cap de l'Església armènia. Gregori també va ser el fundador del que s'ha considerat la casa espiritual dels armenis: Etxmiadzin, que avui

El monestir de Khor Virap amb l'Ararat al fons.

és la seu oficial dels *catholicós*.

La implantació del cristianisme implicava necessàriament traduir la Bíblia i altres textos sagrats a l'armeni, una llengua, però, que fins llavors s'havia servit exclusivament d'alfabets estrangers —el grec i l'arameu sobretot. Calia, per tant, crear l'armeni escrit amb un alfabet propi, capaç de reflectir els trets propis de la llengua. I això es va aconseguir l'any 405, un segle després de l'adopció del cristianisme. Va ser un monjo, Mesrob, qui després de voltar per tot el país per recollir i estudiar els sons de la llengua va crear l'alfabet armeni, que encara avui és utilitzat. Per tal de facilitar l'aprenentatge de l'alfabet, Mesrob va fundar diverses escoles pel territori armeni, i d'aquesta manera es van

posar les bases per al desenvolupament d'una literatura armènia forta, caracteritzada per la profusió d'obres religioses. Òbviament un dels primers llibres traduïts va ser la Bíblia, que es va convertir en un model literari per a les obres posteriors.

L'art també va viure una revolució amb l'arribada del cristianisme. A partir del segle iv es van haver de construir nombrosos edificis religiosos, esglésies i monestirs principalment. Els experts han coincidit a destacar que l'arquitectura religiosa armènia, tot i inspirar-se en models bizantins, és força original i que fins i tot troba solucions arquitectòniques pròpies, com ara l'arc ogival, que Occident no aplicaria amb profusió fins segles més tard, amb l'art gòtic.

Una història convulsa

El regne d'Armènia va viure al llarg dels segles com diversos pobles i imperis n'envaïen el territori: romans, perses, bizantins, àrabs, mongols, turcmans, turcs i russos han dominat totalment o parcialment el país evangelitzat per sant Gregori l'Il·luminador. Però sens dubte han estat els turcs els veïns de qui els armenis han patit les conseqüències més negatives. Turquia va perpetrar durant la Primera Guerra Mundial un genocidi armeni que alguns historiadors han comparat amb el patit pels jueus d'Europa sota el règim nazi (vegeu requadre de la pàgina 4). Els milions d'armenis assassinats són, sens dubte, la tragèdia més gran que ha hagut de viure aquest poble cristià mil·lenari.

Però, tot i això, Armènia ha sabut conservar els dos grans trets diferenciadors de la seva cultura: la llengua i la religió. Pel que fa a aquesta última, els armenis són l'únic poble del Caucas sud, juntament amb els georgians, que s'han mantingut cristians malgrat estar envoltats de gran estats de majoria islàmica, com són Turquia i l'Iran. L'Església armènia, a més,

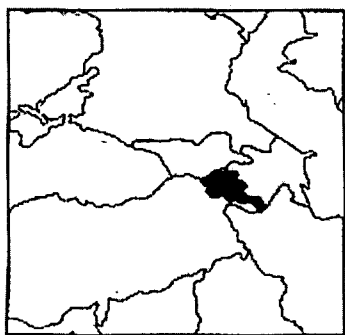
«Armènia ha sabut conservar dos grans trets culturals: la llengua i la religió»

té la peculiaritat de ser una Església independent, nacional, i que no depèn del cap dels grans patriarcats d'orient: Constantinoble, Antioquia, Jerusalem i Alexandria. Aquesta independència és també un tret força antic, ja que data del segle iv, quan el *catholicós* Husik va proclamar l'autonomia de l'Església armènia respecte d'Antioquia. Poc temps després aquesta autonomia es va convertir definitivament en separació. Posteriorment hi va haver alguns intents d'acostar els armenis a l'Església de Roma, però sense gaire èxit. Al segle xvii alguns missioners catòlics van predicar a Armènia i van aconseguir que una part dels fidels passessin sota obediència de Roma conservant, això sí, el ritu armeni. Fruit d'aquella tasca missionera avui els catòlics armenis són una minoria d'entre 100.000 i 150.000 fidels.

Armènia i Roma

La majoria de la població, però, continua pertanyent a l'Església armènia, que

L'Armènia actual

La disgregació de la Unió Soviètica l'any 1991 va facilitar la independència de la República d'Armènia. Aquest petit estat del Caucas —d'una superfície similar a la de Catalunya i amb una població d'uns 4 milions d'habitants— intenta trobar el seu camí cap a una democràcia real, però no ha sabut evitar el conflicte bèl·lic. El mateix any de la independència va entrar en guerra amb la veïna Azerbaidjan, a qui reclamava una regió de majoria armènia. El contenciós va durar fins l'any 1997, quan es va signar un alto el foc entre les parts. L'estatus oficial, però, de la regió en disputa encara no ha estat resolt. A part, la conflictivitat general a la zona del Caucas tampoc no ajuda a l'estabilització del país, que es beneficia, això sí, dels ingressos que rep gràcies a la important diàspora armènia per tot el món.

L'església de Zvartnoc, del segle VII, amb arcs que prefiguren el gòtic.

avui té uns 6 milions de fidels, molts dels quals viuen, però, fora d'Armènia, sobretot en diversos països del Pròxim Orient i als Estats Units. El cap actual de l'Església armènia és Karekin II, que va ser escollit *catholicós* l'any 1999. Precisament l'any 2001 va tenir lloc una trobada històrica entre Karekin II i Joan Pau II, en el marc de la visita pastoral del Papa a Armènia, que es va voler fer coincidir amb els 1.700 anys de la conversió del país al cristianisme. En aquella ocasió, el Bisbe de Roma va tenir un record especial per tots els patiments del poble armeni, que va comparar amb els patiments dels membres del Cos místic de Crist. Així mateix també va destacar la fidelitat dels armenis a la fe cristiana i els va descriure com a model per als altres cristians: «Mil set-cents anys d'evangelització fan d'aquesta terra un dels bressols de la civilització cristiana vers la qual s'adreça, amb gran admiració, la veneració de tots els deixebles del Mestre diví.» En aquesta visita Joan Pau II no només va tenir una trobada fraternal amb Karekin II i altres personalitats de l'Església armènia sinó que també va visitar llocs emblemàtics, com ara la

Seu apostòlica d'Etxmiadzin o el monestir de Khor Virab. També va tenir una atenció especial per a la minoria armènia catòlica.

Joan Pau II i Karekin II van redactar una declaració conjunta en la qual es congratulaven «perquè el cristianisme a Armènia ha sobreviscut a les adversitats dels disset segles passats, i perquè l'Església armènia ara gaudeix de llibertat per complir la missió de proclamar la bon nova a la moderna República d'Armènia i a moltes regions properes i llunyanes, on hi ha comunitats armènies». El Bisbe de Roma i el cap de l'Església armènia també es van comprometre a pregar i treballar per aconseguir la comunió de tots els cristians respectant les tradicions de cadascú.

Al cor del Caucas

Armènia es troba al bell mig de la regió geogràfica del Caucas, una àrea molt significativa en la història de la humanitat. Malgrat ser una zona molt muntanyosa —s'hi troba el cim més alt d'Europa, el Mont Elbrus (5.642 m)— ha estat des de sempre un lloc de pas, pel fet d'estar situada a cavall d'Europa, l'Àsia central i el Pròxim Orient. Aquesta característica ha fet que nombroses civilitzacions al llarg de història hagin passat

Karekin II oferint a Joan Pau II una relíquia de sant Gregori l'Il·luminador.

LES XIFRES DE LA DIÀSPORA

Tot i que des de feia segles hi havia hagut una diàspora armènia important, arran de les matances dels primers anys del segle XX milions d'armenis van haver de fugir del seu país. Molts es van refugiar en estats veïns i del Pròxim Orient, on formen minories importants i ben estructurades. Potser el cas més famós és el de Jerusalem, on ocupen un dels quatre barris en què es divideix la ciutat antiga.

El país amb més població d'origen armeni és la veïna Geòrgia, on són uns 370.000, Rússia (360.000), l'Iran (300.000), el Líban (230.000) i l'Azerbaidjan (150.000). A occident la comunitat armènia es concentra sobretot als Estats Units, uns 170.000, però també n'hi ha a Europa, especialment a França.

pel Caucas i s'hi hagin establert, de manera que avui la regió és un autèntic mosaic de pobles que sovint no tenen res a veure. S'hi parlen un bon nombre de llengües molt variades, cosa que la converteix en una regió molt rica lingüísticament.

Així, l'armeni, un idioma indoeuropeu, conviu amb el georgià —una llengua caucàsica d'origen poc clar— i amb l'àzeri, que està emparentat amb el turc.

La varietat també es dona en el camp religiós. Amb el pas dels segles molts pobles de Caucas s'han islamitzat, però Geòrgia i Armènia s'han mantingut fidels al cristianisme i han conservat d'aquesta manera unes de les tradicions eclesials més antigues del món. No obstant això al Caucas la diversitat cultural no ha estat sempre sinònim de bona convivència. Els conflictes entre els diferents pobles han estat comuns al llarg de la història. Els exemples més recent els trobem en la guerra entre la mateixa Armènia i l'Azerbaidjan o el terrible conflicte armat entre txetxens i russos.

En aquest sentit el futur per al Caucas i més concretament per a Armènia és incert. En general aquesta regió té mancances democràtiques més o menys marcades, encara que en els darrers anys hi ha hagut un cert interès per apropar aquests països a l'esfera d'influència de la Unió Europea, sobretot en el cas de Geòrgia i Armènia, cosa que en un futur llunyà podria dur a una estabilització real de la zona.

Eduard Brufau

narcea, s. a. de ediciones
Dr. Federico Rubio y Galí, 9 28039 Madrid
Tf. 91 554 61 02 y 91 554 64 84 Fax: 91 554 64 87
narcea@narceaediciones.es www.narceaediciones.es

208pp/12 euros

128pp/9,50 euros

88pp/8 euros

160pp/10 euros

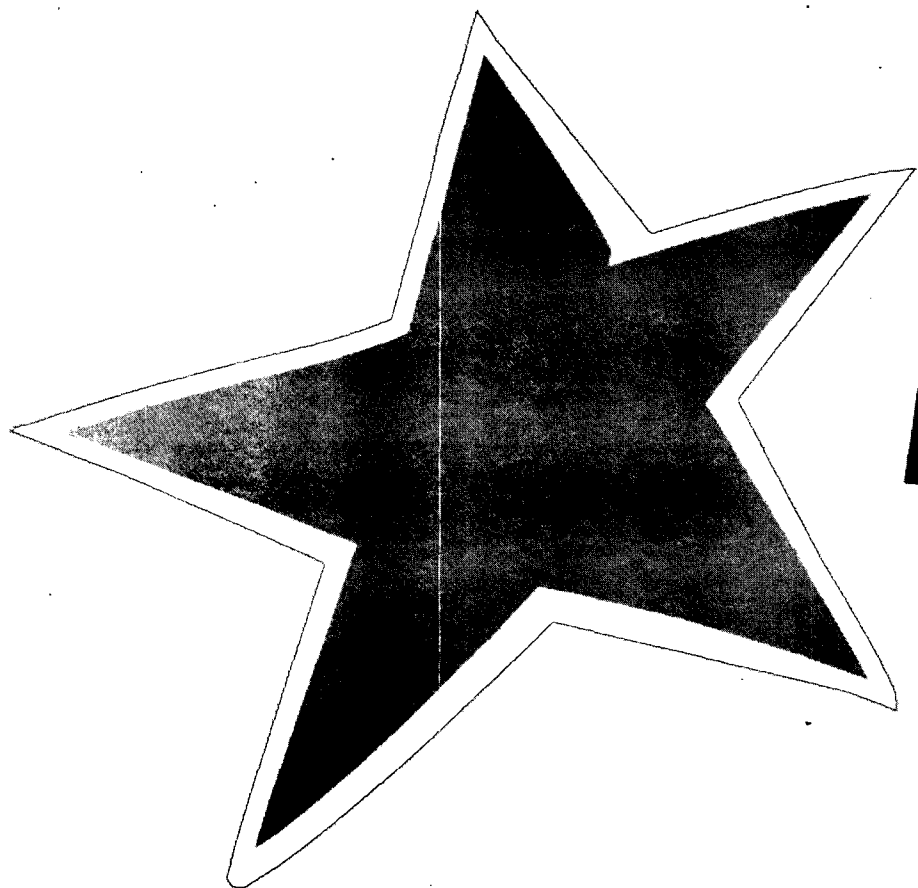
El primer genocidi del segle XX

Els darrers anys del segle XIX l'Imperi turc va començar a veure la part d'Armènia que controlava com una font de possibles problemes nacionals i religiosos i va considerar que calia escamentar-ne els habitants, al començament, d'una manera indirecta: hi va traslladar 100.000 kurds perquè ataquessin i fessin fora els armenis. Aquests, però, van fer sentir el seu malestar amb diversos aixecaments, que van ser esclafats sagnantment pel l'exèrcit turc (es calcula que només l'any 1896 van ser assassinats uns 300.000 armenis). La situació va semblar oferir possibilitats de millora quan a principis del segle XX la revolució del Joves Turcs va fer abdicar el soldà i va instaurar la república turca, laica i prooccidental.

Però el patriotisme turc del nou govern tampoc veia de bon ull les minories nacionals i no només va continuar la política dels predecessors, sinó que la va fer encara més violenta. Durant el decurs de la Primera Guerra Mundial, en la qual

Turquia estava en conflicte amb Rússia, amb l'excusa d'assegurar el front rus, el govern turc va fer deportacions i matances massives d'armenis. Es calcula que hi van morir uns dos milions d'armenis i que almenys un milió més es va haver d'exiliar. Tot i ser considerat el primer genocidi del segle XX aquelles matances no han estat prou recordades, i encara avui el govern turc nega de totes totes l'existència del genocidi. Per als historiadors les xifres esgarrioses del genocidi armeni només són comparables, a Europa, amb les de l'Holocaust perpetrat pels nazis contra la població jueva.

Aquella neteja ètnica explica que avui pràcticament no quedi cap armeni en territori turc. El genocidi, a més, va significar que gran part de l'Armènia històrica quedés annexionada a Turquia i que fins i tot la muntanya santa dels armenis, allà on va desembarcar l'Arca de Noè, el mont Ararat, estigui en territori turc.

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

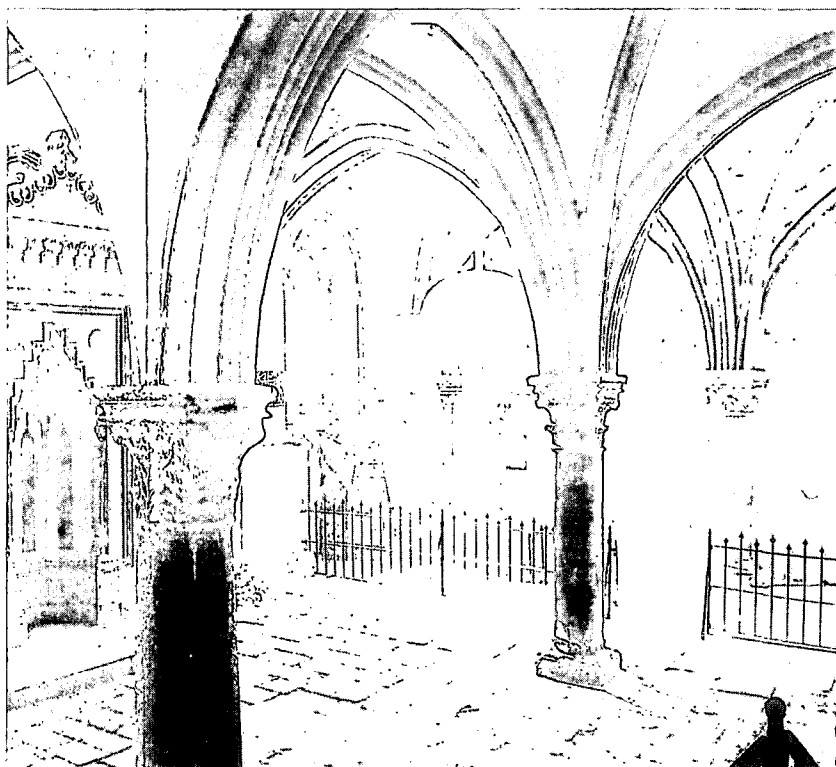
- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- ■ Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

AVANÇAMENT PROGRAMACIÓ PER AL 2006

Del 6 al 13 de març del 2006

Pelegrinatge a TERRA SANTA

Especial solidaritat amb els nostres germans

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

DEMANEU informació.

CAMPANYA DE NADAL:

solidaritat amb els nostres germans de Terra Santa

De la nostra visita a Terra Santa del passat mes d'octubre, encara ens en ressonen les paraules que ens adreçà Mons. Mtarios Haddad, vicari patriarcal de Jerusalem dels grecs melquites:

«Les comunitats religioses cristianes estem endeutades fins al coll, i angoixades pels recursos que no ens arriben com esperàvem d'Europa.

Som nosaltres qui ajudem la població palestinenca sotmesa a la pobresa més estricta.

Fem el que no fa l'Estat: assistim els orfes, les mares vídues, els pares sense feina que no poden pagar els lloguers, els joves sense esperança, etc. Estem esgotats davant d'un futur molt incert... Si us plau, veniu i ajudeu-nos!»

A *Catalunya Cristiana* ens en sentim responsables. Sabem per experiència que entre tots, sumant, podem fer-hi molt! I us preguem, que un cop més, ens ajudeu i col·laboreu en la campanya d'enguany.

Us proposem 3 euros, o el que us sigui possible en la mesura de les vostres possibilitats.

Ens podeu enviar el donatiu per mitjà de gir postal o bé per transferència bancària al compte següent: Caixa Penedès: compte especial TS: número: 2081 - 0100 - 12 - 3300010800. Indiqueu-hi clarament el nom i l'adreça.

Perquè us puguem lliurar el rebut corresponent, feu-nos arribar el comprovant de la caixa, i indiqueu-hi clarament el vostre nom, l'adreça, el codi postal i la població. Moltes gràcies, i que Déu us beneeixi.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Amics de Catalunya Cristiana

Per a més informació:
(per telèfon, per correu o bé personalment):

Vaticà

església en el món

L'arquebisbe Dziwisz diu que Polònia estima «igual» Joan Pau II que Benet XVI

■ Els prelats polonesos fan la visita «ad limina»

CIUTAT DEL VATICÀ.— Polònia està «ansiosa» per acollir el Papa i l'estima «de la mateixa manera» que a Joan Pau II. Ho ha dit l'arquebisbe de Cracòvia, Stanislaw Dziwisz, a Benet XVI: «Tots esperem la seva arribada al nostre país i la visita a l'Església que

l'estima i el sosté amb una oració constant.» «Pot estar segur d'aquests sentiments», va assegurar l'arquebisbe al Pontífex, precisant que «com sap, l'estimat papa Joan Pau II no va voler que la gent es lligués a la seva persona sinó sempre al Successor de Pere».

«La nostra gent ha adoptat amb promptitud aquest concepte. No deixa d'estimar el plorat Papa, però estima de la mateixa manera el qui l'ha succeït. Tinc el deure de comunicar-li que han estat sobretot els joves els qui ens han demanat que diguem al Papa que volen trobar-lo durant el seu viatge a Polònia. Per a mi seria un honor si aquesta trobada tingués lloc a Cracòvia», va afegir Mons. Dziwisz, que era al Vaticà amb motiu de la visita *ad limina apostolorum* dels prelats polonesos.

Dziwisz va voler deixar constància de la bona feina de l'aleshores cardenal Ratzinger al costat de Joan Pau II: «Volem donar-li gràcies per la seva discreta, competent i fidel col·laboració al llarg d'un pontificat tan ric i significatiu.» Seguidament li va dir que com a bisbes polonesos, «li donem les gràcies per la delicadesa amb què va acompanyar el seu benvolgut

predecessor en els últims dies d'agonia i pel seu testimoniatge com a degà del col·legi cardenalici durant els solemnes funerals». El moment més emotiu del discurs va ser quan va dir que «no podem oblidar la seva contínua referència als ensenyaments i a l'exemple de Joan Pau II en els seus discursos i en les seves accions pastorals, i com no agrair-li la decisió d'abreujar el temps per a l'obertura del procés de beatificació del nostre estimat Papa».

Nova evangelització a Polònia

Per la seva banda, el Sant Pare es va referir al tema de la nova evangelització, de la qual va parlar en «una de les seves primeres intervencions el meu gran predecessor Joan Pau II». «Sota el seu guiatge hem entrat en aquest nou mil·lenni del cristianisme, conscients de l'actualitat

constant de la seva exhortació a una nova evangelització.» Segons el Papa, «el primer responsable» de l'evangelització és el bisbe. Així, ha de vetllar per la «qualitat de la formació als seminaris, tenint en compte no només la preparació intel·lectual dels futurs sacerdots, sinó també la seva formació espiritual i emotiva». Per això, va demanar als prelats que posin en pràctica les indicacions del document de la Congregació per a l'Educació Catòlica sobre l'admissió dels candidats als ordes sagrats, que fa referència a la no-admissió de persones amb tendències homosexuals fortament arrelades.

Benet XVI considera que «el procés de formació intel·lectual i espiritual no acaba amb el seminari. És necessària una formació sacerdotal constant», i es va mostrar satisfet de saber que «a les diòcesis poloneses s'organitzen cursos i recessos, exer-

cicis espirituals i altres trobades durant les quals, els sacerdots poden compartir els seus problemes i els seus èxits pastorals». El Papa, content per les nombroses vocacions a Polònia, va demanar generositat als polonesos per «emprendre el servei missioner o el compromís pastoral en els països on hi hagi manca de clergat».

«La diversitat de carismes i de serveis dels religiosos i religioses, o dels membres dels instituts laics de vida consagrada és una gran riquesa de l'Església», va constatar el Pontífex, demanant als prelats específicament que tinguessin «cura de les comunitats religioses femenines». «Les monges que assumeixen diversos serveis eclesials mereixen molt de respecte, i el seu treball ha de ser reconegut oportunament», va advertir el Papa. «No han de ser privades d'un suport espiritual adequat i de possibilitats de desenvolupament intel·lectual i de creixement en la fe.» Dins d'aquest toc d'atenció als bisbes per tal que valorin justament la vida femenina religiosa va sol·licitar de manera particular que «es preocupin dels ordes contemplatius».

Miriam Díez i Bosch

Abu Mazen es troba amb el Pontífex

CIUTAT DEL VATICÀ.— El director de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu, Joaquín Navarro-Valls, va fer saber als periodistes que el president de l'Autoritat Palestina, Mahmud Abbas (conegut com a Abu Mazen), va ser rebut en audiència pel Papa. «En el curs del cordial col·loqui es va analitzar la situació de l'Orient Mitjà. En particular, es va subratllar l'exigència d'integrar en el procés de pau tots els components del poble palestí. També es va parlar de la dificultat dels catòlics a Palestina i de la seva aportació a la societat palestina». Abbas va assegurar a Benet XVI que «serà molt benvingut a Jerusalem i a tots els Llocs Sants». Després el president es va trobar amb el cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat. (M.D.B.)

Benet XVI amb Abu Mazen.

Benet XVI rep de regal un arbre de Nadal de Baviera

CIUTAT DEL VATICÀ.— Benet XVI rebre enguany un arbre de Nadal originari de la seva Baviera natal, que decorarà l'apartament pontifici. El director del Banc de Munic, Taddäus Kühnel, serà qui porti personalment fins al Vaticà aquest present el 19 de desembre. Segons informa l'agència AFP, el banquer alemany recorrerà també en aquesta ocasió, com des de fa 23 anys, el camí cap a Roma amb l'arbre lligat al sostre del seu cotxe. Fa dues setmanes Taddäus Kühnel va portar al Papa una

corona d'Advent «típicament de Baviera», amb cintes vermelles, pomes, pinyons i espelmes. El banquer alemany va conèixer fa uns anys el llavors cardenal Ratzinger en una cita de negocis. Les religioses encarregades d'atendre al Papa decoraran l'arbre nadalenc. Taddäus Kühnel va assenyalar que «el Papa no tindrà motius per sentir nostàlgia de la seva terra natal, perquè a més de l'arbre de Nadal i la corona d'Advent, també portaré *Stollen* i *Lebkuchen*», referint-se als dolços alemanys típics. (ACI)

El Papa lamenta el poc respecte per la llibertat religiosa

CIUTAT DEL VATICÀ.— Benet XVI ha aprofitat el 40è aniversari del Concili Vaticà II per recordar la declaració *Dignitatis humanae* i evidenciar el tema de la llibertat religiosa, que avui «no és prou respectada». Segons el Papa, «aquest dret humà fonamental deriva de la singular dignitat de l'ésser humà que, entre totes les criatures d'aquesta terra, és l'única capaç d'establir una relació lliure i conscient amb el seu creador». «El Concili Vaticà II reafirma la doctrina tradicional catòlica, segons la qual, l'home, en tant que criatura espiritual, pot conèixer la veritat i, per tant, té el deure i el dret de buscar-la.»

Benet XVI va dir que «el Concili insisteix àmpliament en la llibertat religiosa, que ha de ser garantida tant als individus com a les comunitats, en el respecte de les legítimes exigències de l'ordre públic». El Sant Pare va subrat-

llar que aquest ensenyament conciliar, després de quaranta anys, «continua sent de gran actualitat. De fet, la llibertat religiosa està lluny de ser garantida a tot arreu. En alguns casos es nega per motius religiosos o ideològics; altres vegades, encara essent reconeguda de forma escrita, és obstaculitzada en la pràctica pel poder polític o, de forma més solapada, pel predomini cultural de l'agnosticisme i del relativisme».

En un altre sentit, va subratllar que el 9 de desembre es commemorava el 30è aniversari de la Declaració dels Drets dels Discapacitats i va convidar a «treballar cada vegada més a favor de la integració de les persones discapacitades en la societat, en el món del treball, així com en la comunitat cristiana, recordant que tota vida humana és digna de respecte i ha de ser protegida des de la concepció fins al seu ocàs natural». (M.D.B.)

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans persones grans

Segurs del vostre ajut, Bon Nadal

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867

Israel

Els cristians de Betlem se senten en una «presó a cel obert»

■ Demanen que s'exigeixin peregrinacions a la ciutat

BETLEM.— Preveres, religiosos i laics cristians de Betlem fan una crida davant de la proximitat del Nadal: «exigir» que tota peregrinació a Terra Santa inclogui una visita a la ciutat on va néixer Jesucrist, lloc que de fet ja ha esdevingut una «presó a cel obert». Així es desprèn d'una crida que han enviat a l'agència del Pontifici Institut de Missions Estrangeres (PIME) AsiaNews, en què denuncien: «Els cristians de Betlem estan tancats en una presó a cel obert per un mur de vuit metres d'altura, que els priva de terrenys indispensables per a la seva supervivència.»

Denuncia el text difós: «El tancament de la tradicional via per arribar a la basílica de la Nativitat i l'obertura d'un nou punt de control que també imposa als pelegrins hores d'espera per sortir de Betlem és una forma de barbàrie moderna per escanyar econòmicament una ciutat, per imposar la inseguretat diària a un poble i per donar aparença de legalitat a una discriminació religiosa flagrant.»

I és que «mentre els fidels jueus poden anar tranquil·lament a la Tomba de Raquel, als cristians de Terra Santa i d'arreu del món els posen obstacles per entrar i sortir de Betlem», prossegueix. D'aquí que la crida finalment s'adrexi als pelegrins cris-

tians, als quals demana que «tinguin valor». «Aquesta és l'hora de portar la seva solidaritat als cristians de Betlem i de Terra Santa, exigint que tota peregrinació inclogui la visita a Betlem», proposa.

Per a l'agència del PIME la crida als cristians de Betlem confirma les dificultats que aquests travessen i que ja, en vista del Nadal passat, «els havien portat a expressar el temor que "Palestina esdevingui un Estat musulmà" i que la mateixa ciutat lligada al naixement de Jesús, on els cristians en un temps eren majoria, passi a ser totalment islàmica». De ser majoria el 1965, els cristians a Betlem representen actualment

menys del 12%, recordava el pare Artemio Vitores—vicari custodial—al'agència del dicasteri missioner Fides.

Assenyalava que pocs dies enrere les autoritats israelianes havien «restablert una línia de frontera amb Jerusalem, que fa molt difícil el pas i que sotmet tothom a controls que creen grans problemes i malestar a la població local, i fins i tot als frares, als religiosos i a tots els pelegrins». Alertava del «risc elevat que desaparegui completament la presència cristiana a Betlem»: «el lloc del naixement de Crist, el lloc de l'encarnació». «Ajudeu-nos a salvar-la!», va ser el seu crit.

L'agència del PIME recalca la forta emigració de Betlem entre els cristians, «lligats també econòmicament a les peregrinacions, angoixats entre les dificultats creades per Israel per motius de seguretat i per un creixent fonamentalisme islàmic». Recorda que al març, l'aleshores alcalde de Betlem, Hanna Nasser, va demanar a l'opinió pública internacional que intervingués a favor de la població cristiana de la ciutat, empena a emigrar sobretot per la manca de feina a causa de la crisi de les peregrinacions, una situació que ara s'ha fet més difícil pel nou lloc de control de les autoritats israelianes entre Jerusalem i Betlem. (Zenit)

Els pelegrins cristians tenen una cita a Betlem.

ESPANYA

Comença el gran Jubileu dels jesuïtes

PAMPLONA.— El 3 de desembre va començar el Jubileu de la Companyia de Jesús, l'anomenat Any Xavierà, en què es commemoraran fins al desembre del 2006 tres aniversaris importants per als jesuïtes: el V centenari del naixement de sant Francesc Xavier i del beat Pere Fabro (1506) i els 450 anys de la mort de sant Ignasi de Loiola (1556).

La inauguració del V centenari va consistir de diferents parts. En primer lloc, un espectacle cultural titulat «Camins de Xavier», que combina la música amb les projeccions i les actuacions artístiques en viu i que pretenia oferir una visió dels valors que van definir la vida i el missatge de Francesc Xavier. A continuació, va tenir lloc una solemne Eucaristia presidida per l'arquebisbe de Pamplona, Mons. Fernando Sebastián, i concelebrada pel nunci apostòlic a Espanya, Mons. Manuel Monteiro de Castro; el preposit general dels jesuïtes, Peter-Hans Kolvenbach; el president de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. Ricardo Blázquez, i els provincials dels jesuïtes repartits arreu del món.

En l'homilia, l'arquebisbe de Pamplona va destacar que aquest jubileu ha de ser «un any de renovació cristiana, un any en què les famílies cristianes recuperin l'alegria de l'educació religiosa dels seus fills, un any en què els joves descobreixin la bellesa i l'amor de Jesucrist i s'hi lliurin per al servei del seu Regne, en què la fe en Jesucrist ens acosti a tothom i ens ensenyi a viure com a germans». Va presentar

Francesc Xavier com un model en les circumstàncies actuals, «quan al nostre país i arreu d'occident vivim sota la temptació d'organitzar la nostra vida sense Déu». Al final de l'Eucaristia es va llegir el document de la Penitenciera Apostòlica, signat pel cardenal James Francis Stafford, amb el qual es concedeix indulgència plenària als qui durant l'any vagin en peregrinació a la catedral de Pamplona, o al santuari o castell de Xavier.

El 4 de desembre onze missioners, sis d'ells navarresos, van rebre de mans de l'arquebisbe Fernando Sebastián, el crucifix abans de partir a missions. L'acte es va desenvolupar a l'Aula Francesc de Jasso del recent inaugurat auditori de Xavier. En el seu discurs d'enviament, l'arquebisbe els va recomanar: «Emporteu-vos d'aquí amb vosaltres l'esperit fort, invencible i tenaç de sant Francesc Xavier: sigueu generosos i valents i estigueu disposats a lliurar la vida per la salvació del món.»

Al llarg de l'any se succeiran diversos actes a Pamplona, Madrid, Barcelona i Loiola amb eucaristies, conferències, exposicions itinerants, actuacions, peregrinacions, xavierades i actes commemoratius. El Jubileu se celebrarà també a nivell universal ja que a tots els països on hi ha presència jesuïta se celebraran els actes commemoratius organitzats per les corresponents províncies jesuïtiques. Precisament una de les accions previstes per l'Església navarresa és la peregrinació diocesana a Goa (l'Índia) del 29 de setembre al 12 d'octubre del 2006. (Fides)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places benèfiques per ajudar persones amb pocs recursos econòmics.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasa fatima.org

Espanya

Càritas dedica la campanya anual a la immigració

■ L'objectiu és impulsar l'acollida i prevenir el rebuig social

MADRID.— Recentment s'ha presentat la Campanya Institucional 2005-2006 de Càritas espanyola, que es posa en marxa amb motiu del Nadal i que culminarà el juny del 2006 amb la celebració del Dia de Caritat (Corpus Christi). L'acte va comptar amb la presència de Silverio Agea, secretari general de Càritas espanyola; de Juan F. Martínez, director de Càritas Huelva i president de Càritas Andalusia, i d'Oliver Eitel, director de Càritas Sigüenza-Guadalajara i immigrant camerunès.

A través d'aquesta campanya anual, que en aquesta edició porta com a lema «Construïm un indret comú. Ningú sense Futur», la Confederació Càritas incidirà durant els mesos vinents en els reptes de la immigració ja abordats en l'anterior campanya 2004-2005 per subratllar la idea que cal que tots ens impliquem per construir una societat nova sobre la base de l'acollida. Segons ha assenyalat el secretari general de Càritas, aquesta Campanya 2005-2006 pretén mobilitzar el conjunt de la societat a favor d'unes actituds d'acollida

envers els immigrants, perquè la integració social esdevingui una realitat i evitem l'esclet de fenòmens de violència social.

Càritas treballa des de fa temps perquè la societat sigui entesa com un bé comú que cal construir entre tots. Per això, en el marc de la campanya s'impulsarà l'obertura a l'arribada de nous veïns, el reconeixement dels seus drets i la igualtat d'oportunitats, el seu accés ple als recursos socials i apreciar la riquesa de les seves aportacions a la vida comunitària.

En paraules de Silverio Agea, «hem de

prendre plena consciència que Espanya no serà un país d'immigració, perquè ja és un país d'immigració». Davant d'aquesta realitat, Càritas dóna suport a un model d'integració que consisteix a «recrear la societat, de manera que els immigrants siguin acollits com a persones iguals en drets als ciutadans autòctons». Això no significa, va aclarir, que «estiguem a favor d'una política de portes obertes, perquè la immigració ha de ser regulada en origen». D'aquí la necessitat que el tema de la immigració «sigui un afer d'Estat i d'Estats», que s'abordi «com un procés en què tingui la màxima prioritat el desenvolupament recolzat tant pels Govern dels països d'acollida i d'origen com per les respectives societats».

El secretari general de Càritas va demanar la col·laboració dels mitjans de comunicació en els objectius de la campanya per combatre els prejudicis que de manera comuna es relacionen amb la immigració, com la delinqüència i la prostitució, i que les estadístiques desmenteixen de forma categòrica. I és que, com va assegurar Juan

F. Martínez, director de Càritas Huelva, els immigrants «vénen fonamentalment a treballar». I amb aquest objectiu s'enfronten a la incertesa d'un procés de l'èxit del qual depèn la subsistència de les famílies que han deixat enrere.

Tant Juan F. Martínez com Oliver Eitel, director de Càritas diocesana de Sigüenza-Guadalajara, van incidir en la seva intervenció en els aspectes humans de la immigració i en la forma com la xarxa Càritas dóna resposta personalitzada a les històries que s'amaguen darrere de cadascuna d'aquestes persones. «Càritas treballa per la justícia des de l'esperança», va assegurar el director de Càritas Huelva, que va defensar un model de societat alternatiu per remeiar el repte de la immigració: «No podem mantenir els nostres nivells de desenvolupament i de creixement a costa del manteniment d'unes condicions injustes en els països de procedència dels immigrants.»

Oliver Eitel va descriure en primera persona la dura experiència de la immigració, «un procés molt llarg que en ocasions mai no arriba a culminar-se». Va defensar, en qualsevol cas, la necessitat de posar l'èmfasi en la sensibilització i en la interculturalitat, amb l'objectiu de « cercar els punts en comú i d'arribar a comprendre la injustícia de molts dels nostres prejudicis». El 2004, la Confederació Càritas va destinar arreu de l'Estat espanyol als programes per a immigrants 7,3 milions d'euros i es van atendre gairebé 260.000 persones. (C.C.)

Equatorians celebren la patrona del seu país a Torreciudad

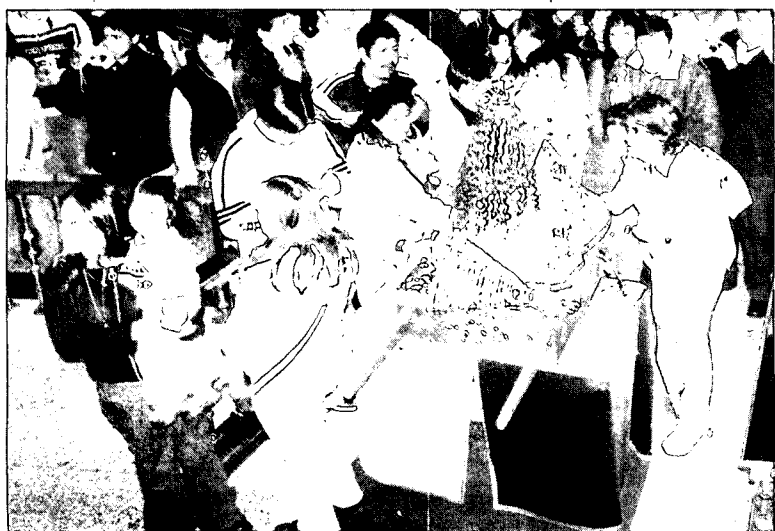

Foto: Juan E. Estiles

Famílies equatorianes entorn de la seva patrona, la Mare de Déu del Quinche.

TORRECIUDAD.— Un miler i mig d'equatorians procedents de múltiples localitats espanyoles van celebrar el 19 de novembre la festivitat de la Mare de Déu del Quinche al santuari de Torreciudad, reproduint les formes i els costums del seu país cada 21 de novembre. Romiatge, ofrenes, cançons i dinar campestre van ser alguns dels actes que es van desenvolupar durant la veneració a la que popularment anomenen la *pequeñita*, i que consideren «protectora de tots els equatorians». La celebració va estar presidida per una rèplica de la seva patrona portada des de l'Equador i que es conserva al santuari d'Osca al costat de gairebé tres-centes advocacions marianes més dels cinc continents.

Guillermo Tipantuña, promotor de la trobada, viu i treballa a Barcelona des de fa cinc anys, amb la seva dona i dos fills, i la trobada li va servir per reunir-se amb una altra part de la família que viu a Madrid i a Saragossa. Segons Tipantuña, «venim aquí per devoció a la Mare de Déu i ens serveix

per fer un acte de germanor per ajudar-nos i estimar-nos els uns als altres». «Vivim a Espanya com els espanyols alhora que conreem les arrels i la memòria de les nostres tradicions històriques.» És el resum que va fer Giovani Muquinchi, de la regió equatoriana de la Ciera i resident a Saragossa des de fa set anys. Giovani va ser nomenat *prioste* 2007 de la germania equatoriana de la Mare de Déu del Quinche a Espanya, «amb l'encàrrec d'organitzar la peregrinació cada any, el dissabte anterior al 21 de novembre, i venir al santuari que custodia la nostra patrona per fomentar la devoció entre els compatriotes emigrats des del meu país».

Per a gran part dels congregats era la primera vegada que commemoraven aquesta festa des que havien sortit del seu país. Com testimonia el mateix Muquinchi, «ho hem intentat fer de la forma més semblant a com es festeja a l'Equador, combinant els elements propis de la nostra cultura amb altres d'heretats dels espanyols». (Álvaro Vilallonga)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 188,80 €** ☐
Àsia i Oceania: 254,32 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms .....

Adreça .....

Població ..... Província ..... C.P. ....

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular ..... Data .....
 Entitat ..... Oficina ..... DC ..... Compte .....

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

P. ALEJANDRO FERNÁNDEZ BARRAJÓN, PRESIDENT DE LA CONFER

«La vida religiosa mostra una vitalitat pròpia dels millors moments de la seva història»

El mercedari Alejandro Fernández Barraón és el nou president de la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer). En una de les seves primeres intervencions com a nou responsable de la Confer assenyalava: «La vida religiosa d'Espanya està cridada al portallànties, com la llàntia, no a situar-se sota la mesura en una falsa

humilitat negadora.» Per al P. Fernández, la vida consagrada té molt a dir als homes i les dones del segle XXI. Així ho pensa i ho sent aquest religiós, obstinat a afirmar que «la vida religiosa té una bonica història per explicar i una gloriosa història per construir».

—Quina valoració en fa, de la Trobada Nacional de Vida Religiosa celebrada recentment?

—La trobada ha estat una oportunitat magnífica per trobar-nos i reafirmar-nos en allò que el Congrés de Roma ens havia dit ara fa un any: que val la pena viure la vida consagrada apassionats per Déu i per la humanitat. La participació impressionant i l'ambient frater i joios de què hem gaudit han estat una prova que els consagrats de l'Estat espanyol estem caminant pel sender senzill i evangèlic de l'encontre i de l'esperança. A més, la configuració de la trobada, amb l'oferta de 16 tallers, ha estat un encert que ha afavorit la participació de tothom i ha facilitat l'intercanvi interpersonal i la familiaritat. La meua valoració, doncs, és excel·lent.

—La Trobada es feia ressò del Congrés celebrat a Roma l'any 2004. Què va implicar per a la vida religiosa aquella reunió? Quin camí s'ha fet?

—El camí és llarg i pacient. Ens queda molt per recórrer; però estem en la certesa que hem començat a caminar i que la vida consagrada continuarà avançant els anys vinents amb molta decisió. *Vita consecrata* i *Caminar des de Crist* van ser les últimes paraules solemnes de l'Església sobre la vida religiosa. El Congrés de Roma de l'any 2004 és la paraula pròpia de la vida religiosa sobre ella mateixa. Els religiosos i les religioses volem avançar en la línia que el Congrés ens ha assenyalat, perquè estem convençuts que per aquí ens impulsa l'Esperit a ser homes i dones d'avui.

—Quines dificultats es donen per comunicar aquesta passió per Crist?

—Les dificultats d'avui són moltes, sens dubte, però no més que les d'ahir. Ser consagrats implica nedar contra corrent moltes vegades, perquè els valors de l'Evangeli no coincideixen exactament amb els de la modernitat. Però això no ens desencoraja, més aviat ens estimula per lliurar-nos més i més bé a la causa de l'Evangeli i dels pobres. En temps de dificultat és quan la vida religiosa ha mostrat el millor d'ella mateixa. El laïcisme del nostre temps és una dificultat, sens dubte, però a temps de fort laïcisme els succeeixen temps de recerca apassionada de Déu. És temps d'esperança. Aquest és el temps de la vida religiosa.

—Així, doncs, la vida consagrada no es troba en «crisi»?

—La vida consagrada no únicament no es troba en crisi sinó que mostra una

vitalitat pròpia dels millors moments de la seva història. Potser estan en crisi alguns religiosos, però no ho està la vida religiosa. Així ho ha ressaltat el Papa a *Vita consecrata* i així ho percebem majoritàriament els consagrats espanyols. És veritat que hi ha circumstàncies adverses per a la vida religiosa del present: edat avançada de mitjana, disminució de vocacions... però juntament amb això hi ha molta entrega i molta passió en els religiosos d'avui. No podem oblidar l'immens esforç de la vida consagrada en la dimensió social.

—Què pot aportar a la nostra societat?

—La vida religiosa aporta una cosa absolutament essencial a la nostra societat. D'una banda, ser referència que es pot viure l'Evangeli amb radicalitat i profunditat, que l'experiència de Déu és capaç d'embolcallar-nos de manera que ens converteix en testimonis joiosos de l'esperança, de la justícia i de la pau. D'altra banda, li recorda al món constantment que no podem abandonar-nos a allò purament material, perquè aleshores ens desgastem a poc a poc i perdem de vista l'horitzó que ens ha fet possible avançar fins al nostre present i conquerir els valors i la tècnica de què avui podem gaudir. Ens recorda, en fi, que hi ha un horitzó lluminós pel qual val la pena dedicar la vida.

—Per on passa la renovació, la revi-

P. Alejandro Fernández.

talització, de la vida religiosa perquè realment experimenti un canvi profund i no un mer retoc superficial?

—Passa per aprofundir i conrear l'experiència de Déu. Només Déu dona sentit, color i escalf a la vida consagrada. I, juntament amb això, la necessitat de treballar plegats l'experiència de fe en la vida comunitària, en l'Església, de sentir-nos en comunió, d'oferir esperança i possibilitats als pobres i als mar-

gians, de treballar per la humanització i el respecte a la natura i al cosmos. La fe és una cosmovisió de la vida que els consagrats volem compartir amb la humanitat seguint Jesús de Natzaret.

—Quin paper tenen els joves i les dones en la vida consagrada?

—Hi tenen un paper cada dia més gran. Els joves aporten ja un estil nou de vida religiosa perquè són molt sensibles a la fraternitat i a l'afecte compartit, a la festa i al compromís militant a favor dels pobres. Dels joves n'aprenem l'espontaneïtat i el sentit de l'humor, la naturalitat i la llibertat. És veritat que en aquests moments hi ha menys joves que aposten per la vida consagrada, però els que ho fan són més generosos i estan més preparats que mai, i això ens omple d'esperança.

—Cal repensar la relació amb els laics?

—La relació amb els laics està més que pensada. El que necessitem és passar a

l'acció i posar-nos a caminar perquè els laics no siguin simplement col·laboradors en les tasques eclesials, sinó protagonistes i artífexs, corresponsables amb nosaltres en els nostres carismes i en el nostre caminar eclesial. Necessitem confiar en els laics i apostar per ells. Els moviments laicals són cada dia més nombrosos en la vida de les diferents congregacions.

—I la intercongregacionalitat?

—Há estat la paraula clau de la Trobada de Vida Religiosa Madrid 2005. No únicament perquè ja hi ha experiències molt lloables d'intercongregacionalitat sinó perquè tots veiem la necessitat de continuar aprofundint en aquesta línia i d'obrir canals nous per a projectes intercongregacionals. Les congregacions tancades a compartir la seva vida i el seu carisma amb altres religiosos i laics acabaran quedant-se aïllades i perdent vitalitat. El camí recorregut en aquest sentit és molt esperançador i va a més.

—Com a president de la Confer, quin és el seu somni?

—El meu somni és el somni que sempre ha acarolat i compartit la vida religiosa de tots els temps: seguir Jesús, imitar-ne la vida, anunciar-ne l'Evangeli. No únicament com a mestres sinó, sobretot, com a testimonis. Des d'aquesta perspectiva, el meu somni, com a nou president de la Confer, és encoratjar i impulsar cap endins els valors essencials de la nostra vida: experiència de Déu i fraternitat, comunió i celebració joiosa. I cap enfora de la vida consagrada, potenciar la dimensió diaconal, de servei i d'entrega, de solidaritat i de lluita per la pau i la justícia, allí on l'ésser humà es trobi més desvalgut i desprotegit. En aquest sentit, s'estan escrivint pàgines precioses en la vida consagrada d'avui. I que la vida religiosa d'Espanya camini al costat dels homes i les dones d'avui, sense quedar-se enrere, amb una paraula actual i fresca per suscitar ànim i esperança des de la fe. Que la societat pugui trobar-nos oberts per a l'escolta com un espai de diàleg i d'encontre. Cal provocar trobades perquè s'assoleixi una distensió en les relacions interpersonals i grupals actuals al nostre país. Tota l'Església ha de ser indret de diàleg que fomenti la unitat sense difuminar-ne la pluralitat. La vida religiosa pot tenir un paper important en la democratització de la nostra societat tot i que sembli una utopia.

Permeti'm, finalment, encomanar aquest somni a la Mare de Déu de la Mercè, la Princesa de Barcelona, per la qual sento una estimació entranyable com a mercedari.

Rosa María Jané Chueca

La V Trobada Mundial de les Famílies obre el termini d'inscripció

VALÈNCIA.— La V Trobada Mundial de les Famílies (TMF), convocada pel Papa a València de l'1 al 9 de juliol del 2006, ha obert oficialment el termini d'inscripció per als participants. Tota persona interessada a assistir a les celebracions s'haurà d'adreçar a la seva parròquia, diòcesi, moviment o associació, centre d'ensenyament, confraria, club o una altra entitat a la qual estigui vinculada. Cadascun d'aquests grups comptarà amb un representant o promotor local, que s'acreditarà davant de la TMF, per tramitar-hi les inscripcions dels

membres de l'entitat i rebre tota la informació necessària relativa a l'esdeveniment. La sol·licitud s'ha de formalitzar a través d'un grup, ja que no es permet la inscripció individual. La inscripció a les activitats de la TMF comprèn l'adquisició de la motxilla amb material i documentació, les credencials per assistir als actes de l'esdeveniment, l'opció d'adquirir lots de menjar i la possibilitat de sol·licitar un allotjament senzill. El promotor local es podrà registrar en el formulari habilitat a la pàgina web de la V Trobada Mundial de les Famílies www.emf2006.org (Avan)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

El banquet de la comunió amb Déu

L'eucaristia és el banquet de la comunió amb Déu. Aquesta íntima comunió que es crea en l'Església entre Déu i l'home troba el seu signe més elevat en l'eucaristia. El mateix valor simbòlic universal del banquet ofert en el pa i el vi porta a la comunió i a la intimitat. Els altres elements més explícits exalten l'eucaristia com el banquet de l'amistat i de l'aliança amb Déu. En aquest sentit, el Catecisme de l'Església catòlica recorda que l'eucaristia «és a la vegada i inseparablement el memorial sacrificial en el qual es perpetua el sacrifici de la Creu, i el banquet sagrat de la comunió amb el Cos i la Sang del Senyor».

Per aprofundir en el vertader sentit del misteri de la comunió entre Déu i els homes és necessari considerar les paraules de Jesús en el Sant Sopar. Aquestes fan referència a la categoria bíblica de l'aliança. En efecte, Jesús digué: «Això és la meua sang, la sang de l'aliança, vessada per tothom.» L'aliança que al Sinaí va unir Israel al Senyor per un vincle de sang, prefigurava la nova aliança, de la qual —emprant una expressió dels pares grecs— se'n deriva com una consanguinitat entre Crist i el cristià.

La teologia de sant Joan i de sant Pau posa en relleu d'una manera especial la comunió entre el creient i el Crist en l'eucaristia. En la sinagoga de Cafarnaüm, Jesús digué explícitament: «Jo sóc el pa viu que ha baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre.» En el quart evangeli s'empra una paraula grega típica per indicar la intimitat mística que existeix entre Crist i el cristià, que trobem en aquestes paraules de Jesús: «Qui menja la meua carn i beu la meua sang està en mi i jo en ell.»

La paraula comunió apareix en la reflexió paulina de la primera carta als corintis, on es parla del banquet i Pau afirma: «La copa de la benedicció que nosaltres beneïm, no és comunió amb la sang de Crist? El pa que partim, no és comunió amb el cos de Crist? [...] Tots participem d'aquest únic pa.» Joan Pau II exposa aquesta comunió afirmant que «la participació en l'eucaristia, sagrament de la nova aliança, és el cim de l'assimilació al Crist, font de vida eterna, principi i força del do total de si mateix». I Benet XVI, glossant sant Agustí, afirma que en l'Eucaristia «el centre és Crist que ens atreu cap a ell, ens fa sortir de nosaltres mateixos per fer de nosaltres una

sola cosa amb ell».

Aquesta comunió amb Crist engendra una íntima transformació del cristià. Sant Ciril d'Alexandria ho diu amb aquestes paraules: «Crist ens forma a la seva imatge de tal manera que els trets de la seva naturalesa divina resplendeixen en nosaltres per la santificació, la justícia i la vida bona i conforme a les virtuts». Participant en l'eucaristia el cristià combrega amb l'amor de donació del Crist i es capacita i es compromet a viure aquesta mateixa caritat en totes les seves actituds i comportaments de la vida.

Els màrtirs d'Abitene, en la persecució de Dioclecià de l'any 304, digueren al procònsol que «sense el diumenge no podem viure». Benet XVI diu que «tampoc no és fàcil per a nosaltres viure com a cristians. Des d'un punt de vista espiritual, el món en què vivim, caracteritzat freqüentment pel consumisme desenfrenat, per la indiferència religiosa, pel secularisme tancat a la transcendència, pot semblar un desert... Participar en la celebració dominical i alimentar-se del Pa eucarístic és una necessitat pel cristià.»

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La universalitat de l'Església

En el credo confessem que l'Església de Jesucrist és catòlica, que vol dir universal. És catòlica perquè rep de Crist tots els mitjans necessaris per a la salvació dels homes. Diem també que és catòlica perquè Jesucrist l'ha enviada en missió a tota la universalitat del llinatge humà.

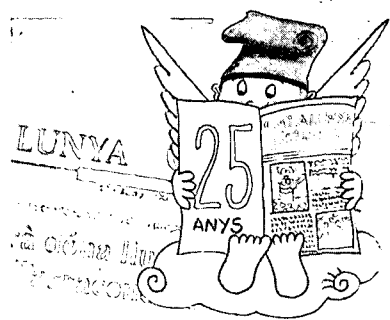
L'adjectiu catòlic no s'aplica només a l'Església en el seu conjunt, sinó també a cadascuna de les Esglésies particulars, que són comunitats de fidels cristians en comunió en la fe i els sagraments amb el seu bisbe, ordenat dintre la successió dels Apòstols. A Tarragona comptem amb l'emocionant testimoni del bisbe sant Fructuós, el qual, en el moment del seu martiri, consolava el soldat Fèlix dient-li: «Em cal tenir al pensament l'Església catòlica, estesa d'Orient fins a Occident.» L'arxidiòcesi de Tarragona sempre ha tingut un cor acollidor, catòlic, universal.

Cada Església particular fa present el misteri de l'Església en un lloc; no és tota l'Església, però és plenament catòlica en virtut de la comunió amb l'Església de Roma i amb les altres Esglésies. Tampoc l'Església universal no podria comprendre's ni realitzar-se fora de les Esglésies particulars: en totes elles es troba i per totes elles existeix l'Església catòlica, una i única.

La comunió amb el Sant Pare és la garantia de la nostra catolicitat, perquè el ministeri del Successor de Pere és un servei a la fe i a la comunió. La seva potestat, per tant, comença per obeir ell mateix la fe i la tradició eclesials. Com Benet XVI ha assenyalat, «el ministeri del Papa és garantia de l'obediència a Crist i a la seva Paraula. Ell no ha de proclamar les seves pròpies idees, sinó vincular-se constantment i vincular l'Església a l'obediència a la paraula de Déu, davant els

intents d'adaptar-se i igualir-se, així com davant tot oportunisme.» Per això l'actual Sant Pare ha afegit: «El meu veritable programa de govern és no fer la meua voluntat, no seguir les meves idees, sinó posar-me, juntament amb tota l'Església, a l'escolta de la paraula i de la voluntat del Senyor i deixar-me conduir per ell, de tal manera que sigui ell mateix qui condueixi l'Església en aquesta hora de la nostra història.»

La catolicitat de l'Església —i per tant de cadascun dels seus fills— ha de proporcionar-nos una visió universal, que no ha de fer minvar, lògicament, l'amor a les nostres arrels, a la nostra cultura o al nostre poble. Al contrari: Déu ha volgut precisament que aquesta universalitat i catolicitat hagi estat a casa nostra i al llarg dels segles una característica de la nostra cultura.

Missatgers de la Bona Notícia

www.catalunyacristiana.com

Més de 25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Mn. Antoni Bordàs

Rector de Sant Jaume d'Enveja i els Muntells

Un temps d'esperança

Som a l'Advent, en plena tardor. L'ambient és fresc, les fulles dels arbres cauen. Hi ha nevades pels cims, la presència del sol decreix, els fruits s'emmagatzemen al graner i és un temps propici per a l'esperança.

La natura en la seva estació i la litúrgia de l'Església ens preparen per a un esdeveniment: el Nadal, fer memòria de l'encarnació del fill de Déu, que és motiu de consol per a tota la humanitat.

La vida de l'home es mou per l'esperança d'una vida millor, en la història, una plenitud més gran de justícia, de benestar temporal, de més progrés per a la humanitat; però també una esperança més enllà de la història, que obre a l'encontre amb Déu. Per això, el regne de Déu no es troba tancat en un sistema cultural o econòmic, sinó que es pot encarnar en les diverses etapes de la història.

El Nadal té una preparació immediata amb tot un ambient social de llum i de colors, de figures, de regals; això és un signe exterior, però, per als cristians, ha de ser molt més, encara que tots els signes externs de manifestació sociològica siguin una ambientació, han de servir per entendre més el significat de l'encarnació, en tot el que Jesucrist és per a la nostra vida, d'entendre el món, de progrés; perquè l'home dediqui un temps més ampli a meditar en el seu misteri, llegir-ne els evangelis i mirar com transmetre'ls a l'home d'avui; què significa per a un home i una dona actual l'encarnació, què significa el terme *salvació* quan s'empra molt sovint en l'ambient religiós.

La imatge de l'home que ens presenta Jesucrist al món, de bondat, d'altruisme, de servei a la humanitat, de germa-

nor universal han de tenir prioritat per Nadal.

L'Advent és un temps de més pregària, de més conversió personal, per entrar en una etapa de santificació personal, per això cal bandejar la frivolitat i entendre el significat de què és ser home i dona en el pla de Déu.

El Nadal està ubicat en un temps en què el dia és més curt i la nit més llarga i comença a créixer el dia; Jesucrist és el nou sol que il·lumina la vida de l'home a la terra. El que ha significat la fe en Jesucrist per al món actual, de valoració de les persones i el millor benestar en aquest món, però sense perdre l'esperança en el futur, més enllà del temps.

Això ens porta a viure una vida virtuosa, a entendre el significat de les coses, del que és temporal i, al mateix temps, de desprendiment i de convivència. L'Advent és un temps de gràcia que Déu ens dona per entendre que la vida és un caminar constant, unes etapes que ens porten cap a Déu.

L'Advent ens el preparen el profeta Isaïes, Joan el Baptista i la Mare de Déu, acompanyats per ells entendrem les actituds fonamen-

tals de la nostra vida; fer el que prepara la vinguda de Jesús, evitar el que no la prepara. És la mirada fixa en una meta no plenament assolida, però anem caminant.

Valors que ens proposen el temps de l'Advent i del Nadal són la convivència entre els homes, la pau, l'harmonia, la millora personal en l'economia, en la conversió, el desprendiment, el perdó, l'esperança de Déu.

Ja hem celebrat molts advents i molts nadals per recordar-nos les etapes de les quals està formada la vida humana.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Afortunat!

Els professors —es podria dir d'altres estaments— se gueixen un periple. No és cap secret. No és igual la docència d'un jove que la d'un que està en plena maduresa o d'un altre que toca l'ancianitat. Se sol dir que els professors comencen a exercir el seu magisteri amb dura valentia i que acaben deixant-ho passar tot. És tradicional l'expressió que fan el trajecte de ser inicialment «Sancho el fort» per cloure el seu magisteri com si fossin «Sancho Pança».

Els ensenyants, des de la càtedra acadèmica, veuen passar molts alumnes. En cada temps tenen les seves característiques. Però, hi ha el perill que el mestre no s'adoni dels matisos de l'alumnat i que sempre ensenyi amb el mateix to. Com si el temps no anés corrent. Com si només existís el pretèrit. Per tal que això no es doni, cal que estigui atent a la mentalitat dels deixebles i que es posi al dia en la matèria que explica.

Permeteu-me, però, anar a l'anècdota personal. Penso, moltes vegades, que els estudiants no necessiten que els daurem els temps passats o que sempre recorrem a comparar-los amb els actuals, com si tot el passat fos millor. Aquest principi pot amagar decadència. Cada època té coses bones i dolentes. Ni tot allò vell és bell ni tot allò novell és bo. El bon educador sap discernir temps i assenyalar camins que fan créixer cap a la veritat. Què penso? Que, de vegades, tinc por de fer-me pesat als alumnes, concretament, en fer referència al Concili Vaticà II.

En efecte, la manera de citar-lo fa endevinar que he estat

contemporani de la celebració d'aquest gran i magnífic esdeveniment eclesial del segle xx. Per això, dies enrere, vaig dir als alumnes que, de totes maneres, procuressin comprendre'm i escoltar-me, perquè, d'aquí a un temps, els que podem donar fe del darrer Concili, ja hauré estat cridats pel Senyor. Considero que ser testimoni de primera mà és important per a la transmissió dels continguts de l'assemblea conciliar, de la fi de la qual, el dia de la Immaculada Concepció, es van complir quaranta anys.

Aquests dies es diran moltes coses i molt bones sobre el Concili Vaticà II. Jo només deixo el meu testimoni de la vivència il·lusionada del que va ser. Iniciava, llavors, el meu ofici sacerdotal. El Concili va ser una gran crida, un goig magnífic, una deu de comunicació de l'Evangeli i d'amor a l'Església i al món. Des de llavors, hem hagut de fer una reflexió teològica seriosa, hem celebrat els sagraments amb uns nous matisos molt positius, hem hagut d'obrir el cor i les mans amb un tarannà adequat...

Recordo, amb simpatia, que cada setmana explicava a unes religioses els comunicats de l'aula conciliar. Una d'aquestes monges era velleja i molt sorda. Li costava sentir-me. Un bon dia em va dir: «No acabo pas d'entendre tot el que diu, però, oi que el Concili haurà dit que hem d'estimar molt nostre Senyor?» He recordat sempre aquesta anècdota. Aquella bona religiosa tenia raó. El Concili, en realitat, volia centrar la vida cristiana en les dimensions que el Senyor ha assenyalat a la seva Església, al seu Cos.

Em considero afortunat per haver pogut seguir, dia a dia, les grans línies del Concili Vaticà II!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Museus

En molts viatges es programa un temps lliure i, com que molts no coneixen les possibilitats que hi ha, fàcilment cauen en l'esport més comú: consumir. A Terra Santa es poden veure coses interessants per al viatger amb inquietuds bíbliques, per exemple: museus. El més conegut és el d'Israel, en realitat tres: el santuari del llibre, d'arquitectura esvelta i elegant, les escultures modernes que pul·lulen pel jardí i el museu arqueològic. Aquest últim ric en peces antigues.

Fins fa poc, al jardí de l'Hotel Holy Land, a l'aire lliure, es podia veure una extraordinària i gran maqueta de la Jerusalem del temps de Jesús. Passar una estona contemplant-la resulta molt útil. Penso en la sorpresa que molts tenen quan constaten que el Calvari no era cap muntanya (els evangelis no la qualifiquen mai així), sinó una roca enorme. Que el temple, a imitació dels erigits pels cananeus era una gran esplanada alta, al centre hi havia el santuari, que aquest sí que era un edifici amb sostre. Té gràcia veure que això dels cinc pòrtics de la piscina probàtica no era un edifici pentagonal, sinó rectangular, travessat per una galeria. Aquesta maqueta va ser projectada i és revisada periòdicament per bons arqueòlegs. Ara la desmunten per instal·lar-la al museu d'Israel. Molt proper al Museu d'Israel hi ha el museu dels Països Bíblics. No és gaire gran. Hi ha dues coses dignes de destacar. Les estades continuen un ordre cronològic. Hom avança submergit en la història que li evoquen els objectes. Una altra cosa que considero de gran valor pedagògic són les maquetes molt ben fetes i que t'ajuden a situar, per exemple, les vicissituds de la història d'Ester, a les diferents estances del palau.

He descobert en l'Estudi Bíblic de la Flagel·lació (Centre Universitari de la Custòdia Franciscana) un museu preciós. El va muntar fra Rafael Dorado, ajudat pel seu amic fidel Eduardo. Avui em fixo en les qualitats estètiques d'aquest frare, en un altre moment em vaig fixar en la seva gran bondat, que és el que compta més. Em vaig trobar el P. Da Lucca, que em va donar unes explicacions amables i encertades. I, cal dir que el seu ofici és ser professor d'universitat a Roma i arqueòleg a Terra Santa. La riquesa del museu, al marge que com he dit qui el va muntar va aconseguir que no semblés un magatzem, rau en el fet que els seus objectes estan valorats pel seu significat bíblic i que procedeixen de les excavacions que fa la Custòdia. Hom observa aquell objecte on se situa la làmpada per il·luminar l'estança (Mt 5,15), m'avisava que és un dels pocs que es conserven. També s'hi poden veure flascons d'alabastre, com el que la dona de Betània va trencar per ungir Jesús, i em diu que els que rebien aquest nom no necessàriament eren d'aquesta matèria. Les arts de pesca que es van trobar a Cafarnaüm a la casa de Pere, i que potser van pertànyer-li o va fer servir Jesús, són les altres coses que fascinen. Hom queda meravellat de les maquetes excel·lents que acompanyen els objectes arqueològics. Hom queda impressionat i sembla que ha retrocedit pel túnel del temps i està situat als llocs de les narracions bíbliques. Perdoneu-me la insistència, en aquest museu, però és que a més de la categoria de les peces, s'hi respira el gran amor de la Custòdia pels Llocs Sants, la finor franciscana i l'encert pedagògic de la seva ordenació.

Notes insignificants

Germà Adrià

Oficina de pisos

Suposo que tots els que llegireu aquesta nota insignificant teniu el vostre pis, o la vostra casa, en propietat o llogada.

No tothom té la sort de tenir una llar. Ni en propietat, ni llogada.

Jo, que com a bon frare, he tingut sempre una bona casa i, en ella, la meua habitació, i unes bones sales i un bon menjador i tranquil·litat no em puc imaginar què és viure al carrer, sota un pòrtic o en un portal o en un caixer. Ni tampoc què és viure rellogat o viure recollit per algun amic.

Aquesta tarda ha estat la tarda dels pisos.

On rebo la gent no és cap oficina de pisos, és l'entrada del Centre Gavina, i aprofito com a taula de despatx el racó del conserge que els caps de setmana té festa.

Però, aquesta tarda tots m'han vingut a demanar pis.

Primer l'Eugènia. Va sortir de la presó fa sis mesos. El seu marit va desaparèixer. Embarassada, va tenir un nen fa tres mesos. Aleshores, dormia al carrer. Ara, viu rellogada en una habitació que comparteix amb una parella que també té un nen.

L'Eugènia em diu que li doni un pis. L'Eugènia em creu omnipotent perquè, quan era a la presó, l'ajudava una miqueta.

II l'Eugènia se n'ha anat enfadada perquè no li he buscat pis.

Quan ella sortia, ha entrat l'Angelina. Té dues filles. Té la sida. El seu

marit, amb sida, va morir fa poc. Està amb totes dues nenes en una habitació sense porta. Demana perquè les nenes puguin sopar una mica, ja que esmorzen i dinen al col·legi.

També demana per pagar els 90 euros que li costa el racó on dorm al mateix llot amb les dues nenes.

L'Angelina, poqueta cosa, té dues filles molt boniques. Per què aquestes petites han de viure en aquestes condicions? Què pensen elles quan les amiguetes del col·legi parlen de «casa» seva?

L'Angelina també m'ha demanat que li busqui pis. I amb l'Angelina ens coneixem de fa anys. I sap què puc fer i què no puc fer. Però, està tan amoïnada que s'ha atrevit a demanar-me pis. I, naturalment, tampoc no he pogut «donar-li pis».

I també ha vingut a demanar-me pis la Glòria, amb els seus tres fills.

Fins ara li tenia els nens la seva sogra (el marit és a la presó). Ella ha recuperat la llibertat, i la sogra li ha dit que els nens sí, però ella, no.

Que jo li busqui un pis per a tots quatre.

Els nens continuaran amb la sogra. Però ella, si no es prostitueix, si no troba cap vell mancat de companyia, on dormirà?

Que li busqui un pis.

I he decidit fundar una nova empresa de pisos.

Crec que aviat tindrà els milions per a aquesta nova empresa.

Zoom

Eduard Brufau

Com cada any per aquestes dates se celebren arreu de Catalunya les fires de Santa Llúcia. La de Barcelona, que té lloc al Pla de la Seu, és una de les més concorregudes, ja que té prop de quatre-centes parades, la majoria de figuretes de pessebre i altres ornaments nadalencs. En el cas de la Ciutat Comtal aquesta tradició popular prèvia a Nadal es remunta almenys al segle XVIII, i el pas del temps, lluny de fer-la desaparèixer li ha donat una bona embranzida.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluís.serra@fms.it)

Amor i veritat en l'Església

La imatge va donar la volta al món i es va repetir sovint amb motiu de la mort de Joan Pau II. Nicaragua, 1983, el Papa amb gest acusatori recrimina un Ernesto Cardenal agenollat, sacerdot i en aquella època també ministre de Cultura del Govern sandinista. L'escena no em resulta gens fàcil, però tampoc no la trobo escandalosa en el sentit que alguns hi van voler veure. Per contrarestar-la, es va fer referència a la misericòrdia de Jesús, però s'oblida que als evangelis Crist va fer servir expressions molt més severes. N'hi ha prou de recordar el «vade retro, Satanàs», dirigit a Pere. Hi havia diferents temes de fons: el clam dels pobres, la injustícia de les dictadures, la teologia de l'alliberament que va rebre un cop fort amb la caiguda del comunisme, el rebuig al fet que els sacerdots participessin activament en la militància de partits polítics («No puc pertànyer a cap partit perquè, pel sol fet de ser capellà ho he d'assumir tot sencer», Josep Maria Ballarín, *Avui* 22-10-05).

Lluís Amiguet va entrevistar Ernesto Cardenal per a «La Contra» de *La Vanguardia* (29-06-05). Se l'observa com un home de fe, il·lusionat en la seva relació amb Déu, orant, compromès a buscar un «sistema polític i social més just per a tots els homes»... i, a la vegada, escriptor, poeta, escultor. Va publicar *La revolución perdida*. Sobre aquest tema, el periodista li va preguntar: «En què us vau equivocar?» La seva resposta va ser: «La revolució ha estat el meu gran amor i no la puc criticar, perquè un enamorat és incapaç de veure els defectes de la seva estimada.» En la mateixa entrevista, crítica de forma suspicax Benet XVI. La conclusió lògica que es desprèn d'aquestes afirmacions contradictòries és clara: l'amor a l'Església permet veure i denunciar els defectes que s'hi observen; en canvi, l'amor a la revolució, no.

L'amor no ha d'existir a esquena de la veritat, però la veritat no pot ser pronunciada sense amor. Unes quantes consideracions. Primera: quan parlem d'Església no la podem reduir a la jerarquia o contraposar-la a les comunitats cristianes. Som tots, els uns i els altres, els que la formem. Aquesta tendència de dividir, d'enfrontar-se, la perjudica molt: «Casa dividida no subsisteix.» Creure que pel fet de posseir el patrimoni artístic del Vaticà juntament amb els tresors museístics —que no es poden vendre—, els cristians nedem en la riquesa és una mostra de pura demagògia. Segona: no és cristiana una visió ideal de l'Església, com reconeixia Dietrich Bonhoeffer al seu llibre *Vida en comunidad*: «La germanitat cristiana no és cap ideal, sinó una realitat divina.» En temps de Jesús i en les primeres comunitats cristianes, també hi va haver problemes, tensions i creu. Afirmar Bonhoeffer: «Només aquella comunitat que travessa la gran desil·lusió amb tots els seus aspectes desagradables i dolents, comença a ser el que ha de ser davant de Déu.» I afegir: «Déu odia els somnis; perquè ens fan orgullosos i pretenciosos.» Tercera: la pertinença a l'Església és un do, mai un mèrit. Continua Bonhoeffer: «Així com el cristià no ha de prendre contínuament el pols de la seva vida espiritual, tampoc la comunitat cristiana no ens és donada per Déu perquè li prenguem sempre la temperatura», com si fos una empresa que mira els seus resultats econòmics o un mitjà de comunicació pendent dels índexs d'audiència. I quarta: un amor veritable a l'Església o una veritat amorosa sobre ella estableix un vincle que no es destrueix pels errors i pecats, que no es deteriora per les crítiques dels mitjans de comunicació... sinó que, a través d'aquestes realitats, es purifica i aprofundeix. Es tracta de mirar l'Església entrant en les ambigüitats del nostre propi cor.

SANTAmarta
ENFERMERASSANTA MARTA
SERVEIS ASSISTENCIALS

Assistència en postoperatoris, malalts crònics, malalts temporals.

Companyia a gent gran, ajuda a domicili, desplaçament a la consulta mèdica.

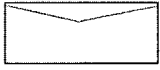
Cura de nadons.

Servei a les clíniques i domicilis particulars sense cap limitació d'horari.

Infermeres, auxiliars de clínica, puericultores, vetlladores/ors.

Tel. 932 453 758 / 932 315 227

CARTES DEL LECTOR

□ Dret a no escoltar la COPE

Com a català, vull tenir dret a no sintonitzar ni escoltar *La Mañana* de la COPE. Això només serà possible si aquesta emissora continua emetent, ja que si no fos així no l'escoltaria d'acord amb un dret exercit lliurement, sinó per una limitació a la meua llibertat de sintonitzar-la o no. Estic en contra de força de les coses que diu Federico Jiménez Losantos, però sobretot en la manera de dir-les, que considero visceral i insultant. Per això he deixat de sentir-lo.

Però també estic en contra de la censura informativa, pròpia d'un règim totalitari, que implicaria tancar les emissores d'aquesta cadena —o de qualsevol altra— a Catalunya. I si considerem que menteix o calumnia, el que cal fer és recórrer als tribunals de justícia, cosa pròpia d'un Estat de dret. Com a catòlic practicant, lamento el mal que aquest programa de la COPE fa a l'Església de Catalunya, però hi ha molts altres programes de la mateixa cadena —alguns dels quals s'emeten en català— que fan molt de bé i dels quals ens veuríem privats si es tanquessin aquestes emissores. Convé tenir-ho en compte.

FREDERIC GÓMEZ PARDO
Girona

□ Subvencions a l'Església

Entenc que hi hagi qui demani que l'Església s'autofinanci amb les aportacions dels seus fidels i deixi de rebre subvencions de l'Estat. El que no entenc és que no demanin que també s'autofinancin els sindicats amb les quotes dels seus afiliats, el cinema espanyol amb les entrades dels que vagin a veure'l i la TVE amb la publicitat, com fan les altres cadenes, o cobrant un cànon als qui la sintonitzin. Mentre no sigui així, em sembla que deixar de subvencionar l'Església seria un greuge comparatiu i una manca d'equitat, i una autèntica injustícia.

Tampoc no puc comprendre que tots estiguem d'acord que se subvencionin les ONG per la tasca social que

fan, però que hi hagi els qui neguin aquests diners a l'Església, quan està fent una tasca social molt més gran que qualsevol d'elles, i quan és la que atén el nombre més gran de tasques assistencials al país i al Tercer Món.

JAVIER CASTRO DONO
Vigo

□ Llibertat i pregària

La providència de Déu és l'amor de Déu en acció. Les nostres vides estan originades per un Creador que ens guia amb amor en cadascun dels nostres passos. Creure en el seu amor significa creure que Déu té el control de tots els detalls que ens succeeixen i de tot el que passa a l'univers.

Déu ens estima i guia els nostres passos amb amor. Però cal que la llibertat que Déu ens dona, per triar de creure en Ell o no, sigui sempre... «Sí, estimo Déu.» En totes les circumstàncies de la vida (tant si ens va bé com no tan bé), cal dir: «Faci's en mi la vostra voluntat.»

Creure en Déu ens omple de felicitat. Creure en Déu significa pregar. La pregària ens dona moltes gràcies i benediccions. Cal viure amb Jesús, en Jesús i per Jesús. A través de l'oració veurem grans miracles. La pregària és com posar un dic davant de l'atac del maligne. Déu ens ha fet lliures, i cal que la nostra llibertat s'inclini sempre per fer el bé. I el bé necessita caminar amb la pregària, una pregària perseverant.

MONTSERRAT SABÉ COLOM
Banyoles

□ Millorar la pregària comunitària

Hem estat testimonis circumstancials de pràctiques religioses senzilles i devotes que, això no obstant, podrien ser magnificades —per exemple: novenaris, via crucis, rosaris, etc.—, practicades en comunitat. Resulta poc proce-

dent que l'actuant-dirigent ho faci en primera fila del temple, assegut, de cara a l'altar i amb deficiències de dicció i de veu, acompanyat d'uns pocs assistents situats a l'últim banc del recinte, enutjats per les dificultats d'entendre els detalls de les oracions (conversa amb el Senyor).

Fredament, considerant l'esmentada estampa, és per moure a la hilaritat, fins a cert punt. Per què no tenir en compte que des que el Concili Vaticà II el capellà va deixar de donar-nos l'esquena, es va optar per l'idioma vernacle en lloc d'incomprensibles llatina-des i es van situar els altars al revés del que sempre havíem considerat normal? No valdria la pena tenir-ho en compte i actuar en conseqüència?

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
Badalona

□ Quan l'amor s'acaba

«Quan l'amor s'acaba val més deixar-ho», diu el tòpic demolidor de matrimonis per antonomàsia. Quan et cases —«fins que la mort ens separi»— sembla que va de debò. No podem fer dependre la nostra família, el suport vital sobre el qual subsistim, d'una emoció vel·letoosa. Jesús va elevar aquest compromís a categoria de sagrament indissoluble, brindant el seu suport als que el reben en estat de gràcia. Inevitables crisis se succeeixen en la vida matrimonial i beuen en la supèrbia, la infidelitat o l'anticoncepció, com en les seves primeres fonts. El món del paper *couché* és un exemple nefast de com canviar de parella com de camisa i no morir (aparentment) en l'intent.

EVA NORDBECK
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

□ Un minut de silenci

Amb prou feines s'ha estrenat de nou a les nostres esglésies l'Advent i als carrers de les nostres ciutats es pengien ja arbres, llaçades i rens lluminosos, revifa en la memòria col·lectiva el sentir d'un nou Nadal.

Abans que l'activitat frenètica que precedeix aquests dies ens embolcalli en una mena de bogeria sense sentit que no duu enlloc i que les campanyes comercials ens atabalin insistentment amb els seus reclams, voldria mirar endins i, en aquest clima de nostàlgia i de record que irremeiablement acompanya cada Nadal, guardar un minut de silenci, només un, en el nostre cor i brindar, aquesta vegada sí:

- Pels absents, els qui ens van deixar fa temps i, això no obstant, en aquestes dates semblen més propers que mai.
- Pels qui resten al nostre costat i, això no obstant,

s'allunyen i es perden en la boira de la malaltia més cruel.

- Per les víctimes del desamor i del desencontre; per tots els qui després d'estripar les fotos i les vivències s'enfronten ara a la necessitat d'estripar també els records i amb ells una part de la seva ànima.
- Per les víctimes de la violència que no té gènere, encara que sigui domèstica.
- Per tots els qui han arribat a les nostres platges arrossegats per un corrent de pobresa i d'injustícia i que volen dir-se *Pepe*, com aquell noi de color que es va ficar a les nostres llars a través d'un telenotícies i que es va fer un lloc al nostre cor.
- Pel primer Nadal de molts, per l'últim d'uns altres i per tots els que encara han de venir. Per tots ells, un minut de silenci, només un.

JOSÉ BERGA GÜELL
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Puc combregar?

—Dues preguntes breus: fa temps que no vaig a missa. Per Nadal hi acostumo a anar. Puc combregar? En tinc dubtes, però veig que molts com jo ho fan tranquil·lament. Em diuen que el que importa és estimar Déu i els germans. Una altra cosa: tinc un fort caràcter i de vegades dic paraules que ofenen. Creu que he de confessar-me? Gràcies per la seva atenció.

—Les seves preguntes són breus, però la resposta exigeix una reflexió seriosa. Tranquil·litat no significa correcció. Hi ha molts que delinqueixen amb total tranquil·litat i s'hi habituen. Vostè em planteja breus preguntes. Jo li'n plantejo unes altres: li sembla a vostè normal que un cristià visqui habitualment sense rebre Crist en l'Eucaristia? L'Eucaristia que Crist va instituir com a expressió suprema del seu amor és una cosa anecdòtica, supèrflua o ornamental en la vida cristiana? Jo crec que vostè no ha de combregar sense confessar-se prèviament amb un sentit penediment per la deixadesa de la seva vida cristiana i per la seva manca d'amor a Crist. Cert que la perfecció de la vida cristiana rau en la caritat, en l'amor a Déu i als germans, però ha de ser un amor efectiu i no purament sentimental. «No tothom que digui "Senyor, Senyor" entrarà al Regne del Cel sinó el qui fa la voluntat del meu Pare del Cel», diu Crist. I sempre que tingui dubtes deixi's guiar per l'ensenyament de la santa mare Església i encertarà l'opció correcta. L'Eucaristia de cada diumenge és fonamental i necessària per a la vida cristiana i gosaria dir que en els temps que corren tots ens hauríem d'esforçar per assistir, si és factible, a la santa missa cada dia.

Pel que fa a la seva segona pregunta, li diré que la gravetat del pecat, com en la majoria dels casos, rau en gran part en l'advertència i la voluntarietat dels seus actes, així com en la gravetat de la matèria. Si vostè profereix paraules amb ànim de ferir el seu pròxim i s'adona del que fa, el seu pecat és més greu. Si, en canvi, com sembla en el seu cas, vostè és víctima d'un mal caràcter adquirit com un vici per manca de control i de disciplina, el seu pecat no és tan greu. Amb tot, hem de ser conscients del mal immens que pot produir una paraula enutjosa dita de manera irreflexiva i inoportuna. Hi ha persones de gran sensibilitat a les quals les paraules ofensives els produeixen un dany i un dolor immensos, com si els clavessin un punyal al cor. De vegades, una ofensa ha produït gravíssimes conseqüències i danys irreparables. Crec, doncs, que hem de confessar aquests pecats i esforçar-nos de valent per evitar-los. Si controléssim més la llengua hi hauria més pau i harmonia. No li sembla?

• Si voleu enviar les vostres consultes al

Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:

elconsultori@hotmail.com

www.balmesiana.org

apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Rebrot de Jessè, Clau de David, Orient

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

«Oh Rebrot de Jessè...!»

Text: Oh Rebrot de Jessè, que us alceu com a bandera dels pobles, davant del qual els reis emmudiran i al qual els pobles invocaran, veniu a alliberar-nos, no trigueu més.

La tercera antífona «Oh» (vegeu l'article de la setmana passada) fa un pas més en la història de la salvació, relacionant-la amb Jesús i la seva vinguda. La creació (Saviesa provident) i l'Èxode (el «Senyor» guia de la casa d'Israel) ens parlen de Jesús, Paraula per la qual totes les coses han arribat a existir, i guia únic vers el Pare. Ara és la profecia d'Isaïes la que és a l'origen d'aquesta invocació: Jesús és el rebrot de la casa de Jessè, ple de l'Esperit Sant, que ha de portar el coneixement de Déu i la pau messiànica (Isaïes 11,1-11). És el nou David, que seirà en el tron del seu pare, tal com l'àngel digué a Maria; és el fill de David anunciat a Josep, ell mateix de la casa de David.

La invocació de l'antífona ressalta la condició reial del Fill de David; els

reis emmudiran a la seva presència, i els pobles confiaran en el seu govern (vegeu salm 71). Les paraules sonen a domini temporal; són paraules profètiques que porten un missatge no definit aleshores. Nosaltres, cristians, sabem que el rebrot de Jessè és un rei pacífic, que el seu regne no és d'aquest món, i l'alliberament que li demanem no depèn de cap arma temporal sinó de la seva misericòrdia.

«Oh Clau de David...»

Text: Oh Clau de David, ceptre de la casa d'Israel, que obriu i ningú no tanca; tanqueu, i ningú no obre; veniu, traieu de la presó els encadenats que viuen a la tenebra i a la foscor de la mort.

Amb aquest títol de «Clau de David» invoquem Jesús com a Senyor de la vida i de la mort. El tema de la «clau de David» es troba a Isaïes 22,22, parlant del relleu d'un majordom infidel. D'aquí també s'il·luminen les paraules de Jesús a Pere: «Et donaré les claus del regne dels cels...» Però sobretot és a l'Apoca-

lipsi, on apareix el Ressuscitat que té les claus de la mort i del seu regne, el qui té la clau de David (Apocalipsi 3,7).

Des d'aquesta perspectiva es comprèn bé la invocació. Es tracta d'obrir les portes on estan encadenats, i en la tenebra, els condemnats a mort. La presència mateixa de la Paraula feta carn és ja resplendor que trenca la tenebra, i la tenebra no ha pogut ofegar-la. És una presència victoriosa sobre el darrer enemic, que és la mort. Nadal és també una crida a la fe en el Ressuscitat.

«Oh Orient...»

Text: Oh Orient, esplendor de la llum eterna i sol de justícia: veniu, il·lumineu als qui romanen en la tenebra i en l'ombra de la mort.

Les paraules del càntic de Zacaries són les més properes a la invocació de Crist com a Orient, és a dir, com a «Sol que ve del cel»: «Per l'amor entranyable del nostre Déu ens visitarà un sol que ve del cel.» Però la imatge de la llum és la que acompanya habitualment

la presència de Déu. El profeta Malaquies parla del sol de justícia que brillarà sobre els justos (3,20). Els mags d'Orient caminen sota el signe d'un estel que han vist al cel. El text litúrgic insisteix en el caràcter cristològic de la imatge: «Esplendor de la llum eterna.» Ens fa pensar en la missa del dia de Nadal, on llegim successivament el començament de la carta als Hebreus i el pròleg de sant Joan: Jesús és «l'esplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ser» (Hebreus 1,3), «La vida era la llum dels homes» (Joan 1,4).

La imatge de Jesús com a Orient, sol que ve del cel —de Déu— ha condicionat al principi de la vida de l'Església l'orientació física (noteu: l'orientació) de la pregària cristiana, i a l'antiguitat les esglésies es construïen, si era possible, vers l'orient. Quan invoquem Jesús estem realment ben orientats, perquè estem il·luminats per ell, que ha posat en nosaltres la llum divina de la fe. El poble que caminava a les fosques ha vist una gran llum: és l'Evangeli, «força de Déu per salvar» (Romans 1,17).

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascut a Nimega, Països Baixos, l'any 1521
- ☐ Jesuïta, teòleg i gran erudit
- ☐ Va participar activament en el Concili de Trento i en la Contrareforma
- ☐ Va morir a Friburg, Suïssa, l'any 1597
- ☐ Canonitzat l'any 1925 per Pius XI

La família de sant Pere Canisi (o Kanijs, en l'original neerlandès) va enviar el seu fill a estudiar Dret Canònic a Lovaina i posteriorment, Dret Civil a Colònia. En aquesta ciutat alemanya va començar a freqüentar el monestir dels cartoixans i també va llegir els *Exercicis espirituals*, escrits per sant Ignasi de Loiola feia pocs anys. Sembla que va ser aquesta lectura el que el va fer decidir de fer-se jesuïta, companyia a la qual va entrar l'any 1543.

En aquesta època el tens debat religiós arran de la Reforma protestant era ben viu, i sant Pere Canisi hi va prendre part activament. Es va mostrar molt combatiu amb les idees sorgides del protestantisme i va participar com a conseller

Sant Pere Canisi

papal en el Concili de Trento, que va posar les bases de la Contrareforma catòlica. El nostre sant, a més, va destacar per la seva erudició, ja que va difondre els textos de grans teòlegs com ara sant Lleó el Gran i sant Jeroni.

Sant Ignasi, conscient de les capacitats de Pere Canisi, el va enviar a Sicília a fundar el primer col·legi dels jesuïtes a l'illa, i més tard va ser destinat a la universitat de Bolonya, on va exercir de professor de Teologia. Els darrers trenta anys de la seva vida, en canvi, els va passar a Alemanya en qualitat de superior provincial. Va ser en aquesta època que el papa Pius V li va oferir el birret cardenalici, que ell va rebutjar humilment.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 1)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 4)

DESEMBRE

18. Diumenge

IV d'Advent, Morat. Lectures: 2 Samuel 7,1-5.8b-12.14a.16 / Salm 88 / Romans 16,25-27 / Lluc 1,26-38

ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de l'Esperança.* Sants, Gracià, ob.; Adjutori, mr.

Festa Major: a Llivia, la Pobla de Segur, Renau i Vilademuls.

19. Dilluns

Fèria, Morat. Lectures: Jutges 13,2-7.24-25a / Salm 70 / Lluc 1,5-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nemesi, mr.; Anastasi I, p. i mr.; beat Urbà V, p.; Santes, Fausta, mr.; Eva.

20. Dimarts

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 7,10-14 / Salm 23 / Lluc 1,26-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benjamí; Domènec de Silos, ab.; Macari, prev. i mr.

21. Dimecres

Fèria, Morat. Lectures: Càntic 2,8-14 (o bé: Sofonies 3,14-18a) / Salm 32 / Lluc 1,39-45 (Es pot commemorar: *Sant Pere Canisi*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Severí, b. i mr.; Glicerí, prev. i mr.; Temístocles, mr.

Festa Major: a Camprodon.

22. Dijous

Fèria, Morat. Lectures: 1 Samuel 1,24-28 / 1 Samuel 2,1-8 / Lluc 1,46-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zenó, mr.; Santes, Helena, rel.; Francesca Xavier Cabrini, rel. i fund.

23. Divendres

Fèria, Morat. Lectures: Malaquies 3,1-4.23-24 / Salm 24 / Lluc 1,57-66 (Es pot commemorar: *Sant Joan de Kety*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sèrvul el Paralític; Santes, Victòria, vg. i mr.

24. Dissabte

Fèria, Morat. Lectures: 2 Samuel 7,1-5.8b-12.14a.16 / Salm 88 / Lluc 1,67-79

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Delfí, b.; Santes, Adela, ab.; Irmina, vg.

Festa Major: a Les, Montgat, Olesa de Montserrat, la Pobla de Mafumet, Riu de Cerdanya, Sant Joan Despí, Sant Joan les Fonts, Vilada i Vilassar de Mar.

Lectures bíbliques

Diumenge IV d'Advent

Lectura primera

2Sa 7,1-5.8b-11,16

El regne de David es perpetuarà davant del Senyor

Lectura del segon llibre de Samuel:

Quan el rei David s'hagué traslladat al seu palau, després que el Senyor l'hagués deixat en pau de tots els enemics que tenia al voltant, digué al profeta Natan: «Mira, jo visc en un palau de cedre, mentre l'arca de Déu està en un envelat.» Natan digué al rei: «Vés, fes tot el que es proposi el teu cor; tens amb tu el Senyor.»

Però aquella nit Natan rebé aquesta paraula del Senyor: «Vés, digues a David, el meu servent: Això diu el Senyor: Tu m'has de fer un casal per a residir-hi? Jo t'he pres del clos del ramat, de guardar les ovelles i les cabres, per fer-te cap del meu poble Israel. He estat amb tu en totes les campanyes que has emprès, he derrotat els teus enemics i t'he donat una anomenada com la dels més famosos de la terra.

He destinat un lloc per al meu poble Israel, l'hi he plantat perquè hi visqui sense por, i no l'oprimiran més els perversos com ho havien fet abans, durant el temps en què vaig enviar jutges per governar Israel, el meu poble. A tu, et deixaré en pau de tots els teus enemics. I ara el Senyor t'anuncia que et farà un casal. Quan t'arribarà l'hora de reposar amb els teus pares, et donaré per successor un descendent, sortit de les teves entranyes, i consolidaré el seu regne. Jo li seré pare, i ell serà per a mi un fill.

El teu casal, la teva dinastia, es perpetuarà davant meu, el teu tron es mantindrà per sempre.»

R. Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors.

He fet aliança amb els meus elegits, jurant a David el meu servent: «T'he creat per sempre una dinastia, mantindrè per tots els segles el teu tron.» **R.**

Ell em dirà: «Sou el meu pare, el meu Déu i la roca que em salva.» Mantindrè per sempre el meu amor, la meua aliança amb ell serà perpètua. **R.**

Lectura segona

Rm 16,25-27

Ha sortit a la llum el pla de Déu, amagat en el silenci dels segles

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans: Glòria a aquell qui té el poder de confirmar-vos en la Bona Nova que us anuncio, en allò que proclamem de Jesucrist, i que és la revelació del pla de Déu, amagat en el silenci dels segles, però que ara ha sortit a la llum, per la decisió del Déu etern, d'acord amb els escrits profètics, i ha estat posat a l'abast de tots els pobles, perquè siguin obedients a la fe. Déu és l'únic ple de saviesa. Glòria a ell eternament per Jesucrist. Amén.

Al·leluia

Lc 1,38

Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.

Evangelí

Lc 1,26-38

Déu t'ha concedit el seu favor i tindrà un fill

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzaret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: «Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu.» Ella, es torbà en sentir aquestes paraules, i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: «No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindrà un fill i li posarà el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi.» Maria preguntà a l'àngel: «¿Com pot ser això si jo no tinc marit?» L'àngel li respongué: «L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat; ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible.» Maria va respondre: «Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.»

I l'àngel es va retirar.

Salm responsorial

88

Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors, d'una generació a l'altre anunciaré la vostra fidelitat. Vós heu dit: «El meu favor és indestructible, mantinc la fidelitat en el cel.»

Barcelona

diòcesis

Commemoració dels 40 anys de la cloenda del Vaticà II

■ «Per a nosaltres, naixia una nova forma de fer teologia», va recordar el Dr. Josep-Oriol Tuñí

BARCELONA.— El 8 de desembre del 1965 Pau VI va tancar el Concili Vaticà II que el beat Joan XXIII havia iniciat el 1962. Quaranta anys després d'aquesta efemèride la Facultat de Teologia de Catalunya, en col·laboració amb els Instituts Superiors de Ciències

Religioses de Barcelona, Tarragona, Girona, Lleida, Mallorca i Vic, va organitzar una jornada commemorativa l'1 de desembre. Més enllà de mirar enrere, la celebració va servir per recordar, tal com va dir Mons. Lluís Martínez Sistach, que «el Vaticà II és actual i té futur».

En qualitat de gran canceller de la Facultat de Teologia de Catalunya, l'arquebisbe de Barcelona va ser l'encarregat de presidir la jornada commemorativa. Mons. Lluís Martínez Sistach va estar acompanyat per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i per bona part de l'episcopat català. La presència dels bisbes emèrits així com d'un gran nombre de públic també va servir per posar ben de manifest l'interès que el Concili Vaticà II continua despertant en el conjunt de l'Església catalana.

Ja en les paraules de benvinguda del degà de la Facultat de Teologia de Catalunya va quedar clara la voluntat de posar èmfasi en l'actualitat del Concili Vaticà II. «El Vaticà II continua sent una font d'inspiració i els seus textos i el seu tarannà encara impulsen un nou estil de fer teologia, és a dir, de fer Església», va dir el Dr. Josep-Oriol Tuñí.

«Per a nosaltres, naixia una nova forma de fer teologia», va recordar, en el sentit que amb el Concili Vaticà II va néixer una teologia més bíblica, més ama-

Les quatre constitucions conciliars van centrar una de les parts de la jornada.

tent als inicis del cristianisme, més inquisitiva, «més propera a les nostres preguntes i preocupacions». Una nova forma de fer teologia que a casa nostra es reflecteix en el treball de la Facultat de Teologia de Catalunya i dels Instituts Superiors de Ciències Religioses, que malden per «dir i formular, de forma renovada, una paraula significativa per als nostres contempo-

ranis, creients i no creients».

Després de la benvinguda del degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, es va donar el tret de sortida al programa d'una jornada caracteritzada per l'erudició dels ponents. El Dr. Santiago Madrigal, degà de la Facultat de Teologia i de la Facultat de Dret Canònic de la Universitat Pontifícia de Comillas de Madrid, va

ser l'encarregat de parlar de la història i de l'actualitat del Concili Vaticà II en la seva conferència *Significat permanent del Concili Vaticà II*. Pel que fa a les quatre constitucions conciliars, els responsables de presentar-les van ser el Dr. Pere Tena (*Sacrosanctum concilium*), el Dr. Armand Puig (*Dei verbum*), el Dr. Salvador Pié (*Lumen gentium*) i el Dr. Josep M. Rovira Belloso (*Gaudium et spes*).

La sessió de la tarda es va obrir amb una taula rodona més vivencial. Moderada pel Dr. Salvador Pié, va comptar amb la intervenció de M. Montserrat Viñas, que es va centrar en la renovació conciliar de la vida consagrada; del Dr. Josep Perarnau, que va parlar com a testimoni directe del Concili, ja que va ser assessor del bisbe Josep Pont i Gol; de Pilar Malla, que va destacar l'acció social i caritativa de l'Església i com el Vaticà II havia ressaltat la dignitat dels pobres i la necessitat de treballar per a la seva autonomia; del Dr. Francesc Torralba, que va destacar el redescobriments de la vocació del laic com una autèntica vocació cristiana, de frontera entre l'Església i el món, i de Mn. Josep M. Domingo, que es va centrar en el Concili Provincial Tarraconense de l'any 1995 com a receptor del Vaticà II a les diòcesis catalanes.

La cloenda de la jornada va anar a càrrec de Mons. Lluís Martínez Sistach, que va afirmar que els quaranta anys d'aplicació del Concili Vaticà II havien marcat profundament la vida de l'Església i que el papa Benet XVI n'ha fet objectiu del seu pontificat.

Carme Munté

DR. SALVADOR PIÉ, PROFESSOR DE LA UNIVERSITAT GREGORIANA DE ROMA I DE LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA

«Hi ha gent que té molta por del Vaticà II»

—Quines són les possibilitats de futur del Concili Vaticà II?

—N'hi ha moltes. El que passa, però, és que els concilis en l'Església triguen molts anys a realitzar-se plenament. Tots els historiadors i homes d'Església saben que els concilis, perquè es compleixin, necessiten molts anys i sempre hi ha alts i baixos.

—En quin moment estem ara?

—En un interrogant, perquè veiem com hi ha alguns elements del nou pontificat que van molt en la línia del Concili Vaticà II. Ho veiem, per exemple, en la manera mateixa de fer de Papa, molt discreta, parlant poc, o en la línia d'un papat més ecumènic.

—Si encara no s'han exhaurit les possibilitats del Vaticà II, és una bestiesa parlar de Vaticà III?

—Sí, perquè encara hi ha massa feina a fer. És evident que hi ha fenòmens que fa quaranta anys no vivíem, com la globalització, la forta immigració, la presència més forta de la dona, una dificultat d'entendre el món contemporani, però això no vol dir que el Concili Vaticà II, encara que no tingués presents aquestes qüestions, no hi pugui donar una resposta. Encara cal treballar molt per dur-lo a terme. Més endavant ja ho veurem, però per ara no veig previsible ni desitjable fer un Concili Vaticà III.

—Els cristians de base saben què va significar el Concili Vaticà II?

—No, però sí que saben que hi ha una forma diferent

de fer Església, més comunitària. D'aleshores ençà, a totes les parròquies, independentment de qui n'hagi estat el rector, hi ha hagut més dimensió comunitària. Evidentment que encara hi ha moltes coses que cal millorar, però tota la catequesi que es fa, aquesta dinàmica més de corresponsabilitat, el fet de parlar més dels laics, això són fruits del Concili que estan molt presents.

—En quin sentit va néixer una nova forma de teologia?

—En el sentit que és un tipus de teologia que vol tenir sempre present el que passa al món i a les persones. Per tant, és una teologia molt antropològica i molt atenta al món, que malda per veure com la fe cristiana pot ser entesa i que, per fer-ho possible, vol trobar el llenguatge i les formes més adients de presentar el missatge. Ens ho recorda la *Gaudium et spes*: «Les joies i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps són les joies i les esperances dels deixebles de Crist.» És davant d'aquestes joies i esperances que es vol presentar la fe cristiana com a resposta joiosa, sorprenent, gratuïta. En aquest sentit sí que ha canviat la teologia, perquè no es pot fer una teologia tancada, de gabinet, sinó tenint molt present el que passa. I això es nota en tota la teologia actual.

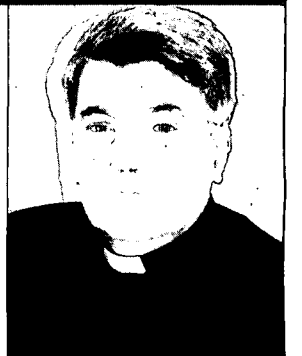
—I es plasma en el dia a dia de la Facultat de Teologia de Catalunya i dels Instituts Superiors

de Ciències Religioses?

—I tant. A Catalunya vam viure molt el Vaticà II. La Facultat de Teologia n'és un fruit i, tot i que més tardans, els Instituts Superiors de Ciències Religioses també en són un fruit, també ho són del Concili Provincial Tarraconense. Això vol dir que aquí no únicament s'ha fet teologia sinó una teologia més propera al món concret i als laics.

—Hi ha gent que encara té por del Concili?

—Sí, hi ha persones que tenen molta por del Concili i que creuen que moltes de les dificultats actuals en són una conseqüència. Puc entendre que hi hagi gent que tingui por, però és pitjor que haguem de fer com si no hagués passat el Vaticà II o bé interpretar-lo de manera diferent a l'esperit conciliar de Joan XXIII o de Pau VI. Tots hem de fer aquest esforç davant d'una situació que ha canviat totalment respecte de fa quaranta anys, però que no és culpa del Concili Vaticà II. La secularització actual i la llibertat de tota mena han fet que avui dia creure sigui una opció voluntària i que, per tant, l'educació a la fe sigui més laboriosa, perquè creure no és una obligació sinó una opció. Això no és culpa del Concili Vaticà II; ans al contrari, el Concili Vaticà II ens ha donat elements per respondre-hi.

Barcelona

Agraïts pel do del germà universal

■ Jornada d'acció de gràcies per la recent beatificació de Carles de Foucauld

BARCELONA.—Amb senzillesa, fidels a l'espiritualitat de Carles de Foucauld, moltes de les persones que a Catalunya viuen sota aquest carisma es van aplegar el 3 de desembre passat a

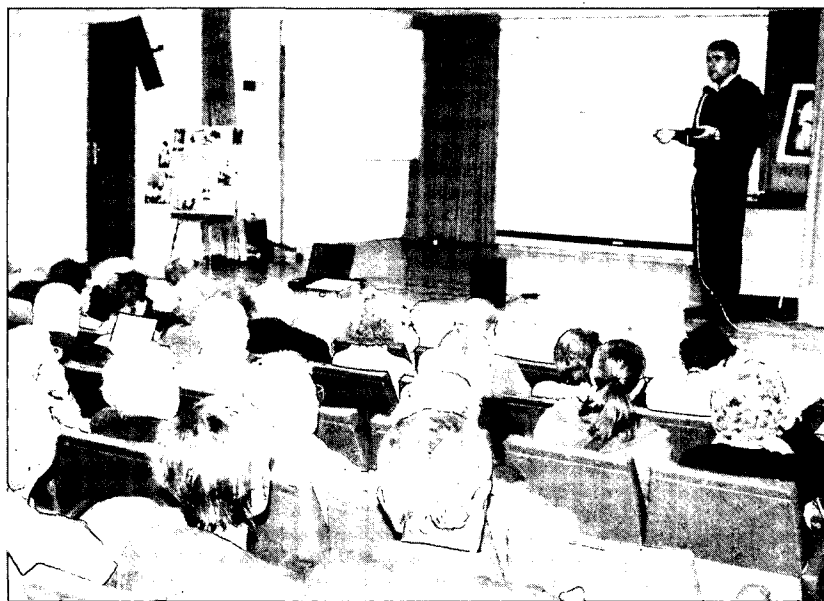
Barcelona per donar gràcies a Déu per la seva beatificació. Va ser un moment intens per compartir la joia d'un reconeixement que ara més que mai ha fet d'aquest missioner del Sàhara un

germà universal. La missa d'acció de gràcies, celebrada a l'església del Sagrat Cor de Casp, va ser presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

Un audiovisual sobre la vida de Carles de Foucauld va obrir la jornada d'acció de gràcies que amb motiu de la seva beatificació va tenir lloc el 3 de desembre passat a les instal·lacions dels jesuïtes de Casp de Barcelona. A través d'imatges de la vida del beat, acompanyades d'alguns dels seus escrits més emblemàtics, els més de 200 assistents a la jornada van poder assaborir amb calma i pau gairebé místiques alguns dels moments cabdals del seu sorprenent itinerari espiritual. Mentre sonava una música amb clares influències àrabs, van poder penetrar una mica més la seva espiritualitat i el seu missatge, ara patrimoni de tota l'Església. Amb el títol «Moments d'una vida», l'audiovisual presentat durant la jornada vol esdevenir també una eina de sensibilització i aprofundiment per a aquells que encara no coneixen prou aquest gran referent espiritual i humà de l'Església entre els segles XIX i XX.

La projecció de l'audiovisual va donar pas a un temps per compartir els actes de beatificació celebrats el 13 de novembre passat a Roma. Ramon M. Giró, membre de la Comunitat de Jesús de Barcelona, va repassar els moments més emotius, viscuts amb joia enmig d'una munió de membres procedents de la prop d'una vintena de fraternitats o associacions que viuen sota aquesta espiritualitat. Giró va destacar que «a Roma el que va quedar més palès és que el germà Carles té un lloc a l'Església, a tota l'Església, i que la seva empremta va més enllà dels grups que puguin haver nascut sota el seu carisma».

La tarda va finalitzar a l'església del Sagrat Cor amb la celebració senzilla però preparada acuradament de l'eucaristia, presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. El prelat va glossar en la seva homilia la figura del nou beat i la va posar com a model referencial per a la vida cristiana en el món d'avui: «La figura de Carles de Foucauld

Un audiovisual sobre la vida del germà Carles va obrir la jornada.

Mons. Martínez Sistach va presidir la missa d'acció de gràcies.

ens ajuda a reflexionar sobre la perfecció dels fruits immediats del nostre treball eclesial. L'important no són els èxits aparents i immediats... Nosaltres només som instruments. En la presència, en la pregària, en la vida senzilla, en el servei i en l'amistat humana, com ho va viure el germà Carles de Foucauld entre els tuaregs, el Senyor mateix es fa present i manifes-

ta el seu amor i consol a tantes i tantes persones.» «Viure Natxaret era per a ell —va explicar— no només imitació de la pobresa i del treball de Jesús, sinó també del seu silenci evangelitzador. Es tracta de difondre l'Evangeli, no amb la boca, sinó amb la vida.» Mons. Martínez Sistach va afirmar que «Carles de Foucauld va ser un home enamorat de Jesús, i que

Jornada d'estudi sobre Carles de Foucauld

El dijous 19 de gener, a partir de les 19.00 h, l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona, conjuntament amb la Família Espiritual de Carles de Foucauld i l'Institut Emmanuel Mounier Catalunya, organitza una jornada d'estudi sobre el germà Carles de Foucauld. Els assistents a la jornada podran veure l'audiovisual «Moments d'una vida», enriquir-se amb testimonis de diverses fraternitats de Carles de Foucauld i sentir la conferència *El testament espiritual de Charles de Foucauld*, a càrrec de Josep-Lluís Vázquez-Borau. També hi haurà un espai per a la presentació bibliogràfica i per al torn obert de paraula. Més informació i inscripcions a: tel. i fax: 934 51 4 942 o www.carlosdefoucauld.org.

per aquest enamorament va voler imitar-lo amb la màxima radicalitat de què era capaç.»

Encisat també per la figura d'aquest místic i missioner francès, l'arquebisbe de Barcelona va convidar els nombrosos assistents a aprofitar aquest temps d'acció de gràcies amb motiu de la beatificació del germà Carles per «considerar que la nostra primera i fonamental vocació és la vocació a la santedat, que és, en definitiva, la perfecció de l'amor.» «Amb les paraules de Carles de Foucauld —va afegir Mons. Martínez Sistach com a conclusió— som avui cridats a dir amb confiança: «Pare meu, jo m'abandono a tu. Fes de mi allò que et plagui. Sigui el que sigui el que facis de mi, t'ho agraeixo.»

Samuel Gutiérrez

«Vaig conèixer el germà Carles quan amb 13 anys vaig llegir un article sobre ell a *Cavall Fort*. Em va marcar tant la seva vida que anys després vaig decidir fer-me germaneta de Jesús. Del seu testimoni em sedueix la relació que estableix amb la gent, aquest desig d'evangelitzar per la vida, a través de l'amistat i de la bondat. No va fer grans coses, però va ser amic entranyable de tothom. També em fascina la seva vida d'intimitat i de pregària amb Déu. Va saber unificar una vida de contemplació amb una vida compartida amb la gent. Durant molts anys va viure la necessitat de l'exposició del Santíssim, i al final la seva vida ell mateix va ser una vida exposada. L'eucaristia va fer de la seva vida una vida lliurada als altres.»

Rosaura, germaneta de Jesús

«Des del darrer lloc, sempre entre els més desfavorits, el germà Carles ha estat elevat a un primer lloc dins l'Església. És una gran alegria per a tothom. Vaig conèixer la Comunitat de Jesús fa més de 25 anys i des de llavors intento seguir de prop el carisma del germà universal. En aquest moment de la nostra història on es produeix la convivència de moltes religions, Carles de Foucauld ens ensenya a ser al costat de tothom, especialment dels musulmans. Com en el seu cas, només ens cal un únic requisit: parlar el llenguatge universal, el de l'amor, sense intentar imposar-nos sinó compartint les seves vides. És també el missatge que avui ens dona l'Església a través de la seva beatificació.»

Josep M. Calderó, de la Comunitat de Jesús

«Carles de Foucauld va ser un home de Déu. Per a mi això és el més important del reconeixement que en fa l'Església amb la seva beatificació. Com a germaneta de Natxaret sempre m'ha fascinat la seva manera de viure Natxaret i la vida quotidiana. Sense fer grans coses, la seva fe resplendeix a través de la feina, de les relacions, de la pregària... La fe es pot transmetre en les coses petites. Això és fantàstic. I el nostre carisma s'arrela en aquesta experiència. Fent treballs senzills, en contacte amb altres persones, volem viure l'amistat enmig dels barris de les grans ciutats. No prediquem ni parlem gaire de Déu als homes, més aviat ens sentim cridades a viure un camí d'amistat entre la gent.»

Elsy, germaneta de Natxaret

Jesús és REI de l'univers

Jesús va demostrar que era el Rei que esperaven els jueus. Els jueus -també al començament els Apòstols - creien que el Messies tindria poder terrenal i tornaria la llibertat al poble. Pensaven que restabliria el Regne d'Israel.

Amb el seu naixement

Jesús va néixer en un pobre pessebre. Sent Déu i tenint gran poder, va poder néixer ric. Jesús va escollir la humilitat per estar més a prop de tots i ensenyar-nos que el que és realment important és la grandesa de l'ànima.

Amb la seva entrada triomfal a Jerusalem

El profeta Zacaries havia profetitzat que el Messies seria un Rei just i humil que, muntat sobre un burret, entraria a Jerusalem entre les aclamacions de la gent.

El Diumenge de Rams és quan recordem el moment en què la gent l'aclama com a Rei.

Jesús va escollir un pobre animal per presentar-se com a Rei davant del poble que l'aclamava. Hi ha centenars d'animals més macos i més hàbils. Però així regna Jesús, en la senzillesa.

Davant Ponç Pilat

Pilat tenia por que Jesús volgués ser Rei. Però Jesús el va tranquil·litzar dient-li que el seu Regne no era d'aquest món.

Jesús va acceptar ser Rei amb tot poder al cel i a la terra. Però Jesús no volgué regnar a la terra segons els criteris del món i buscà construir el seu Regne salvant la humanitat.

Terrassa

Trobada amb les delegacions episcopals

■ Mons. Saiz presenta el treball diocesà per al curs 2005-2006

RUBÍ.— Com és habitual una vegada al trimestre, el bisbe Josep Àngel Saiz i el seu consell episcopal es van aplegar el 30 de novembre passat amb els delegats episcopals de la diòcesi. La novetat de la trobada era la presentació dels objectius i les activitats de les

diverses delegacions en el seu primer curs complet des que es va crear el nou bisbat. La reunió va permetre també al bisbe presentar l'esquema de treball del pla pastoral que durant aquest curs s'ha d'anar elaborant conjuntament per als pròxims anys.

Mons. Josep Àngel Saiz es va reunir el 30 de novembre amb els delegats episcopals de la diòcesi de Terrassa. La reunió va tenir lloc a la Casa de la Sagrada Família de Rubí. El bisbe va presentar el treball diocesà per al present curs, insistint en l'elaboració del pla pastoral amb la col·laboració de tots els organismes diocesans, també des de les delegacions. «Tot aquest treball ha de ser un signe de vitalitat i de comunió diocesana», va dir Mons. Saiz.

La trobada va dedicar la major part del seu temps a la presentació que els delegats van fer dels objectius i les activitats programades per a aquest curs. Passat un any d'ençà de la creació del bisbat cada delegació ha anat constituint el seu treball i la seva presen-

La trobada va tenir lloc a la Sagrada Família de Rubí.

cia enmig de la vida diocesana. També s'ha vetllat per la relació interdiocesana. El treball presentat a la reunió va ser intens i la interrelació entre les delegacions ha estat notable. Han estat especialment actives, en aquests primers mesos de vida, les delegacions de Pastoral de la Salut, de Vida Consagrada i de Catequesi. Totes elles han fet diverses trobades diocesanes i cursos de formació per al laïcat. També ha donat motius de joia la delegació de Joventut, on s'integra la Pastoral Universitària, que fins i tot ja ha fixat per a aquest curs la realització d'una trobada diocesana de joventut al santuari de la Mare de Déu de la Salut. Entre les seves activitats habituals, l'Escola de Pregària continua a l'alça, amb la presència de més d'un centenar de joves cada mes.

La darrera part de la reunió va servir per donar diverses informacions diocesanes i per presentar el treball que des de les delegacions s'ha de fer per donar cos al projecte d'elaboració del que ha de ser el nou pla pastoral per als pròxims anys. (C.C.)

SANT FELIU DE LLOBREGAT

El bisbe Agustí presideix el funeral per les víctimes de Castelldefels

CASTELLDEFELS.— En un signe més de la seva voluntat de ser al costat del poble, el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortès, es va fer present l'1 de desembre al funeral per les tres víctimes del brutal assassinat en una joieria de Castelldefels. La cerimònia va tenir lloc a les 11.00 del matí a la parròquia de Santa Maria, que era plena a vessar, amb gent fins i tot que seguia l'acte per megafonia des del carrer. El funeral va comptar amb la presència de l'alcalde de Castelldefels, Antoni Padilla, i la consellera de Governació de la Generalitat, Montserrat Tura.

Durant una missa senzilla, però molt emotiva, Mons. Cortès va intentar omplir el trencament de la família per aquest tràgic esdeveniment transmetent l'esperança cristiana en la resurrecció. Sense fer referència directament als assassins, també va parlar de la necessitat de treballar per la justícia i pel bé aquí a la terra, per tal de convertir cada vegada més aquest món en reflex del més enllà. «Cal que el cel sigui viscut cada vegada més a la terra», va dir. Mons. Cortès va saludar personalment la família, vinculada amb la parròquia, i els va donar el seu condol més sincer.

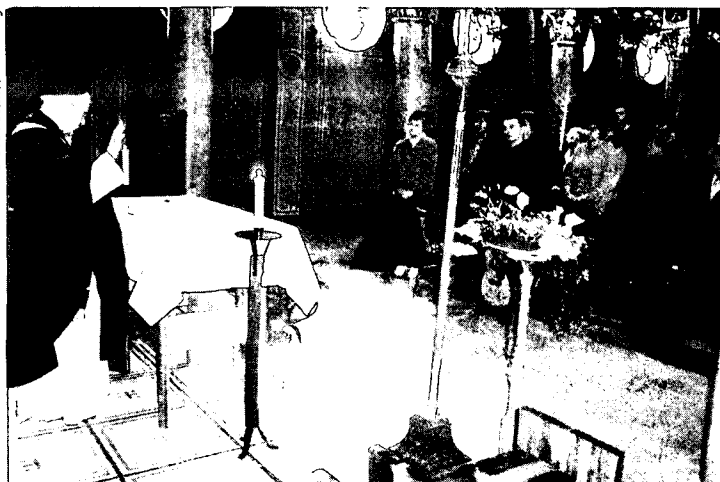
Va destacar durant tota la cerimònia el gran silenci i respecte de tots els assistents, encara afectats pel brutal assassinat el 29 de novembre passat d'una família del barri coneguda per tothom. Poques hores després, la nit del 30 de novembre, una multitudinària manifestació va omplir els carrers de Castelldefels com a mostra de solidaritat i signe de rebuig davant de la violència comesa. Entre altres demandes, la població se sent insegura i vol que les administracions puguin garantir una seguretat més gran. (C.C.)

Recés d'Advent a Solsona

SOLSONA.— El cap de setmana del 26 al 27 de novembre, la diòcesi de Solsona va preparar un recés d'Advent. Organitzat per l'Escola d'Agents de Pastoral del bisbat i oberta a tothom, la jornada, que va tenir lloc al Seminari de Solsona, va comptar amb l'assistència de 23 inscrits, que van compartir dos dies de pregàries i de xerrades al voltant de la preparació del Nadal.

Els assistents van participar en sis sessions de preparació del Nadal completades amb les laudes, missa, confessions, vespres i exposició del Santíssim, insistint en la preparació personal, l'acolliment, la contemplació i viure en el cor la vinguda de Jesús, el Salvador del món. (R.E.)

Foto: Ramon Estany

El recés va ser organitzat per l'Escola d'Agents de Pastoral.

SOLSONA

Mons. Traserra parla als diocesans sobre l'Advent i la reconciliació

SOLSONA.— El bisbe de Solsona, Jaume Traserra, ha adreçat als fidels de la diòcesi una comunicació pastoral sobre la preparació de les festes de Nadal, una preparació adreçada especialment en l'àmbit personal i enfocada cap al sagrament del perdó, com un dels actes de preparació més importants per als fidels en vigílies de les grans festes de l'any cristià.

Mons. Traserra exposa la seva preocupació per l'escassa resposta dels fidels, ja que si bé són nombrosos els que participen en l'Eucaristia, molt pocs decideixen acostar-se al sagrament per confessar els pecats. El bisbe de Solsona expressa que cal una presentació diligent i una oferta renovada del sagrament de la Reconciliació, signe visible de Jesús Misericordiós. Mons. Traserra ha ressaltat que el sagrament de la Penitència no es pot entendre si no és «a partir de la crida

de Jesús a estar amb Ell, a viure seguint-lo, a tenir-hi la mateixa actitud confiada que Ell tenia amb el Pare».

Així mateix, el bisbe de Solsona manifesta que «tot cristià sap que el seguiment de Jesucrist comporta renunciar a les seduccions del món. El cristià és conscient de la pròpia feblesa, coneix la temptació i ha de reconèixer el seu propi pecat. Solament la falta de realisme pot justificar que es digui que ja no existeix el pecat o que alguns pecats han desaparegut».

Davant les acostumades celebracions penitencials comunitàries, el prelat ha recordat que «no es donen en les parròquies de la diòcesi les circumstàncies excepcionals o de necessitat previstes en el Ritual de la Penitència i en les declaracions de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Per això, ni es poden autoritzar ni han de convocar-se celebracions penitencials en les quals,

sense l'acusació individual dels pecats, el sacerdot imparteix l'absolució general als fidels. És deure del bisbe i de tots els preveres fer tot el possible perquè els fidels valorin i recuperin la pràctica sovintejada de la confessió individual, precedida de l'oportuna preparació. Aquesta preparació pot ser feta pels fidels en una celebració comunitària, o bé, individualment, en la solitud i la pregària personal». (R.E.)

Si vols un ambient familiar
i no trobar-te mai sol...

**RESIDÈNCIA DE LA 3^a
EDAT NOSTRA SENYORA
DE MERITXELL**

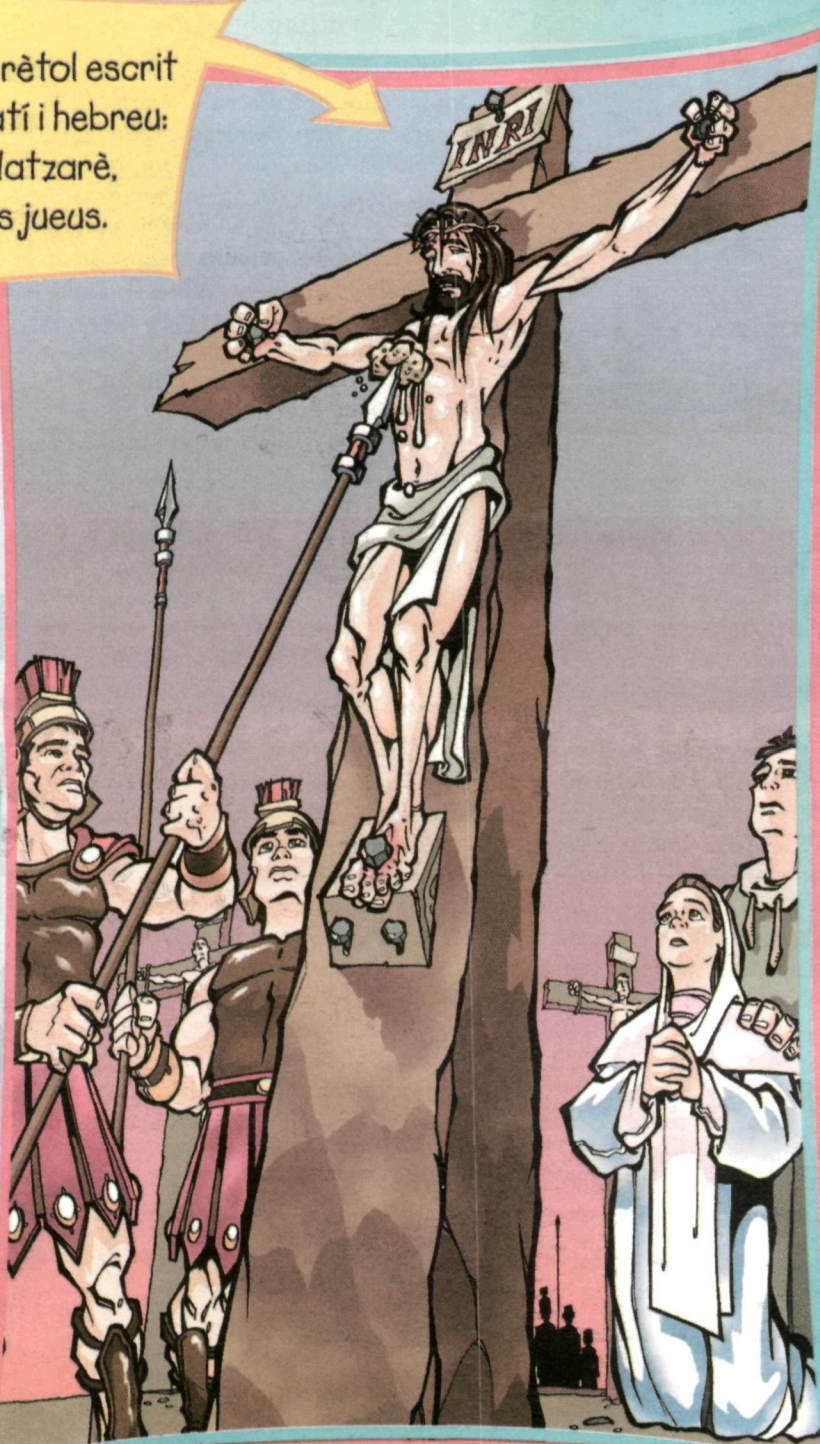
Al cor de la ciutat de Barcelona
Gran Via de les Corts
Catalanes, 602
(davant de la Universitat)
Tel. 933 041 301

A la Creu

La mateixa gent que el va aclamar com a Rei va demanar que el crucifiquessin, i mofant-se d'Ell, li deien: "Si tu ets el Rei dels jueus, salva't tu mateix".

via un rètol escrit
eg, llatí i hebreu:
esús Natzarè,
Rei dels jueus.

Jesús no portava una corona d'or amb pedres precioses. La seva corona és d'espines i en ella porta tot el dolor de les ofenses dels nostres pecats. Va acceptar aquesta corona per pagar l'ofensa que hem fet a Déu. Jesús és el nostre Rei perquè li va costar molt patiment morir a la Creu per salvar-nos.

Troba l'ombra de cadascuna de les corones i uneix-les sense que les línies es creuin.

Tfn: 93 2042433

CASA NTRA. SRA. DE MONTSERRAT

EXERCICIS EN COMPLET RETIR

(homes, a partir de 17 anys)

Desembre del 2005

Del 26 (20 h) al 31 (16 h) - pare Antoni Sospedra, c.p.c.r.

Plaça de la Font del Lleó, 21 - 08140 Caldes de Montbui
Tel. 938 654 496

Barcelona

El compromís de l'Església amb els immigrants

■ «La immigració preocupa tothom, però no ocupa ningú», va dir la Gna. Teresa Losada

BARCELONA.— Amb l'objectiu de donar a conèixer davant de l'opinió pública el treball callat però constant que l'Església fa en diversos camps, i que tot sovint passa desapercebut per al gran públic, el Secretariat Interdiocesà de Mitjans de Comunicació (Simcos) ha organitzat un seguit de trobades informatives per parlar sobre diversos temes d'actualitat. El divendres 2 de desembre era el dia en què s'estrenava aquesta iniciativa i ho va fer al voltant de la immigració.

Es periodistes que van assistir a la trobada informativa van poder conèixer el treball que fa l'Església a favor dels immigrants a partir de la veu experimentada de dues persones que fa molts anys que es dediquen en aquest àmbit pastoral. D'una banda, hi havia la germana Teresa Losada, franciscana missionera de Maria i fundadora del centre Bayt Al-Thaqafa («Casa de la Cultura»). De l'altra, hi havia Mn. Joaquim Giol, delegat del Secretariat de Migracions del bisbat de Girona. Gràcies a les seves explicacions i reflexions en veu alta, va quedar molt clar que una vegada més l'Església és capdavantera en l'atenció a les persones més necessitades.

Teresa Losada treballava com a professora de Llengua i Literatura Àrabs a la Universitat de Barcelona quan, l'any 1974 i coincidint amb l'arribada dels primers immigrants a Barcelona, sobretot procedents del nord de l'Àfrica, va decidir fundar el centre Bayt Al-Thaqafa, amb la finalitat de facilitar la integració social i cultural dels immigrants arabomusulmans residents a Catalunya, sense pèrdua de la seva identitat, així com mostrar la seva diversitat cultural i donar a conèixer la realitat dels països àrabs i de l'islam.

La trobada informativa va ser una iniciativa del Simcos.

El fenomen de la immigració desafia la nostra societat del benestar.

D'aleshores ençà, el fenomen migratori ha anat evolucionant i, si el 1974 encara eren pocs els que venien a terres

catalanes cercant una oportunitat, ara són molts més els que decideixen deixar-ho tot per embarcar-se en una aventura de final incert. «La forma d'exploració sí que continua sent la mateixa que en aquells anys», afirma la germana Teresa Losada, que recorda com el 1978 ja es deia que un prestamista podia obtenir mig milió de pessetes la setmana a costa dels immigrants.

Fidel al lema que només el coneixement mutu és capaç de trencar tabús i prejudicis, Bayt Al-Thaqafa continua apostant ferm per establir aquests canals de descoberta mútua tant en l'intercanvi cultural com en el religiós. «Som homes i dones compartint una mateixa humanitat», recorda aquesta religiosa que entre d'altres distincions compta amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. «La immigració, però, és un

fenomen viu, tossut i pertinaç perquè ningú no pot aturar els desposseïts de la terra», va recordar la Gna. Teresa Losada, que veu en els immigrants «un desafiament a la nostra societat del benestar».

Com Mn. Joaquim Giol, la Gna. Teresa Losada lamenta la poca implicació real dels nostres governants a l'hora de gestionar com cal el tema de la immigració, i ho afirma d'una manera prou clara: «La immigració preocupa tothom, però no ocupa ningú.»

«Polítiques d'obra barata però no d'immigració»

És d'ençà de l'any 1987 que Mn. Joaquim Giol treballa en el camp de la immigració i, fruit d'aquesta experiència, va coordinar l'any 1992 *L'informe de Girona: 50 propostes sobre immigració*, cosa que va constituir un punt de partida rigorós i sistemàtic per intentar encarar de forma ordenada la nova realitat de la immigració. Una realitat crua a parer d'aquest capellà gironí, que assegura que «durant anys s'han fet polítiques de mà d'obra barata però no d'immigració».

Adreçant-se als periodistes, Mn. Joaquim Giol no va voler passar per alt una qüestió que, en ser massa òbvia, tot sovint deixem de banda quan parlem del fenomen migratori i dels problemes que comporta. «Hi ha països que expulsen els seus ciutadans perquè no tenen futur», va dir Mn. Giol, i va afegir tot seguit una dada que fa estremir: «Qualsevol nen que neixi a l'Àfrica, encara que treballi tota la vida i que no gastis res, mai no arribarà a pagar la seva part del deute extern que té contret el seu país.» Per això Mn. Giol no es va estar d'assegurar que el fenomen de la immigració «amenaça la nostra identitat moral», en el sentit que «és el desafiament moral més important que tenim ara i que tindrem en els anys que vindran».

Fruit de les intervencions, tant de la Gna. Teresa Losada com de Mn. Joaquim Giol, va quedar clar que, si no som capaços de gestionar un fenomen tan complex com és el de la immigració, «tindrem conflictes, i segur que els tindrem».

Carme Munté

TARRAGONA

Mons. Martí Alanis reflexiona sobre l'Estatut

TARRAGONA.— L'arquebisbe Mons. Joan Martí Alanis, bisbe emèrit d'Urgell, va ser convidat per la parròquia de Sant Joan de Tarragona a participar en un fòrum sobre el nou Estatut de Catalunya. L'acte es va celebrar el dia 21 del mes de novembre passat, amb notable presència del públic, que va omplir la sala d'actes de l'esmentada parròquia tarragonina.

Mons. Joan Martí Alanis va analitzar de forma breu, i amb ponderació, el vast contingut de la proposta estatutària per a Catalunya des de les diferents vessants, com a expert en dret constitucional. Cal no oblidar que Mons. Joan Martí, com a bisbe d'Urgell, va ser copríncep d'Andorra i pare de la Constitució andorrana, aprovada fa dotze anys.

L'arquebisbe, en iniciar el seu parlament, va considerar excessius els 150 articles que conté l'Estatut, que contrasta amb la brevetat de la Constitució espanyola o l'andorrana, tot i reconèixer que la complexitat es deu a «les filigranes que s'han de fer per combinar i repartir competències». Va manifestar que l'Estatut no demana un estat federat sinó una autonomia, «per bé que el

Mons. Martí Alanis acompanyat de Mn. Jordi Figueras, rector de Sant Joan.

redactat seria més simple en l'estructura d'un estat federal». En aquest sentit va recordar que el 40% dels territoris del món són estats federats, «situació jurídica que no va en detriment de la unitat del conjunt».

Així mateix, sobre el concepte «nació», Mons. Joan

Martí va considerar que a Catalunya es donen tots els condicionaments perquè a l'Estatut hi sigui inclòs aquest terme, tot comprnent les reticències que pugui desvetllar «després de tants anys d'unitat d'Espanya». Sobre aquesta qüestió va manifestar que «és legítima la intervenció dels diferents criteris, però sense falsedats ni la crispació que es genera des dels diversos posicionaments polítics». Altrament el prelat va considerar que el redactat de l'Estatut hauria de ser «ideològicament menys doctrinari, més flexible i vàlid per a les alternatives polítiques».

Mons. Joan Martí es va manifestar crític amb l'Estatut perquè no recull les arrels cristianes de Catalunya —com sí que ho fa la Constitució espanyola i l'europea—, no fa referència a la institució familiar ni matrimonial, no esmenta les situacions de pobresa, no discerneix el concepte d'escola laica o perquè accepta indirectament l'avortament i l'eutanàsia, entre altres punts. En definitiva, va considerar la ideologia dels partits com a fil conductor a l'hora de redactar un Estatut «marcat per un laïcisme dur». Acabada la xerrada es va obrir un col·loqui, amb preguntes formulades pels presents. (J.B.)

Tarragona

«La problemàtica social marca la vida quotidiana de la diòcesi»

■ El tarragoní Lluís Solé i Fa és bisbe de Trujillo

—Torna a casa per fer feina, oi?

—En realitat, sí. Per la meua pertinença a la congregació de Sant Vicenç de Paül he volgut visitar els superiors de les quatre províncies que conformen la nostra comunitat aquí a Espanya, amb la intenció de presentar un esbós de l'acció pastoral a desenvolupar a la nostra diòcesi de Trujillo. Pensem que, ara com ara, no hi ha un Pla Pastoral i es tracta que de cara al 2006, i mitjançant una metodologia participativa, fem una planificació en aquest sentit. Una forma d'arrencar aquest tema seria a través d'una missió a celebrar el 2007, comptant precisament amb els equips de missió que tenen els pares paüls.

—La seva ordenació episcopal va tenir un important ressò mediàtic a Hondures. La televisió la va retransmetre i milers de persones van assistir a la cerimònia.

—Aquell és un poble que manté molt viu el sentit de la festa i això també ho expressa a través de la litúrgia. A cada eucaristia, novenes, festes patronals, les expressions són molt obertes i dinàmiques i, en una ocasió extraordinària com la consagració d'un bisbe, encara hi posen més el cor, l'entusiasme i la creativitat. Sobretot els agrada manifestar les riqueses culturals de les diferents ètnies que hi ha a la diòcesi. Cal també esmentar que la diòcesi de Trujillo va ser restablerta, després de segles, l'any 1987, i que el seu primer bisbe va ser el franciscà Virgilio López, que va morir d'accident fa un any i mig.

—Per a vostè té cap connotació especial haver estat un dels darrers bisbes que va nomenar Joan Pau II?

—És cert. No sé ben bé si el meu nomenament el va signar en ser ingressat per primer cop a l'hospital Gemelli de Roma o quan de bell nou va ser internat abans de morir. Si més no, ho va fer en unes circumstàncies per a ell doloroses. D'altra banda, el nomenament va ser una gran notícia per a la nostra diòcesi de Trujillo, que feia més d'un any que esperava ser proveïda de pastor, d'ençà de la mort del bisbe Virgilio López.

—Com es va viure a Trujillo la mort de Joan Pau II i l'elecció del nou Papa?

—El traspàs de Joan Pau II es va viure com un fet esperat, acceptat i admirat, pel que d'evangelitzador va tenir el sofriment de l'últim tram de la seva vida. Entre el clergat, l'elecció del cardenal Ratzinger va produir la mateixa sorpresa que podia ocasionar a Europa. Una altra cosa és a escala popular, perquè a Hondures havien dipositat moltes il·lusions en les possibilitats del cardenal Óscar Andrés Rodríguez Maradiaga, arquebisbe de Tegucigalpa, molt estimat i admirat pels hondurenys. La seva intervenció en l'àmbit polític i social per aconseguir la condonació del deute extern d'Hondures li ha donat un prestigi que la gent ho associava amb les possibilitats que accedís al papat. En definitiva, la gent té un gran respecte per la jerarquia

Mons. Lluís Solé i Fa, bisbe de Trujillo, va fer el mes de novembre passat una estada de quinze dies a casa nostra —que també és la seva—, durant els quals va desenvolupar una atapeïda agenda de treball a fi i efecte de dinamitzar la pastoral en aquella diòcesi hondurenya, per a una millor acció evangelitzadora. També va poder compartir unes hores amb la família i saludar tantíssims amics. L'ara bisbe Lluís Solé va néixer a Tarragona el 1946, va ser ordenat sacerdot el 1973 i pertany a la congregació de Sant Vicenç de Paül. L'any 1981 va anar de missioner a Hondures i el 2000 va ser destinat a la zona selvàtica de la Mosquitia. El dia 29 del mes de juny passat va ser ordenat bisbe de la diòcesi de Trujillo pel cardenal Rodríguez Maradiaga, en una cerimònia multitudinària i d'excepcional ressò mediàtic.

L'entrevista va tenir lloc durant la seva breu estada tarragonina.

catòlica però potser li manca un sentit crític més profund.

—Per a Catalunya demanem bisbes catalans. A Hondures és ben acceptat un bisbe estranger?

—El poble no viu malament el fet que el bisbe sigui estranger. Enguany s'han creat quatre nous bisbes i només un és hondureny. No encaixaria si el bisbe fos una persona allunyada i que no comprengués o no respectés la cultura del país, però sigui perquè fa molts anys que som allí o perquè la gent té la bona voluntat d'apreciar-nos, som estimats i acceptats. Cal tenir en compte que la majoria del presbiterat, en algunes diòcesis com ara la nostra, és estranger. Jo mateix vaig demanar per a Trujillo un bisbe sorgit del clergat nadiu, però el mateix nunci apostòlic ens va dir que, malauradament, això no era possible.

—Quines són les prioritats pastorals a la diòcesi?

—De desafiaments pastorals n'hi ha a tots els nivells. La manca de sacerdots ja és un condicionament per a l'exercici de la pastoral i l'absència d'una pastoral ben plantejada és un repte que cal encarar. Una

de les peticions formulades durant la meua estada a Espanya ha estat demanar un sacerdot diocesà que vingui a Hondures a dirigir un curs de reciclatge teològic o de dret canònic, per a la millor preparació del presbiterat. Això ens faria molt de bé.

—I la problemàtica social?

—És la que més marca la vida quotidiana de la diòcesi i el treball de les comunitats cristianes. La nostra és una zona de població immigrada, de l'interior cap a la costa, que cerca terres millors i més possibilitats de benestar, però la falta d'autoritat i de rigor en el compliment de la llei genera enfrontaments. Per exemple, es dona el cas que apareixen quatre o cinc propietaris, amb papers legals, sobre

una mateixa finca sense que l'autoritat hi intervingui, la qual cosa fa que la violència estigui a flor de pell.

—Com hi incideix el món del narcotràfic?

—S'està assentant en aquella zona. Tota la pressió que el narcotràfic viu a Colòmbia fa que es desplaci a Hondures i que vegi en aquest país un pont idoni per poder traficar, donades les facilitats que hi troba i la

permissivitat d'algunes autoritats que fins i tot se'n beneficien. Aquesta circumstància complica molt les relacions socials i va lligada amb el tema de l'aparició de les anomenades *mares*, bandes de delinqüència juvenil provinents de famílies desestructurades i marginades que fins ara actuen en senyal de protesta davant de la societat per fer-se notar i reclamar-ne l'atenció. Actualment s'han involucrat en el món de la droga, van dotades d'armament modern i executen les ordres dels grans *capos* del narcotràfic. D'alguna manera, els joves se'n senten més una víctima que no pas una altra cosa.

—Com són les relacions entre Església i Estat?

—No hi ha enfrontaments perquè allí no és possible d'intervenir, com es podria fer en altres països. D'una banda, la jerarquia de l'Església catòlica és ben vista des de les instàncies governamentals, que valoren la nostra intervenció a favor d'Hondures de cara a l'estranger; de l'altra, però, ens tanquen la porta a l'hora d'administrar els fons de la condonació del deute. Per tant, la relació acaba sent una mica ambigua.

—Com s'aplica la moral de l'Església?

—La nostra finalitat és l'evangelització. En matèria de moral, no és que es vulgui viure de forma allunyada de l'Església catòlica, el que passa és que la realitat a vegades imposa uns criteris que potser no coincideixen totalment amb la normativa general, quant a la moral de l'Església i, fins i tot, amb el mateix Dret Canònic, però el bé pastoral demana un altre camí. Passa per ajudar una població sovint martiritzada per situacions difícils, unes causes només entenedores si vius allí. Mancances de tota mena: econòmiques, espirituals, morals, psicològiques i el caos en matèria d'educació, per esmentar-ne algunes. Si anem amb una moral tan estricta, sense tenir aquesta sindèresi, en lloc d'un testimoni, estarem allunyant del camí que ens porta a Déu.

—Tenen dificultat les visites pastorals?

—Estan condicionades per la geografia. Si és a la zona de Gracias a Dios s'ha de navegar amb canoa pel riu, durant diversos dies, perquè els trajectes són llarguíssims i el caminar lent. A la zona de Colón cal anar-hi amb cavall i caminar molt. Malgrat tot, això no és el més difícil. És primordial comunicar a les comunitats catòliques i als mateixos sacerdots que no estan sols, tot i l'aïllament, dir-los que formen part d'aquesta Església universal i crear aquest sentit de comunió. Les visites pastorals són sempre, per a mi, una lliçó en veure com els sacerdots lluiten estoicament contra la soledat i les adversitats.

—Quin és el seu lema episcopal?

—«S'anuncia la bona nova als pobres», extret de Lluc 7,22.

Joan Boronat

«Hondures havia dipositat moltes il·lusions en les possibilitats del cardenal Rodríguez Maradiaga com a nou Papa»

Lleida

Solemne obertura de l'Any Xavier

■ Els exercicis espirituals a la vida ordinària, una de les iniciatives jubilar

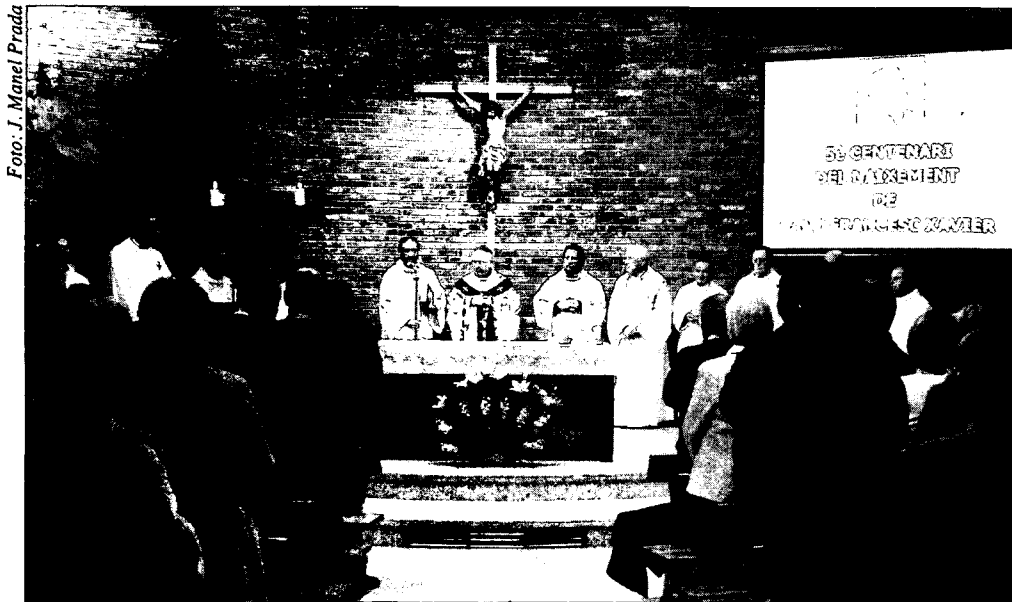
LLEIDA.— El vespre del dissabte 3 de desembre, amb motiu de la festa de Sant Francesc Xavier, la parròquia de Sant Ignasi de Loiola dels pares jesuïtes de Lleida va acollir una solemne Eucaristia d'obertura de l'Any Xavier.

Durant el 2006 els jesuïtes commemoraran tres aniversaris: el V centenari del naixement de sant Francesc Xavier i del beat Pere Favre (1506) i els 450 anys de la mort de sant Ignasi de Loiola (1556), fundador de l'orde. Amb tot, l'Any Jubilar se centrarà especialment en la figura de Francesc Xavier, l'apòstol de les Índies i patró de les missions.

El bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va presidir la celebració, que va ser concelebrada per la comunitat de jesuïtes encapçalada pel seu superior, P. Xavier Rodríguez, i el rector de la parròquia, P. Joan Suñol, així com altres religiosos i preveres diocesans. Entre els fidels que omplien el temple hi havia l'alcalde de la ciutat, Angel Ros, i el rector de la Universitat de Lleida, el Dr. Joan Viñas.

Mons. Ciuraneta, en l'homilia, es va referir al zel missioner de sant Francesc Xavier, en el qual utilitzava el llenguatge de l'amor, el més creïble i el més universal: «I com sant Pau, va ser conscient de l'obligació d'anunciar a tothom l'amor del Pare Déu.» El bisbe va dir que aquest carisma missioner el trobem encarnat avui en els pares jesuïtes: «Ells malden per anunciar, no un Evangeli teòric, sinó un Evangeli viscut.»

Mons. Ciuraneta es va fer una pregunta: «Com podem els seguidors de Jesús preparar millor el terreny perquè la llavor de la paraula de Déu hi germini i hi creixi?» La resposta, segons el bisbe de Lleida, ens la dona sant

El bisbe de Lleida va presidir l'Eucaristia d'obertura jubilar.

Francesc Xavier quan ens diu: «Parleu amb tothom, amb un rostre joïós, no avergonyit ni sever; perquè si us veuen seriosos i tristos, molts, per por, deixaran d'aprofitar-se de vosaltres; per tant, sigueu afables i benignes; i que les reprensions, en particular, siguin amb amor i gràcia.» Per a sant Francesc Xavier—va dir Mons. Ciuraneta—, l'activitat apostòlica perquè sigui eficaç, implica unes actituds humanes d'acolliment, de simpatia, de bondat; és a dir, una acció pastoral de «portes obertes»; amb una prioritat per les persones que la vida ha maltractat i ferit.

Finalitzada la celebració, va tenir lloc un pica-pica festiu a la sala d'actes parroquials, al mateix indret on el dia abans havia tingut lloc una conferència del P. Josep M. Rocafiguera, amb el títol *Sant Francesc Xavier, un pont espiritual massa llunyà?*, com a pròleg a l'obertura de l'Any Xavier. El P. Rocafiguera, en una molt acurada i magnífica inter-

venció, va apropar al nombrós públic assistent la figura d'aquest jesuïta que va recórrer l'Índia, Indonèsia i el Japó, 80.000 quilòmetres en total, per portar a aquells pobles l'Evangeli de Jesús.

El P. Xavier Rodríguez, superior de la comunitat dels jesuïtes de Lleida, formada actualment per dues comunitats i 16 preveres, un germà i un estudiant, ha assenyalat que l'Any Xavier tindrà continuïtat a Lleida durant el 2006 amb un seguit d'activitats com una obra de teatre dedicada a la figura de sant Francesc Xavier, una conferència i la celebració de la Setmana de la Parròquia de Sant Ignasi el proper mes de gener. Però per damunt de tot va fer especial menció a la promoció del exercicis espirituals en la vida ordinària, en la tradició de sant Ignasi, que seran sens dubte un fruit madur d'aquest Any Jubilar.

Jordi Curcó

Festa de la Medalla Miraculosa

LLEIDA.— La família vicenciana i l'Associació de la Medalla Miraculosa va celebrar la seva festa litúrgica el diumenge 27 de novembre, coincidint enguany amb el 175è aniversari de les aparicions de la Mare de Déu a santa Caterina Labouré.

A les cinc de la tarda va tenir lloc una Eucaristia a la parròquia de Sant Agustí. Uns 300 fidels que reben la visita domiciliària de la capella de la Mare de Déu, de les parròquies de Sant Agustí, Sant Josep Obrer, Verge dels Pobres, Santíssim Salvador i Sant Antoni M. Claret, devots de la Medalla Miraculosa i col·laboradors de l'obra vicenciana, van omplir de gom a gom l'església de la Bordeta.

L'Eucaristia va ser concelebrada per Mn. Josep Moré, rector de la Unitat Pastoral; Mn. Joan Jové, rector de Sant Salvador, i Mn. Antoni Agelet. Aquest darrer, en l'homilia, va ressaltar la vinculació de la Medalla Miraculosa al carisma vicencià —pares paüls i filles de la Caritat—, en el compromís de fer present l'amor de Déu entre els més pobres, ja que «el llenguatge de l'amor és universal i tothom l'entén, i precisament per la llarga trajectòria en aquest camí d'amor les Filles de la Caritat han estat reconegudes amb el premi Príncep d'Astúries a la Concòrdia». (J.C.)

Les famílies es troben per parlar de la crisi de la parella

RAÏMAT.— Les famílies de Lleida es troben dues vegades l'any per parlar de temes que els preocupen, compartir amistat i alhora viure la fe en comunió. Aquest és l'objectiu de la trobada que, amb motiu de l'Advent, va tenir lloc el diumenge 20 de novembre al Casal Claver dels jesuïtes de Raïmat, on van participar una vintena de famílies (40 adults i 12 infants, atesos per monitors). La trobada va ser organitzada per la Delegació diocesana de la Família. Com és costum i entre jocs i tertúlies, els assistents van aprofundir en el tema *Les crisis de la parella com a font de creixement*, guiat pel franciscà Joan Pujol. El matrimoni Salinas-Roca, delegats de Pastoral Familiar, han valorat molt positivament aquesta trobada, que va acabar amb la celebració de l'Eucaristia presidida pel bisbe i compartida amb la Delegació de Pastoral Seglar, que celebrava també una trobada al col·legi Claver de Raïmat. (J.C.)

Foto: J. Manel Prada

Els infants van participar activament en l'Eucaristia.

Trobada dels responsables de confraries i germandats amb el bisbe

Un moment de la trobada.

LLEIDA.— Per primera vegada un bisbe de Lleida es trobava amb els responsables (priors seglars, presidents, directors...) de congregacions, confraries i germandats de la diòcesi. Aquest trobada va tenir lloc el 14 de novembre passat al Palau Episcopal de Lleida, en un ambient de cordialitat i de germanor.

El bisbe Francesc X. Ciuraneta va manifestar la seva satisfacció per la trobada, que tenia com a objectiu conèixer molt més la realitat d'aquests grups de religiositat popular per tal d'aprofundir

en la fe tot aprofitant-ne el potencial humà i organitzatiu.

Allarg de la trobada, es va plantejar la necessitat de coordinació de totes aquestes entitats, mitjançant un secretariat diocesà, per tal de potenciar l'acció pastoral conjunta. Per iniciar aquest camí, es va crear una comissió integrada per quatre representats de les confraries i pel secretari general del bisbat, amb l'objectiu de treballar aquest aspecte i d'estudiar propostes concretes d'actuació pastoral conjunta. (J.C.)

Tortosa

Pla de formació per a catequistes

TORTOSA.— La Delegació de Catequesi, amb l'Institut Internacional de Teologia a Distància amb seu a Tortosa, ha presentat un pla de formació per a catequistes de l'arxiprestat de Tortosa. Dos mesos de trobada i un grup de 25 responsables de catequesi parroquials augura una bona acollida i bona marxa d'aquest nou projecte encetat a l'arxiprestat de la ciutat de Tortosa.

Catequistes durant una de les trobades.

En realitat l'experiència va començar a l'arxiprestat de la Ribera d'Ebre-Priorat per iniciativa directa d'alguns catequistes. Van presentar la seva necessitat de formació a la Delegació diocesana de Catequesi i, parlant amb l'Institut Internacional de Teologia a Distància, van pensar de seguir el pla que aquest Institut presenta per a la formació de laics, però amb alguna novetat.

La novetat no ve marcada per un canvi de matèria o de programació sinó en la manera de realitzar aquest programa. Els catequistes treballen cadascun pel seu compte el llibre i les fitxes del material que se'ls dona i després es troben un cop al mes a la casa d'espiritualitat Sant Enric d'Ossó que hi ha a Vinebre per al servei arxiprestal. Allí, acompanyats pel tutor corresponent a la matèria que en aquell moment estudien, van treballant les qüestions que en el dossier de treball se'ls han presentat. És un moment de posada en comú, de compartir experiències i de rebre les orientacions i les observacions que el tutor pot anar fent.

Aquesta mateixa iniciativa acollida i potenciada per la Delegació diocesana de Catequesi és la que el mes de setembre es va iniciar a l'arxiprestat de Tortosa amb èxit de participació i amb un bon auguri de treball i d'aprofundiment.

Reunió dels Grups d'Oració i Amistat

TORTOSA.— Com cada any, es van reunir a Tortosa tots els Grups d'Oració i Amistat (GOA) de la diòcesi tortosina. Aquesta vegada va ser el 26 de novembre i el lloc no va ser el Seminari Diocesà, com havia estat tantes vegades, sinó que va ser la casa mare de les Germanes de Ntra. Sra. de la Consolació, a l'Entitat Municipal Descentralitzada de Jesús, que fa també de casa d'espiritualitat. El centenar de persones que s'hi van aplegar eren una bona representació dels que es troben un cop l'any per viure la comunió diocesana i renovar l'esperit que els dona identitat i impuls en la seva missió i carisma. Vinaròs, Benicarló, Jesús, Amposta i Tortosa van ser els llocs més representats.

Després de la benvinguda, Mons. Josep-Maria Tomàs, vicari general i consiliari diocesà dels GOA de Tortosa, va dirigir unes paraules a tots els assistents en què va transmetre la inquietud diocesana per la manca de vocacions sacerdotals. Això va animar a viure-ho en un clima de fe i d'esperança, però al mateix temps de realisme: a menys sacerdots més dificultats per arribar a realitzar totes les celebracions eucarístiques que es fan ara, i caldrà prioritzar que cap lloc quedi sense la possibilitat de missa dominical. Partint d'aquesta realitat, els va demanar una pregària confiada però a la vegada insistent al Pare Déu que ens donarà allò que necessitem si ho demanem en nom del seu Fill, Jesús.

Després de la pregària en comú de l'Hora Menor de Tèrcia, la xerrada central va anar a càrrec de Mn. Joan Güell, que és el consiliari general del GOA. El tema que va desenvolupar amb elegància, uncio i bon encert va ser la presència viva de Jesús enmig nostre principalment en l'Eucaristia. (V.M.C.)

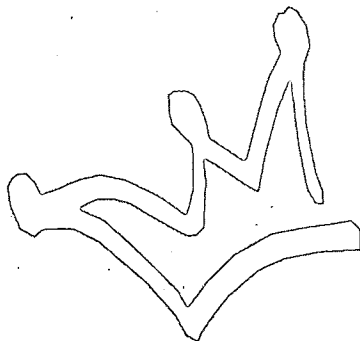
Un grup de 25 catequistes de Tortosa ciutat, de Bitem i de Tivenys, de diferents edats i situacions, s'han reunit ja dues vegades al Patronat Escolar Obrer Sagrada Família.

lia. Durant una hora, de 20 h a 21 h, un dijous al mes, es troben per posar en comú l'estudi i el treball que sobre la moral cristiana, primer tema d'estudi per a aquest grup, han fet primer personalment, per exposar-lo i caminar amb els companys guiats pel professor de Teologia Moral del Seminari.

Encara que l'experiència és curta aquí a Tortosa, no ho és a l'arxiprestat de la Ribera d'Ebre-Priorat, on la vivència és molt positiva: temps de compartir, temps d'aprofundir en la fe, temps de formació, temps d'estudiar noves metodologies, temps de pregària... Però, a més, ha portat a reunions dels catequistes per parròquies a preparar amb antelació la reunió general, a comentar idees noves, preocupacions que han aparegut, aclarir dubtes que han sorgit, etc.

Víctor-Manuel Cardona

8ª CAMPANYA REIS PER A TOTHOM

CAMPANYA DE RECOLLIDA DE JOGUINES NOVES PER A INFANTS I OBSEQUIS PER A GENT GRAN

PUNTS DE RECOLLIDA
A BARCELONACCU - Centre Cristià dels Universitaris
VILLARROEL, 81, BAIXOSRàdio Estel
COMTES DE BELL-LLOC, 67-69Càritas
PLAÇA NOVA, 1DATES DE RECOLLIDA: DEL 5 DE DESEMBRE DE 2005
AL 5 DE GENER DE 2006

PARTICIPA-HI COM A VOLUNTARI/A

DEL 5 DE DESEMBRE DE 2005
AL 5 DE GENER DE 2006

PER A MÉS INFORMACIÓ

933 233 368

E-MAIL: ccu@pangea.org

Càritas
Diocesana de
Barcelona

ORGANITZAT PER:

ràdio
estel

CCU.
Centre
Cristià
dels
Universitaris

Anàlisi

Vaticà II, quaranta anys després

Ara ha fet 40 anys, en concret el 8 de desembre, que tenia lloc a la plaça Sant Pere del Vaticà, la solemne i emotiva cerimònia de cloenda de les sessions de treball del Concili Vaticà II. Sóc testimoni ocular, i afectiu, d'aquest esdeveniment tan gran. Eren els meus bons temps de capellà estudiant a la Ciutat Eterna. Poder viure l'etapa final del Concili, estant a Roma, he de reconèixer que va ser un do de Déu. Roma, a més de la capital del catolicisme, era la capital de l'univers.

El tancament en si mateixa de l'Església, l'aïllament del món, s'havien acabat. L'Església es va desempallegar de pors i temors i començà a mirar el món com a l'altre, el tu, amb qui cal estar bé i com a amics. La trilogia món-dimoni-carn quedava desdibuixada. El món no és un enemic a combatre sinó un company de camí, camp d'experimentació, fent pelegrinatge cap a Déu, vivint la fraternitat universal. Tanmateix, cal estar vetllant. El Concili Vaticà II fou, per part de l'Església, un primer assaig de globalització.

Avui, en el record, cal que fem viu i present a les nostres vides l'Esperit que alenà en tota l'Església i que, com reunida en cenacle, il·luminà els pares conciliaris. Nova Pentecosta que, amb llengües de foc, purificà l'Església de tota rutina i comoditat, i refredament, encenen en Ella el foc del diàleg, de la solidaritat, del servei (*diakonia*) i de la comunió (*koinonia*). L'Església missionera i testimoni de la Bona Nova es presenta oberta al progrés i disposada a la renovació, *aggiornamento*, posada al dia en la presentació de l'Evangeli a la nova cultura sense la qual no seríem llevat de justícia, de pau, de reconciliació, d'amor, d'esperança.

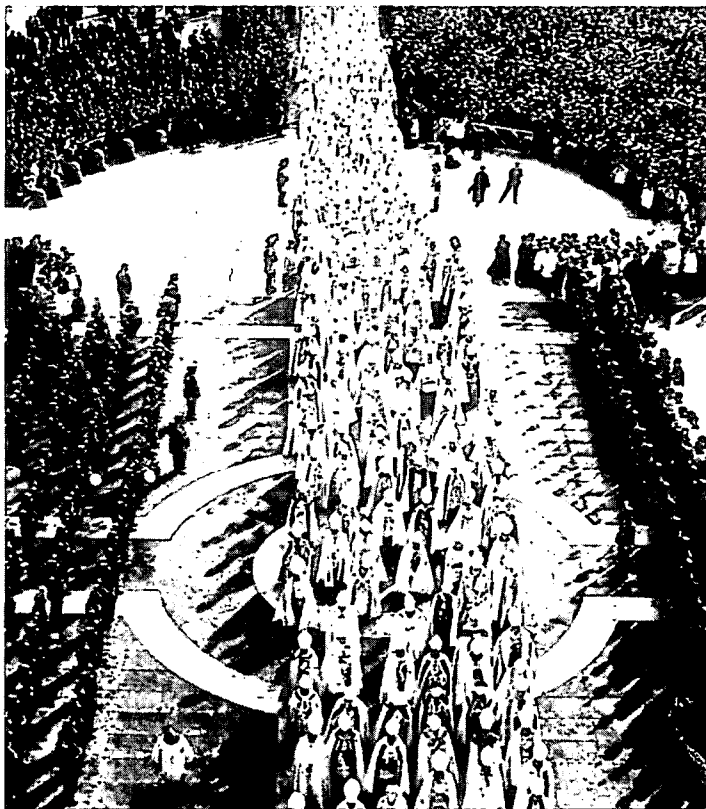
És temps de ressorgiment del laïc, temps de col·legialitat i de corresponsabilitat. L'Església passa de ser una institució monàrquica jerarquizada a mostrar-se Comunitat peregrina del Poble de Déu. L'ecclesiologia de comunió i missió pren carta de ciutadania, i configura la base de l'Església, fonamentada en la tradició apostòlica de la qual són garants els bisbes successors dels apòstols en el triple mandat d'ensenyar, santificar i regir.

El llenguatge secular entra en l'Església que arrisca la seva credibilitat no defugint el diàleg fe i cultura. La constitució dogmàtica

Joan XXIII signant la butlla d'indició del Concili.

«El Concili Vaticà II fou, per part de l'Església, un primer assaig de globalització»

És temps per aprofundir en els ensenyaments del Vaticà II.

sobre l'Església *Lumen gentium* i la constitució pastoral sobre l'Església en el món *Gaudium et spes*, són pilars fonamentals de tota l'estructura del Vaticà II, a la llum dels quals cal mirar tots els altres documents.

Fer memòria del Vaticà II, concili del segle xx, als inicis del tercer mil·lenni, ens obliga a rellegir els documents conciliaris amb clau de creients del segle xxi, enmig d'una societat en què dominen els valors de la laïcitat i ve marcada, cada vegada més, per la indiferència religiosa, amb risc de perdre, oblidar o amagar, les arrels cristianes de la nostra societat i cultura. Davant d'aquesta situació hem de saber donar raó de la nostra esperança, com demana sant Pere en la seva carta, sense atordiments i amb valentia. A temps i a destemps, segons sant Pau, hem de proclamar la veritat que impregnada d'Evangeli realça la dignitat de l'ésser humà que transcendent-se a si mateix i a la realitat creada troba en Déu un amic i un Pare. La resposta als grans interrogants de la vida i als reptes que presenta la societat d'avui que es configura al ritme que imposa la nova tecnologia de la comunicació. Davant l'invasor d'allò virtual hi ha les veritats eternes.

L'Església aquests dies és una festa en les celebracions commemoratives dels quaranta anys de la cloenda del Concili Vaticà II. Des de fa 40 anys el Concili és al carrer patrimoni de tota l'Església i de la gent de bona voluntat que se l'ha fet seu. L'Església camina, així, calçada amb sandàlies de peregrina per les rutes del món, proclamant la Bona Notícia de l'Evangeli. Molts voldrien un nou concili, donen el Vaticà II per obsolet, i que no dona resposta als interrogants d'avui ni, com si hagués perdut tot dinamisme, com si l'Esperit Sant hagués deixat de ser present amb el seu alè de nova vida. No és temps per a un concili, però sí que és temps d'aprofundir en les ensenyances del Concili Vaticà II. És temps i amb urgència que nosaltres obrim els cors a la conversió que ens faci estimar l'Església i fer viu, present i creïble el Vaticà II, que encara té moltes coses a dir-nos i nosaltres a aprendre. No podem perdre la intuïció amb què el Vaticà II fou, està i demana especial atenció als signes del temps.

Jaume Montaña Carrera
Prevere

Vols reconèixer la teva fertilitat?

Vols
aprendre a regular-la d'una manera natural,
sense fàrmacs, ni mitjans quirúrgics ni mecànics?

RENAFER

Trucan's, podem ajudar-te!
PLANIFICACIÓ FAMILIAR NATURAL

Tel. 93 280 56 83 (secretaria RENAFER)
e-mail RENAFER: fertilitad@renafar.org
web RENAFER: www.renafar.org
Tel. 93 418 24 00 (Policlínica Tibidabo)

BALCLI'S
SALA DE SUBHASTES
DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX
MOBLES, OBJECTES
JOIES, ARGENT I RELLOTGES

**PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI**

☎ 932 175 607 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Un bon regal de Nadal

Benvolguts,

Per Nadal recordem i celebrem el naixement d'un nen. Si en cada naixement hi ha, sens dubte, un regal de Déu, en aquest naixement Déu mateix se'ns dóna com a obsequi, i aquest fet no ens deixa indiferents.

A les pàgines de *Catalunya Cristiana* a més d'articles que ens ajuden a reflexionar, hi ha la vida dels moviments, de les parròquies, en definitiva, la vida dels creients, la nostra vida. Ens atrevim a suggerir que a més dels obsequis sol·licitats, demaneu, al Pare Noel i/o als Reis d'Orient, **un bon regal**: una subscripció al setmanari *Catalunya Cristiana* a la persona o persones que cregueu dignes de la vostra confiança. Pot fer un gran bé i és una forma molt efectiva d'ajudar-nos mútuament.

Adjuntem un volant de subscripció que podeu enviar per correu o, si ho preferiu, el trobareu visitant la nostra web www.catalunyacristiana.com on hi ha més informació.

Agraïts per l'estimació que ens teniu, de tot cor us desitgem un Sant Nadal i un venturós any 2006.

Aquest Nadal desitjo regalar una subscripció a *Catalunya Cristiana* en ☐ català ☐ castellà al preu promocional de 75,00 euros (Preu normal: 90,70 euros) a:

NOM I COGNOMS: _____

ADREÇA: _____

CP: _____ POBLACIÓ: _____ TELÈFON: _____

FORMA DE PAGAMENT:

- ☐ xec nominatiu (75,00 euros)
- ☐ domiciliació bancària, amb:
- ☐ un sol càrrec de 75,00 euros (anual)
- ☐ dos càrrecs de 37,50 euros (semestral)
- ☐ quatre càrrecs de 18,75 euros (trimestral)

els càrrecs es poden presentar a:

☐ Entitat ☐ Oficina ☐ D C ☐ Compte

Amics de la Gent Gran posa en marxa la 18a Campanya de Nadal

■ Són tres les iniciatives que pretenen pal·liar la soledat dels més grans durant les festes

Instantànies del dinar de Nadal de l'any passat organitzat per Amics de la Gent Gran.

Un gran dinar de Nadal, la campanya «Una família per Nadal» i els regals del dia de Reis són les tres accions que la fundació Amics de la Gent Gran inclouran en la seva 18a campanya nadalenca. A través d'elles aquesta entitat procurarà que algunes de les persones grans que viuen soles a la ciutat de Barcelona, sentin menys el pes de la soledat en unes festes tan significatives com les que són a punt d'arribar.

El proper dissabte 17 de desembre, a les 13.30 del migdia, el Palau de Pedralbes rebrà la visita d'uns comensals excepcionals: més de 100 persones grans residents a la ciutat de Barcelona. Els requisits per poder assistir a aquest sopar de gala són els següents: ser major de 65 anys, viure en soledat, tenir pocs recursos econòmics i estar vinculats a la fundació Amics de la Gent Gran. Juntament amb ells gaudiran de l'àpat prop de 150 voluntaris que dediquen part del seu temps desinteressadament a combatre la soledat dels ancians. I finalment, també tindran el seu lloc reservat prop de 50 persones més: diverses personalitats, treballadors, membres del patronat i col·laboradors convidats. En total, Amics de la Gent Gran organitzarà un dinar de Nadal per a 300 persones, com l'any passat.

Aquesta entitat va néixer a Catalunya el 1987 amb la intenció d'atendre els més grans, no pas per guarir-los de les dolences físiques sinó de la seva soledat. Actualment són 300 els usuaris que participen en alguna de les activitats organitzades per l'entitat: uns 350 voluntaris es coordinen per acompanyar-los als domicilis

setmanalment i per treure'ls-en en qualsevol ocasió que se'ls presenti. Cada quinze dies organitzen una tertúlia acompanyada d'un berenar i d'alguna activitat per al desenvolupament de la seva psicomotricitat; s'organitzen tres esdeveniments conjunts: el dinar de Nadal, la festa de l'arribada del bon temps i Sant Jordi; i en últim lloc i com a activitat estrella per l'expectació que desperta, també s'organitzen vacances d'estiu (en torns de 20 persones, l'any passat van gaudir de set dies al parc natural del Garraf i a Tolosa).

Un dinar amb sorpreses

Està previst que l'acte comenci a les 13.30 hores. Prèviament els voluntaris hauran anat a buscar les persones grans als seus domicilis respectius. Quan arribin al Palau de Pedralbes els rebran, els ajudava a baixar del cotxe i els acompanyen cap a l'entrada. Hi haurà un grup d'animació, voluntaris disfressats, per donar la benvinguda als convidats. L'any passat es van disfressar de patges i a mesura que arribaven les persones grans els feien reverències i els agafaven del

braç, com si fossin antics cavallers acompanyant dames. «Aquest detall va fer que els ancians se sentissin realment especials», afirma Mònica Palasi, membre del Departament de Comunicació d'Amics de la Gent Gran.

Durant les intervencions de les personalitats que van al dinar (en el moment del tancament del setmanari, tan sols havia confirmat l'assistència la consellera de Benestar i Família, Anna Simó, però hi ha previst que hi assisteixin representants d'altres administracions), se servirà un aperitiu, previ al dinar. Habitualment, en el transcurs del dinar, hi ha unes quantes sorpreses per als protagonistes d'edat avançada. L'any passat, per exemple, va actuar una *tuna* i algunes persones grans es van animar a cantar i a ballar-hi.

Quan s'acaba el dinar, els voluntaris d'animació repartiran els lots de Nadal entre els ancians assistents. I a aquells que no hi poguessin assistir se'ls portarà el lot a casa. Aquests lots estan confeccionats amb productes donats per empreses i acostumen a incloure vi, torró, cava, bombons, productes de bellesa, etc.

Una família per Nadal

Una altra de les iniciatives de l'entitat per a aquestes dates és la d'oferir als voluntaris i als usuaris la possibilitat de compartir plegats els àpats típics de Nadal (el mateix dia de Nadal, Sant Esteve, Any Nou, Reis, etc.) Es tracta que aquests dies les persones grans tornin a sentir les cele-

bracions en família. L'any passat 13 persones grans van ser acollides a casa de 13 famílies voluntàries.

II'última de les accions es reserva per al dia de Reis, en què els voluntaris duran a casa dels ancians un petit obsequi com a mostra d'afecte. Els regals són també donacions d'empreses.

Aportació econòmica i material

L'organització de diferents activitats previstes fa necessaris, segons s'afirma des de l'entitat, una sèrie de recursos addicionals: transport, càtering, productes, regals per a la gent gran, etc. «El nostre desig és poder atendre el màxim nombre de persones grans i això implica un esforç econòmic i material important. Qualsevol aportació, per petita que sembli, farà possible que aconseguim l'objectiu d'acompanyar més persones que mai, i d'aquesta manera, fer disminuir la soledat».

Consuelo Chaves

AMICS DE LA GENT GRAN

C/ GRASSOT, 3, 1^a

08025 BARCELONA

TEL. 932 076 773

www.amicsdelagentgran.org

Generalitat de Catalunya
Departament
de Benestar i Família

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

societat

«Hem de pensar en el proïsme més necessitat»

■ Luis Miguel Luna, coordinador de la 8a campanya «Reis per a tothom»

Fa quatre anys que Luis Miguel Luna treballa com a cap de l'Àrea de Comunicació de Càritas diocesana de Barcelona. Prèviament havia treballat durant dos anys al Departament de Projectes Socials de l'Institut

de Formació de la Fundació Pere Tarrés. És el coordinador de la 8a campanya «Reis per a tothom», que organitzen conjuntament el Centre Cristià dels Universitaris, Ràdio Estel i Càritas diocesana de Barcelona.

—Quin és l'objectiu principal de la campanya «Reis per a tothom»?

—El propòsit fonamental consisteix en una recollida de joguines noves i roba per a infants i adolescents (des de nadons fins a joves de 16 anys) de famílies ateses per Càritas diocesana de Barcelona que tenen greus problemes econòmics i que no poden permetre's fer una despesa en obsequis per als seus fills durant aquestes festes tan significatives. També se'n beneficien dones soles amb criatures que reben ajuda de Càritas. L'important és que a totes les llars barcelonines puguin arribar els regals de Reis. A més, es recullen obsequis diversos (bufandes, mocadors, sabatilles, colònies...) per a gent gran, majoritàriament atesa per Càritas. Cal dir a la gent que hi col·labori que no emboliquin les joguines ni els obsequis per tal de facilitar-ne la classificació.

—I l'altra finalitat?

—L'altre objectiu és sensibilitzar la societat davant de la manca de recursos de les persones que viuen a la nostra ciutat. Certament, moltes famílies no poden passar les festes nadalenques com els agradaria per la seva precarietat econòmica. En aquestes dates, caracteritzades per un consumisme tan desmesurat, les persones hauríem de reflexionar, intentar ser més austers i pensar en el proïsme més necessitat. Una manera de conscienciar la gent és convidar-los a participar en la campanya solidària «Reis per a tothom». Des de Càritas ens n'encarreguem de la difusió: hem editat 1.900 cartells i 8.500 tríptics que enviem a parròquies, associacions religioses, centres cívics, escoles, casals, mitjans de comunicació, etc.

—Quines entitats organitzen aquesta iniciativa?

—Són tres: el Centre Cristià dels Universitaris (CCU), Ràdio Estel i Càritas diocesana de Barcelona. També hi col·labora la Fundació Formació i Treball. La campanya s'estructura en dues fases. La primera és la recollida de joguines noves i obsequis en aquests tres punts de recollida: CCU (c/ Villarroel, 81, baixos), Ràdio Estel (c/ Comtes de

Bell-lloc, 67-69) i Càritas diocesana de Barcelona (plaça Nova, 1). La segona fase és la tasca de classificació i empaquetament dels regals.

—Hi ha alguna novetat important respecte d'edicions anteriors?

—Sí. D'una banda, s'atendran les

ris (de 16 anys en amunt). Alguns d'ells solen venir acompanyats d'un professor. Les persones que vulguin fer una contribució econòmica poden fer-ho en el número de compte corrent de la Caixa de Pensions "la Caixa": 2100-0965-51-0200077301. Aquests diners aniran destinats exclusivament a comprar joguines i obsequis.

—Quines activitats complementàries heu organitzat?

—Dins del programa «Educació en valors», oferim conferències gratuïtes a centres escolars, impartides per voluntaris de Càritas. Alguns dels títols de les xerrades són: *La pobresa i l'acció social de Càritas*, *Nous horitzons per al voluntariat*, *Els reptes de la immigració i Combatre les desigualtats Nord-Sud*. *Els objectius del mil·lenni*. El proper 16 de desembre, a

les 18.00, s'imparteix un taller de consum responsable al CCU sota el lema «Fes els regals tu mateix!». La finalitat és personalitzar els regals. Finalment, Càritas cedeix algunes de les seves exposicions, com ara *Un dia, diferents realitats* o *Els objectius del mil·lenni*.

Miquel Àngel Codina

Luis Miguel Luna.

demandes dels equipaments de Càritas, com sempre s'ha fet. La gran novetat de la campanya d'enguany és que ens posarem al servei de les parròquies. Ens hem adonat que hi ha moltes parròquies on ja es fan recollides de joguines. Per tal de no duplicar esforços, enviem una carta a tots els rectors de les parròquies de Barcelona ciutat i de la rodalia (Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià de Besòs...) per demanar-los que ens informin sobre les peticions dels seus feligresos. En la fitxa que els trametem ha de constar el nombre de joguines i l'edat dels infants. A partir d'aquí, intentarem fer realitat totes les demandes. Les parròquies podran venir a buscar les joguines, en una primera etapa, a la Fundació Formació i Treball, i en un segon període, al CCU. Per a més informació sobre la campanya «Reis per a tothom»: tel. 933 233 368 i a/e: ccu@pangea.org

—El voluntariat és una peça clau en la campanya.

—Sense dubte. Des de Catalunya Cristiana fem una crida al voluntariat. Ens calen voluntaris, fins al 5 de gener, per col·laborar en la distribució i empaquetament de les joguines noves i dels obsequis als locals de la Fundació Formació i Treball i del CCU. Hi ha escoles que ens porten joguines i d'altres que ens ajuden amb l'oferiment de volunta-

Portada del disc.

Àries clàssiques amb veu d'àngel

BARCELONA.— La nena Rosa Mari Ramírez i Abella ha tret un *single* on canta dues àries clàssiques: *Nel cor più non mi sento*, de Giovanni Paisiello, i *Caro mio ben*, de Giuseppe Giordani, que forma part del que serà el seu tercer CD *Diva Bambina*. Unes interpretacions que deixen ben clara l'evolució d'aquesta jove cantant d'ençà que va treure el seu primer disc, *Al·leluia*, fa dos anys. *Due arie antiche* està editat per l'Editorial Claret. (C.C.)

Nova edició de La Rejoguina

BARCELONA/MANRESA.— El 17 i 18 de desembre, a la plaça de la Catedral de Barcelona, i el 17 de desembre, a la plaça Sant Domènec de Manresa, tindrà lloc La Rejoguina, una iniciativa promoguda pel Moviment del País de l'Arc Iris i la Comunitat de Sant Egidi. Té com a objectiu ser una eina pedagògica per educar els infants i els adolescents en la cura del medi ambient a través del reciclatge. Es tracta d'una festa-mercat on es venen joguines reciclades i usades. Els guanyos aniran destinats a inscriure en el registre civil i a l'escola els infants de l'Àfrica subsahariana. Més informació: Comunitat de Sant Egidi, plaça del Pedró, 1, baixos · 08001 Barcelona, tel. 934 418 123, a/e: info@santegidio.es, web. www.santegidio.org (C.C.)

Els infants i el Nadal

Hola, amics! Us heu preguntat mai com veuen el Nadal els infants? He demanat l'opinió a uns quants nens i nenes de Primària de dues escoles de Barcelona (l'Escola Miró, del barri de Sant Martí, i l'Escola del Carme, del barri de Sants) i el resultat és aquest:

- «Per Nadal celebrem el naixement de Jesús, ens reunim les famílies i els nens ens divertim passejant pels carrers il·luminats» (Jefferson Salazar Sarango, de primer curs, de l'Escola Miró).
- «Jo vull un regal nou: vull que en el món acabin les guerres. Totes les famílies han de ser felices» (Carla Herrera Escañuela, de segon curs, de l'Escola Miró).
- «El Nadal és la millor època de l'any, no perquè vinguin els Reis, sinó perquè veig tota la meua família» (Noelia Peyecto Morales, de tercer curs, de l'Escola Miró).
- «El Nadal és el dia en què va néixer Jesús. Hi ha nens que mouen els Reis del pessebre cada dia cap endavant perquè vegin Nostre Senyor» (Raül Compés, de cinquè curs, de l'Escola del Carme).
- «El Nadal mai no serà Nadal fins que tothom no tingui el que es mereix com a persona. Això s'aconseguirà si tothom hi posa el seu granet de sorra. Entre tots farem un Nadal millor. Cadascú de nosaltres se sentiria satisfet d'haver aportat un raig solidari ple d'esperança» (grup de sisè curs, de l'Escola del Carme).

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

La veu del metge

Com cuidar el cuidador? (2)

Hi ha malalties que produeixen la pèrdua progressiva de les funcions físiques i de vegades mentals. Aquest deteriorament porta progressivament a una situació de dependència, cada cop més gran, d'un tercer, que fa el rol de «cuidador principal», i assumeix la responsabilitat de donar al malalt l'atenció i les cures necessàries a mesura que aquest va perdent les seves capacitats i autonomia. Entre les malalties cròniques més freqüents que creen dependència, hi ha algunes formes de demència, el Parkinson, els accidents vasculars cerebrals i neuropaties discapacitants.

La durada i la progressió del deteriorament que manifesta el malalt implica una sobrecàrrega cada cop més intensa en el cuidador. Aquesta sobrecàrrega és tant física com emocional i provoca en el cuidador un desgast continu i prolongat que n'afecta la qualitat de vida i, per tant, la qualitat de la tasca com a cuidador.

Les quatre «as» d'ajuda per al cuidador

Tenir cura d'una persona malalta dependent és una feina àrdua i l'impacte psicològic que es produeix en el cuidador varia depenent dels recursos que aquest faci servir per fer front a la malaltia.

1.— Acceptació.

Què significa acceptar? Acceptar no és rendir-se passivament, sinó assumir la realitat del dia a dia, cercant solucions als problemes de l'«avui» per resoldre les situacions de la millor manera. L'essència de l'«acceptar» és l'acceptació de la situació de malaltia, enfrontar-se als fets i no confondre la conducta del pacient amb la conducta de la malaltia, és a dir, interpretar els comportaments irritants o molestos del familiar malalt com a conseqüència del curs de la mateixa malaltia i no com a accions malintencionades. Acceptar és no esperar més del malalt del que la malaltia li permet donar.

Acceptar el malalt i la malaltia permet controlar els sentiments d'hostilitat envers el malalt que es donen o els símptomes de la seva ocultació o repressió, que s'expressarien de maneres camuflades. Acceptar és també acceptar-se un mateix, tolerant les pròpies limitacions. Així, cal marcar metes realistes, admetre les emocions estranyes, tenir cura d'un mateix i reconèixer que s'hi té dret. Acceptar-se ajuda a controlar els sentiments de culpa.

2.— Accés a la informació sobre la malaltia i els recursos a l'abast.

El cuidador no és un robot. Si té infor-

mació completa sobre la malaltia, n'entén els símptomes, els mecanismes del que passa, i pot anticipar-se a les situacions, i activar els procediments oportuns. Això ajuda a controlar els sentiments de bloqueig i de descontrol emocional. Si a més té informació sobre els recursos, les tècniques i les habilitats, i aprèn a fer-les servir amb el seu malalt, això l'ajudarà a resoldre els problemes que es presentin. Això ajuda a sentir-se eficaç i a controlar els sentiments d'inseguretat i d'ineficàcia. No tot ho expliquen els metges i les infermeres; convé cercar llibres adients en llibreries especialitzades, conferències i cursos per a familiars.

3.— Ajut de familiars, amics, serveis socials, institucions, associacions de familiars i de professionals implicats.

La unió fa la força. Cercar suport és demanar ajut a les persones o als grups per satisfer la necessitat d'afecte o d'ànims que té una persona davant de la seva situació concreta. En què ajuda cercar suport? Si és de familiars i amics, permet delegar en altres la tasca de cuidador per unes hores, per sortir de la situació, relacionar-se i dedicar un temps per parlar sobre altres coses. Això ajuda a controlar els sentiments de soledat i d'aïllament.

Si és suport dels serveis socials, institucions i associacions, pot servir per obtenir ajuda domiciliària, centres de dia o residències que permeten prevenir i combatre els sentiments d'indefensió. Si és d'associacions de familiars, permet contactar amb persones i poder compartir-hi experiències comunes, i emocions, cosa que ajuda a tractar sentiments de soledat i de vergonya.

Si és amb metges i infermeres, ajuda a mantenir-se informat sobre el curs de la malaltia i això alleugereix els sentiments de pèrdua de control davant de situacions noves. Si és amb psicòlegs, ajuda a viure la situació des d'un nou enfocament, aprenent a veure la situació des d'altres punts de vista i ajudant a prevenir els símptomes de depressió i d'ansietat.

4.— Autocura: es deixa cuidar el cuidador?

El cuidador és l'ésser humà que exerceix la funció de cuidar i és, primerament, una persona que també és vulnerable i que requereix ser cuidada. Si el cuidador està ben cuidat exercirà la seva tasca de manera òptima i continuada. Els problemes de

Tenir cura d'una persona malalta dependent és una feina àrdua.

salut que pateixen els cuidadors moltes vegades s'inicien per un descuit en la seva atenció personal. La cura de la persona afectada pot absorbir de tal forma l'atenció del cuidador que oblidat fins i tot les possibles malalties que pateix i/o la seva medicació o alimentació.

Les recomanacions són:

- Consultar amb el metge o la infermera sobre com oferir les millors cures amb el millor esforç. Conèixer els esforços innecessaris.
- Establir un horari i un calendari per prendre la pròpia medicació i els àpats.
- No deixar-se endur per la malaltia del pacient; demanar consell sobre com controlar-la i conèixer-la bé. Anticipar-se al pronòstic i l'evolució.
- Tenir sempre a mà el telèfon d'emergències o de consulta. Consultar dubtes.
- Mantenir hàbits correctes d'alimentació, de son i d'exercici.
- No caure en el consum d'alcohol, de tabac, de cafè i d'ansiolítics.

- No sobreprotegir en excés el pacient; deixar-li certa llibertat.

- Demanar ajuda davant de qualsevol símptoma d'esgotament (nerviosisme, ansietat, insomni, manca de motivació, tristesa).

- Tractar amb el metge les molèsties osteomusculars sense automedicar-se amb analgèsics o antiinflamatoris.

- Evitar l'alimentació erràtica i descompensada, bé per la manca de temps o perquè s'assimilen models dietètics propis de la persona malalta. Mantenir el tipus de menjar i els horaris propis.

- Portar un control de les hores per dormir, que es redueixen en moltes ocasions per l'atenció que necessita la persona malalta. El

cuidador es veu obligat a llevar-se contínuament i és incapaç d'agafar el son per la sensació d'inseguretat que li dona l'estat de salut delicat de la persona malalta.

- Evitar l'empobriment i la desaparició de les relacions socials amb altres familiars i amistats.

En resum, saber que la malaltia de la persona dependent crea de vegades unes situacions que poden provocar —si no hi posem atencions i límits— una nova situació «no saludable» en la persona que en té cura. Convé una acceptació dels límits del malalt, de la malaltia i del cuidador, i no esperar que les situacions ens depassin. Esdevenir l'«àngel de la guarda» d'una altra persona pot ser, i és, una oportunitat de creixement humà i personal molt estimable.

Dr. Ferran L. Tognetta

(22324fta@comb.es)

Membre del Consell Consultiu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i les Balears

VII Congrés Catòlics i Vida Pública

Mons. Monteiro i Coronel de Palma en la inauguració del congrés.

MADRID.— Els dies 18, 19 i 20 de novembre es va celebrar a la Universitat San Pablo-CEU de Madrid el VII Congrés Catòlics i Vida Pública, sota el lema «Cridats a la llibertat». Organitzat per la Fundació Universitària San Pablo-CEU, se celebra des del 1999 amb l'objectiu de ser un fòrum de trobada per promoure la participació dels catòlics en la vida pública. En aquesta ocasió va comptar amb vuitanta ponents i més de vint catedràtics i professors universitaris d'Espanya, França, Polònia i Itàlia, així com nombrosos acadèmics, polítics i personalitats del món de la cultura. Hi van assistir més de 1.200 persones, 200 de les quals hi van participar com a comunicants.

El congrés va ser inaugurat per Mons. Manuel Monteiro de Castro, nunci de Sa Santedat a Espanya, i Alfonso Coronel de Palma, president de la Fundació Universitària San Pablo-CEU. Entre els nombrosos actes celebrats, va destacar un homenatge a Joan Pau II, amb la participació del cardenal Antonio María Rouco Varela, arquebisbe de Madrid; Lech Walesa, premi Nobel de la Pau i expresident de Polònia, i Bogdan Piotrowski, director del departament de Llengua i Literatura de l'Institut d'Humanitats de la Universitat de La Sabana de Bogotà (Colòmbia) i traductor dels versos de Joan Pau II. (C.C.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estadades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

cultura

Restaurat el retaule de la capella del Santíssim de la catedral de Tarragona

■ Construït al segle XVI, és considerat una peça única a Catalunya

TARRAGONA.— El retaule major de la capella del Santíssim Sagrament de la catedral de Tarragona ja llueix amb tota la seva esplendor, un cop acabades les obres de restauració que ha fet possible un conveni de col·laboració entre la Fundació Caixa Catalunya, l'arquebisbat de Tarragona, el Capítol de la Catedral i la parròquia de Santa Maria de la catedral.

L'acte de la inauguració dels treballs de restauració del retaule va tenir lloc el 18 de novembre, al vespre, a la mateixa capella del Santíssim de la catedral, amb l'assistència de vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Miquel Barbarà, en representació de l'arquebisbe; el director de la Fundació Caixa Catalunya, Àlex Susanna, i representants de diferents administracions.

El primer a prendre la paraula va ser Mons. Josep Martí Aixalà, delegat diocesà del Patrimoni Artístic i Documental i Art Sacre, que va fer un repàs a la història de la capella, les pintures i la singularitat d'un retaule del segle XVI que, en conjunt, es pot considerar una peça única a Catalunya. Va agrair aleshores a les institucions que han fet possible la restauració «per la seva sensibilitat envers una obra d'aquestes característiques».

Per la seva banda, Àlex Susanna, en nom de la Fundació Caixa Catalunya, va manifestar que «no va ser difícil triar la restauració d'aquest retaule, entre els pro-

jectes presentats». També va expressar el desig de la institució que representa de continuar col·laborant en el manteniment del patrimoni artístic tarragoní.

Mn. Miquel Barbarà, en nom de l'arquebisbe Jaume Pujol i del Capítol de la Catedral, va mostrar l'agraïment per les aportacions econòmiques que han fet realitat la restauració del retaule, en la confiança «de poder continuar la tasca restauradora del conjunt de la catedral».

Procés de restauració

El juliol del 2003, el Capítol de la Catedral va encarregar el projecte de restauració de la Capella del Santíssim a Roger Xarrié Poveda, que es va dur a

Imatge del retaule ja restaurat.

terme durant la primavera del 2005 gràcies a un ajut atorgat per la Fundació Caixa Catalunya i l'aportació del Capítol Catedral i de la mateixa parròquia. La intervenció ha consistit en la restauració de les pintures, a càrrec de Roger Xarrié, mentre que la neteja i el tractament de la pedra ha estat duta a terme per Giuseppe Milonia i Laura Martí.

La capella del Santíssim, construïda entre el 1582 i el 1592, és una obra promoguda per l'arquebisbe Antoni Agustí. La part pictòrica del retaule conté tretze plafons pintats a l'oli; es tracta d'un conjunt iconogràfic, executat pel pintor holandès Isaac Hermes, dedicat a l'exaltació del sagrament de l'Eucaristia.

La voluntat de l'arquebisbe Jaume Pujol i del Capítol és continuar amb la restauració de tota la capella, un àmbit de gran significació en el conjunt monumental de la seu, tant en l'aspecte cultural i devocional com des de la perspectiva del patrimoni cultural.

Joan Boronat

Rehabilitació de l'interior de l'església de Santa Maria de Montblanc

MONTBLANC.— L'església arxiprestal de Santa Maria la Major de Montblanc ha estat tancada al culte, a la resta de celebracions i visites a fi i efecte de procedir als treballs de neteja i restauració interior del temple. En principi, es preveu que els treballs es perllonguin durant vuit mesos i, mentrestant, els actes de culte i oficis religiosos es faran a l'església de Sant Miquel, o bé al santuari de la Mare de Déu de la Serra.

El cost global d'aquestes obres ascendeix a uns 600.000 euros. Per dur a terme la neteja de tot l'edifici caldrà retirar tota la

imatgeria religiosa que conté Santa Maria i s'haurà d'instal·lar una bastida que pugui abastar l'alçada de l'església, que és de 27 metres. Segons ha indicat el plebà de Montblanc, Mn. Albert Palacín, «també es restauraran els vitralls, totes les policromies i les capelles laterals, se suprimiran les barres arquitectòniques i es canviarà tota la instal·lació elèctrica». Mn. Palacín considera que aquestes obres de restauració de Santa Maria la Major esdevindran «la gran obra material de la celebració del centenari de la coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu de la Serra». (J.B.)

L'antiga rectoria de Copons es convertirà en museu

COPONS.— El darrer ple del Consell Comarcal de l'Anoia va aprovar declarar bé cultural d'interès local l'antiga rectoria de Copons, que serà seu del futur Museu dels Traginers i Comerciants d'aquesta localitat. La declaració es va realitzar a petició de l'Ajuntament de la població i d'acord amb l'informe favorable que va emetre la doctora en història Assumpta

Muset i Pons. L'edifici de l'antiga rectoria de Copons, actualment en desús, es rehabilitarà íntegrament per tal de convertir-lo en la seu del museu, una iniciativa impulsada per la Fundació Cultural Copons. L'antiga rectoria és un casalot d'aire senyorial que data del segle XVIII i que disposa d'una distribució interior molt similar a la de les masies tradicionals. (Leonard del Rio)

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Un lloc privilegiat

«Avui et serviré uns espaguetis amb gambes», em va dir en David, l'amo del restaurant. «Aquest plat té molt bona acollida entre els clients.» Em va fer aquesta proposta mentre jo estava assegut en una de les taules a prop de la finestra des d'on es veia un paisatge de somni. La situació era privilegiada i, segons em va comentar el meu amic, en aquesta taula s'hi havien

assegut moltes persones famoses.

Després de menjar-me els espaguetis, que estaven boníssims, vaig completar l'àpat amb una graellada de peix. I, per arrodonir-ho tot, no hi ha res com una bona xerradeta amb un amic.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

El Club Car presenta una nova obra a Sant Hipòlit

Els actors van interpretar l'obra «L'aniversari».

lorats per tot el respectable. Per molts anys! (Mn. Jordi Castellet)

SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ.—Dins del marc de les festes de la restauració de la parròquia, el Club Car de Sant Tomàs va presentar la seva nova obra, *L'aniversari*, al teatre de la Joventut Catòlica de Sant Hipòlit de Voltregà. Envoltats per un públic tan entusiasmats com lliurats a la jove interpretació d'aquests actors novells, van tenir el goig de regalar una hora llarga de contemplació, música, acció i compromís amb el medi i amb la seva gent. Una vegada més, els actors del Club Car van deixar la frescor de les seves personalitats i l'alegria de saber-se valorats per tot el respectable. Per molts anys! (Mn. Jordi Castellet)

El jesuïta Federico Lombardi, nou director general de Ràdio Vaticana

CIUTAT DEL VATICÀ.—El Sant Pare va nomenar recentment Federico Lombardi, sacerdot de la Companyia de Jesús, director general de Ràdio Vaticana; fins ara era el director de programes de l'emissora. El Papa va agrair al també jesuïta Pasquale Borgomeo el «servei llarg i generós que ha desenvolupat fins avui com director d'aquesta ràdio». El jesuïta Andrzej Koprowski ha estat nomenat nou director de programes de Ràdio Vaticana.

El P. Lombardi va néixer el 1942 a

Saluzzo (Piemont). És doctor en Matemàtiques i llicenciat en Teologia a la Facultat Teològica de la Companyia de Jesús de Frankfurt. Ha estat superior provincial d'Itàlia de la Companyia. Des del 2001 és el director general del Centre Televisiu Vaticà. Per la seva banda, el P. Koprowski va néixer el 1940 a Lodz (Polònia). Filòleg i teòleg, ha estat assistent del P. Kolvenbach, pare general de la Companyia de Jesús a Roma per a l'Europa Central i Oriental. (Miriam Díez Bosch)

Vetllada de Santa Cecília a la sala dels Sants Màrtirs de Solsona

SOLSONA.—El dissabte 26 de novembre, la sala dels Sants Màrtirs, al palau episcopal de Solsona, es va omplir de gom a gom per gaudir d'un concert que recollia la diversitat musical de la ciutat. A la vetllada hi va assistir el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, acompanyat de l'alcalde de Solsona, Jordi Riart.

El concert va ser força reeixit.

Va obrir la vetllada el grup coral Vox Musici, amb tres temes de pop rock, sota la direcció de Blanca Pujol i Eduard Tamames al piano. Seguidament, el piano va ser el protagonista amb una jove intèrpret, Francina Ribas, que va tocar obres de Bach, Txaiovski i Scott Joplin. El virtuosisme del violí i del piano es van trobar de la mà de Raquel Garrido i Eduard Tamames, amb peces de Pergolesi i Bach.

La música dels més joves també va tenir el seu lloc a l'escenari dels Sants Màrtirs, amb el grup Riot Kids. L'Escola Municipal de Música va aportar els seus talents amb el grup de vent i el combo del centre. L'altra escola musi-

cal de la ciutat, l'Àtic Taller Musical, també hi va aportar els seus sons. L'Orfeó Nova Solsona, dirigit per Anna Camps i Colomé, va cloure les actuacions amb la interpretació, entre altres, del tema *Que tinguem sort*, de Lluís Llach.

La celebració patronal no acabava, però, amb aquest concert, atès que l'endemà, 27 de novembre, els membres de l'Orfeó van poder gaudir d'una interessant visita al Museu Diocesà, de la mà de Jaume Bernades, director del museu. Al migdia, una solemne missa a la catedral de Solsona, seguida d'un dinar per a socis i cantaires, tancava enguany la celebració de la patrona de la música a Solsona.

Ramon Estany

Fe d'errades del XXI Concurs Bíblic

Un cop enviats els qüestionaris, s'han detectat els errors següents:

- Primera categoria: pregunta 1a (després de la paraula «donàreu», falta el «núm. 2»); pregunta 3a (on diu «Mt 26,40» ha de dir «Mt 25,40»); pregunta 8a (la paraula «infant» sobra).
- Segona categoria: pregunta 4a (en el núm. 2 hi falta una casella a la dreta); pregunta 5a

(on diu «Mt 26,40» ha de dir «Mt 25,40»); pregunta 8a (on diu «1947» ha de dir «1997» i on diu «Ganghi» ha de ser «Gandhi»).

• Tercera categoria: hi ha dues preguntes amb el «núm. 7» (la primera és la núm. 6 i la següent la núm. 7); en la que serà la pregunta núm. 6, on diu «1947» ha de dir «1997» i on diu «Ganghi» ha de ser «Gandhi».

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Seu vacant

Arran de la mort de Joan Pau II, el Vaticà va dedicar enguany una sèrie filatèlica de tres segells (de 0,60, 0,62 i 0,80 euros) a la seu vacant. Recordem que el 2 d'abril del 2005 moria el gran papa Joan Pau II, als 84 anys. Va ser el primer Pontífex eslau de l'Església. Al llarg del seu pontificat—un dels més llargs de la història—va realitzar 104 viatges apostòlics fora d'Itàlia. Ens ha deixat un extraordinari llegat pastoral, moral i espiritual.

INGREDIENTS:

gambes
oli d'oliva
alls
llorer
pell de taronja
pebre negre

PREPARACIÓ:

En un litre i mig d'oli d'oliva, de poca acidesa, poseu-hi 500 grams de gambes fresques sense pelar, una cabeça d'alls, unes quantes fulles de llorer, una pell de taronja i uns quants granets de pebre negre i que arrenqui el bull. De seguida, abaixeu el foc i manteniu-lo ben baix durant una hora i mitja. Passat aquest temps, deixeu-ho refredar i, després, passeu l'oli per un colador ben fi. També podeu perfumar l'oli amb bolets o pernil amb aquest mateix sistema.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Oli aromatitzat

LLIBRES

Passió pel llenguatge

Com es diu el soroll que fan els budells? Per què diem *papu* a un personatge que fa por? *Deport* és un castellanisme o una paraula catalana medieval molt anterior a *esport*? Des de quan son *pericos* els seguidors de l'Espanyol? Què són les *santmiquelades* i les *santantonades*? Les respostes són dins d'aquest llibre, que reflecteix la llengua viva dels parlants expressada directament, sense intermediaris. El volum conté les aportacions

que van fer els oients de *Joc de paraules*, un espai de Ramon Solsona dins d'*El matí de Catalunya Ràdio*. El material lingüístic recollit durant tres anys està aquí notablement ampliat, amb informacions complementàries que formen un mosaic ple d'amenitat i de sorpreses. *A paraules em convides* està concebut per passar-s'ho bé. Com es diu al pròleg, «la llengua és una festa. Diver-tim-nos-hi!» Obriu-lo per qualsevol plana i descobrireu curiositats lingüístiques, tresors amagats dels parlars catalans i d'altres llengües, expressions de tota la vida i de fa quatre dies... Ramon Solsona ha convertit la passió pel llenguatge en programes de divulgació com ara *La paraula del dia*, a RAC1. (C.C.)

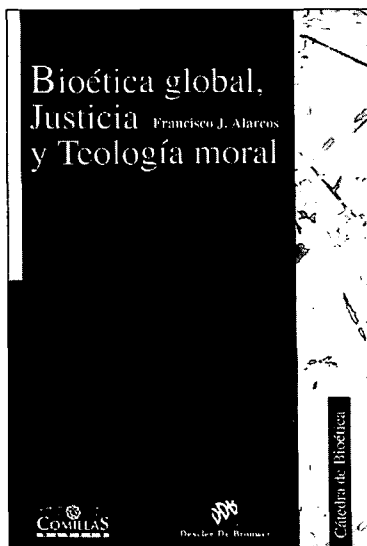
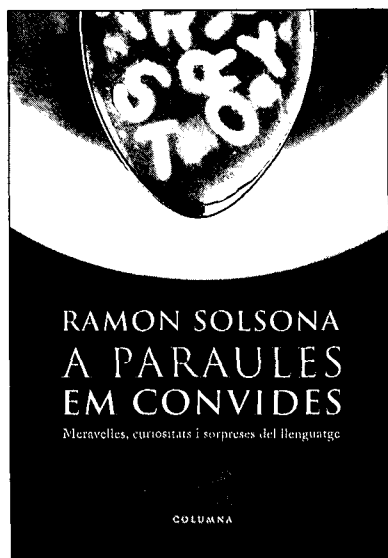
Ramon Solsona, *A paraules em convides. Meravelles, curiositats i sorpreses del llenguatge*. Editorial Columna, Barcelona 2005, 321 pàg.

Per una ètica global

Des de la caiguda del mur de Berlín, l'octubre del 1889, un nou marc ha emergit com a substitució a l'escenari d'un món seccionat en dos grans blocs arran de la conferència de Yalta: el marc global. «El paradigma global mostra la complexitat com a nova epistemologia, com a nou concepte a tenir en compte per no caure en un reduccionisme simplista dels problemes que ha d'afrontar la bioètica en els nostres dies», comenta l'autor, el teòleg Francisco J. Alarcos, en la introducció del llibre. Uns dels pilars

constitutius de la bioètica és el principi de justícia. El problema consisteix a com fonamentar, articular i desenvolupar aquest principi. La teologia moral s'incorpora a la bioètica en la mesura en què la seva reflexió té un fort lligam amb la praxi vital i perquè ajuda a convergir dues dimensions essencials de l'existència: la individual i la social. Alarcos posa en relleu la importància de la justícia global en l'àmbit de la bioètica i afirma que, des de la doctrina social de l'Església, ha incorporat al seu estudi conceptes com ara el bé comú (que inclou el patrimoni genètic de la humanitat, la riquesa de la biodiversitat...) o la solidaritat. (C.C.)

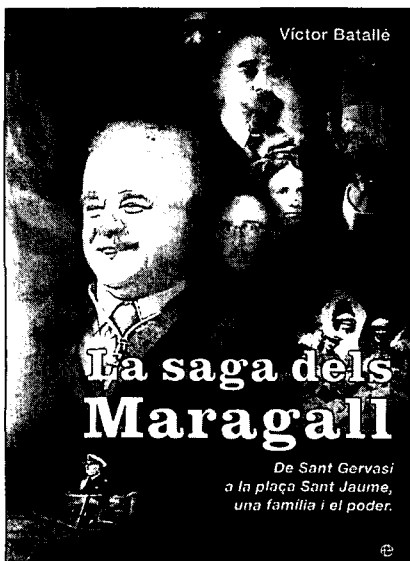
Francisco J. Alarcos, *Bioètica global, justícia i teologia moral*. Editorial Desclée De Brouwer-Universitat Pontificia Comillas, Bilbao 2005, 396 pàg.

Els Maragall i Catalunya

El tema d'aquesta monografia és la nissaga dels Maragall. Durant la industrialització de Catalunya, trobem un besavi, Josep Maragall, que intenta crear riquesa. En el ressorgiment de les lletres catalanes, un avi, Joan Maragall, poeta i escriptor polèmic, introdueix a casa nostra els poetes i els filòsofs alemanys i l'empenta vital que representen. En la república i durant la guerra civil, hi ha un pare, Jordi Maragall, professor universitari i desvetllador de consciències i amitats que, en una lluita sorda però valenta contra el franquisme, defensa la visió particular d'una Catalunya que, pesi a qui pesi, sent unida a Espanya. I ara uns fills, Pasqual i Ernest Maragall, estan immersos en l'objectiu d'una visió catalana amb espais més oberts, amb una nova manera d'entendre el país i d'entendre'ns amb la resta d'Espanya. El lector també hi trobarà les ombres, els moments difícils, els dubtes i les vacil·lacions que ells, com tots els que al llarg dels anys han lluitat per assolir el poder i el destí de Catalunya, han hagut de superar amb esforç i potser no sempre amb encert. L'autor és Víctor Batallé, que ha conreat la poesia, la traducció i la novel·la. (C.C.)

Víctor Batallé, *La saga dels Maragall. De Sant Gervasi a la plaça Sant Jaume, una família i el poder*. L'Esfera dels Llibres, Barcelona 2005, 362 pàg.

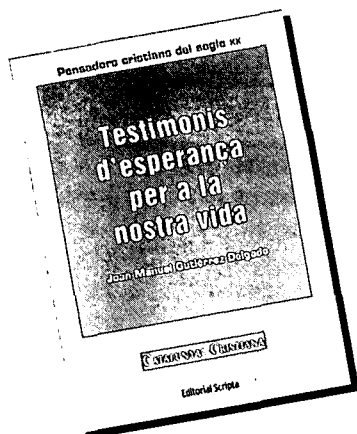
Visió insòlita del franquisme

Què és el que queda per dir del franquisme que ja no s'hagi dit? Per què continua tan present a la nostra societat? Hi ha espanyols que el consideren execrable; altres, el veneren; uns quants, el desconeixen... Segurament hi ha tants punts de vista com persones, però el que no es pot negar és que el nostre present és herència seva. Això no deixa indiferent ningú i, per tant, representa una part del nostre bagatge sociocultural que no s'ha d'ignorar. Aquest llibre ofereix una visió insòlita i sorprenent dels gairebé quaranta anys d'un règim que va començar amb sang i va acabar amb moltíssims problemes després de protagonitzar una profunda transformació del país. Aquesta és l'altra història del franquisme, sense complexos, que desvetlla aspectes desconeguts fins avui, amb força, algunes dosis d'humor i, sobretot, sense cap por a la imparcialitat. La seva rigorositat històrica ofereix tots els detalls i la informació necessària per redescobrir els fets més rellevants del franquisme. Aquesta obra del periodista i escriptor Daniel Arasa és adient per a aquells que van viure l'època en qüestió i per a les noves generacions. (C.C.)

Daniel Arasa, *Por la gracia de Franco. Una visión insólita del franquismo: las contradicciones del régimen*. Edicions Volter-Robinbock, Barcelona 2005, 395 pàg.

Si et van agradar els
«Pensadors cristians del segle XX»,

NO ET
PERDIS EL
LLIBRE

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Entitat Oficina DC Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

La crítica literària d'aquesta setmana

«México lindo»? Sergio Pitol, Cervantes 2005

Diu que no se'n sap avenir i, des del seu despatx a Veracruz, ens n'arriben nombroses exclamacions de felicitat. No per la quantia econòmica del premi, sinó per tot el que li suposa rebre el Cervantes precisament l'any que en celebrem el centenari. Coincidència que l'emociona, a ell que, en realitat, gairebé sempre ha viscut consagrat a les lletres.

Perquè Sergio Pitol és el diplomàtic típic que, durant les seves estades als diferents països, es dedica a conèixer-ne la llengua, i a traduir les obres literàries principals a la seva pròpia llengua, i fa veritat que el millor servei que poden donar els diplomàtics és tendir ponts d'entineniment entre els pobles.

Nascut a Puebla el 1933, a més de la seva producció literària, de què parlo més endavant, es va dedicar a traduir Henry James, Jane Austen, Joseph Conrad —de l'anglès— i Witold Gombrowicz i Jerzy Andrzejewski, essencials en les seves literatures.

El lleure aparent d'una legació diplomàtica va ser per a ell enormement productiu. Perquè a tots aquests treballs certament arduos, va unir una quantitat

Sergio Pitol.

fabulosa de contes curts, *Tiempo cercado* (1959), *El asedio del fuego* (1984), *No hay tal lugar*, *Victor Fierri cuenta un cuento*, *Las almas*, i moltes obres. I també té diferents novel·les plenes d'humanitat i d'una obsessió potser excessiva per mirar el passat: *Juegos florales*; *El tañido de una flauta*, *La vida conyugal* (1991).

Sergio Pitol representa una literatura que no s'embarca en l'aventura d'una renovació, que el podria incloure en el ja superat boom de les lletres iberoamericanes, i que amb tanta força van irrompre en la literatura de parla hispana. La madure-

sa i el domini del seu llenguatge l'emparrenten d'alguna manera amb la parla serena, rica i en moments, brillant d'Octavio Paz, i suposa una confirmació del relat mexicà, directe i sense laberints ideològics o verbals.

Pitol va aconseguir el guardó per les «seves reflexions constants sobre l'art d'escriure, la seva anticipació a la fusió dels gèneres, i per la seva dimensió cervantista», va explicar Calvo quan va llegir la decisió del jurat presidit pel director de la Real Academia Española, Víctor García de la Concha.

I en el vaivé de les concessions, que fan que la llançadora vagi d'una banda a l'altra de l'Atlàntic (política necessària,

que emmudeix envejes o pretericions injustes?) aquesta vegada s'ha vist beneficiat un autor poc conegut per a la majoria de lectors espanyols. S'especulaven altres noms més o menys consagrats. Aquesta vegada, però, evitem haver de parlar d'alguns autors que no ens agraden, ni per les seves postures humanes ni per la seva qualitat literària, que el temps rostolla.

Llegiu, si trobeu a les llibreries o les biblioteques, alguns dels contes de Pitól. De vegades, són escruixidors, pessimistes, angoixats..., al final de la seva vida escriu, però, amb un cert humor que escapa fàcilment del sarcame i de la crítica.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Homenatge al mestre Joan Juncà i Albert

El 21 de desembre, a les 9 del vespre, diverses entitats tarragonines homenajaran la memòria del compositor Joan Juncà i Albert (Tarragona 1927-2003). Serà un acte que tindrà lloc a la catedral de Tarragona en el qual participaran l'Orquestra i Cor dels Amics de la Catedral, dirigida per Mn. Miquel Barbarà, i la cobla La Principal de Tarragona, sota la direcció de Jordi Salavert, formacions amb les quals el mestre Juncà havia col·laborat assíduament. En aquest concert s'estrenarà la sardana *Mestre i amic*, del tenora de la cobla tarragonina Rafael Guinovart. També prendran part en aquesta vetllada els organistes Jordi Vergès i Miquel

Castillejo. Joan Juncà va ser músic d'orquestreres de ball abans de la guerra i compositor que va conrear preferentment la sardana, la música coral i la música sacra al llarg de la seva vida i, de manera especial, a partir de la seva jubilació. La seva producció sardanista abasta una trentena de títols, entre els quals destaquen *Xaloc*, *La plaça de la font*, *El mas de la pubilla*, *Terres de ponent* o *La vinya gran* i va obtenir premis i distincions en el concurs Pau Casals del 1980, en diverses edicions del concurs musical Francesc Basil i del premi Mestre Conrad Saló, així com en els premis Sant Andreu d'Ivars d'Urgell, l'any 1990.

«La dansa catalana» a Ràdio Palamós

La dansa catalana és el títol d'un espai radiofònic que realitza i presenta Joan Teixidor, des de fa gairebé 20 anys, i que s'ha emès fins ara a través de l'emissora Ràdio Sant Feliu, a Sant Feliu de Guíxols, per la banda dels 107 KHz de freqüència modulada. Des del mes de novembre passat, aquesta audició l'ofereix també Ràdio Palamós als seus oients, a la sintonia dels 107.5 de la banda de FM.

Música i informacions a l'entorn dels compositors i els dansaires de la sardana constitueixen els eixos d'aquesta audició que ara té una difusió major: els dissabtes de 8 a 9 del matí, a Ràdio Palamós; i de 9 a 10 del matí, a Ràdio Sant Feliu. (C.C.)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 90,70€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 90,70€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 45,35€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:

CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Més troballes de fòssils als Hostalets de Pierola

Els lectors recordaran la troballa feta per Salvador Moyà i Meike Köhler l'any passat de les restes d'un simi fòssil als Hostalets de Pierola, el *Pierolapithecus catalaunicus* i familiarment «Pau» (ho explicàvem el 9 de desembre del 2004 en aquesta pàgina). Les recerques han continuat per part dels dos paleontòlegs i s'hi han anat trobant més restes fòssils. El passat dia 3 de novembre Salvador Moyà va explicar al Museu de CosmoCaixa què hi ha hagut de nou i els projectes que tenen.

El més important és un nou fragment de crani de simi d'uns 12 milions d'anys d'antiguitat, o sigui, una mica més recent que el Pau (datat entre 12,5 i 13 milions d'anys). La importància de la nova troballa és que presenta unes característiques molt «modernes», és a dir, que sembla més recent del que és. Té l'aspecte dels antropoides bípedes que aparegueren al continent africà fa només 6 milions d'anys i sembla que no es pot pensar que ja sigui un d'ells. Cal esperar més troballes per emetre'n un judici més segur. Podria ser que els antropoides que ja habitaven Europa haguessin seguit un camí evolutiu diferent dels tan

Salvador Moyà amb les restes fòssils.

treballs. I els paleontòlegs, per la seva banda, volen estudiar si hi ha més possibilitats als voltants, com serien als municipis de Masquefa, Piera i Esparreguera, dins del projecte que han anomenat «Som-hi».

No cal dir que desitgem bona sort als investigadors. La ciència de la paleontologia s'està fent i refent contínuament. És interessant que gent del nostre país hi contribueixi amb noves descobertes.

coneguts de l'Àfrica. No ho sabem.

Aquesta troballa és molt important, però cal afegir que, a part de restes de primats, als Hostalets, també se'n troben de molts altres animals, mamífers sobretot, que fan ben important el jaciment.

Pel que fa als projectes, va dir Moyà que, sent aquest jaciment dels Hostalets tan preciós, perquè comprèn des de fa 12 fins 8 milions d'anys —que el fa potser el més ric conegut en fòssils d'animals terrestres d'aquesta època— cal desenvolupar un bon programa d'investigació. L'Ajuntament dels Hostalets ja té el pla d'instal·lar un taller de restauració de fòssils i fomentar el turisme a la zona, cosa que ajudaria econòmicament els

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'astronomia en la seva història

El segle XVII va ser per a França el segle de Lluís XIV el Gran, el Rei Sol, com li deien. La política d'aquest monarca s'orientà cap a exaltar la corona francesa i promoure un imperialisme francès a Europa. Per aconseguir els seus fins també tingué en compte la cultura i la ciència. Va ser sota la seva protecció que s'inaugurà l'Observatori Astronòmic de París que esdevingué el més important de l'època. Però hem de dir-ho tot: va ser a instàncies d'un sacerdot astrònom que s'arribà a la realització efectiva d'aquest centre científic, que tant va contribuir al progrés de la ciència dels astres.

Jean Picard (1620-1682), el promotor

Va néixer el 12 de juliol del 1620 a La Flèche, localitat famosa pel col·legi que hi tenien els jesuïtes que tingué per alumnes Mersenne, Descartes i d'altres que figuren a la història de les ciències. De Picard, no en tenim notícies precises de com fou la seva joventut. Només consta que s'ordenà de sacerdot bastant jove. Quan ja tenia 25 anys, sent alumne de Pierre Gassendi al Collège Royal (el futur Collège de France) va observar l'eclipsi de Sol del 1645 i això el motivà a dedicar-se a l'astronomia. Va succeir el seu mestre en la càtedra i el superà. El seu afany per fer sempre les mesures ben exactes va fer que fos anomenat «pare de l'astronomia de la precisió».

Va ser el primer a utilitzar el telescopi per mesurar amb més exactitud els angles. Inicià aquesta pràctica el 1669. Havia col·locat un reticle filamentós a la lent d'objectiu i dos cercles graduats fent joc amb els moviments del telescopi. No cal dir com augmentà la precisió de les mesures. Com que per calcular el temps feia ús del rellotge de pèndol, invent recent de Huygens, i ho feia amb tanta exactitud, pogué adonar-se que la longitud del pèndol que bat segons no és la mateixa en

25 Fundació de l'Observatori de París

variar la latitud del lloc, descoberta ben important per a la ciència d'aleshores. Va calcular la longitud d'un arc de meridià mesurant la distància entre les poblacions de Malvoisine i Sourdon, després de trobar la diferència de latitud entre elles per l'angle d'ascensió recta d'una mateixa estrella. L'error que cometé no arribà al 5 per mil. Li resultà la Terra una mica més gran del que hom creia i va ser la primera mesura que millorà la d'Erastòtenes de dinou segles abans. Quan Newton se n'assabentà, el 1684, va repassar els seus càlculs sobre l'òrbita de la Lluna que no acabaven d'ajustar-se a la llei de la gravitació i comprovà que el moviment del nostre satèl·lit amb el valor del radi terrestre obtingut amb les mesures de Picard ja s'hi adeia del tot, dins d'un petit marge d'error plausible.

Ara bé, va ser Jean Picard qui, amb Adrien Azout, va promoure la fundació a París d'un observatori astronòmic amb tota regla. La seva intervenció el 1666 davant del govern del Rei Sol va ser decisiva. Va fer després que hi acudissin a treballar-hi astrònoms bregats de tot Europa, com l'italià Cassini i després el danès Römer. Ell restà a segon terme. No deixà, per això, de treballar-hi de professional.

Un cop inaugurat l'observatori, durant el curs 1671-1672 anà a Dinamarca a precisar la longitud i latitud del punt des d'on Tycho Brahe feia les seves observacions, per poder interpretar amb més seguretat les mesures obtingudes per l'astrònom danès. Allà es trobà amb Olaf Römer que treballava en la classificació dels manuscrits de Tycho Brahe i veient-ne la competència va ser quan l'invità a anar a París a

exercir-hi d'astrònom, cosa que acceptà l'astrònom danès.

La precisió de les seves observacions li va fer descobrir un moviment de la Terra fins llavors ignorat: la *nutació*. És un balandreig, degut a la Lluna, que fa el nostre planeta a banda i banda de l'el·lipse de precessió amb un període de 18 anys i 8 mesos. El nom de *nutació* fou posat per Bradley el 1747, que estudià aquest moviment amb detall, per això alguns diuen que en fou el descobridor. No és cert. Va ser Picard qui el detectà per primera vegada.

De Picard encara hem de dir que va poder donar, col·laborant amb Cassini el 1672, un valor ja força aproximat de la distància Terra-Sol: 140 milions de quilòmetres (la realitat és de 149,5). Fins aquell moment el valor més alt obtingut era el del flamenc Godefroy Wendelin (1580-1667) de 96 milions.

També va ser el qui inaugurà la publicació d'un anuari astronòmic. El primer que va editar va ser el del 1679. Només en va poder publicar quatre més. Va morir el 12 de juliol del 1682, de resultes, en part, d'una caiguda que el deixà greument ferit, quan ja tenia pràcticament enllestit l'anuari del 1683.

Jean Dominique Cassini (1625-1712), el primer director

Era italià. El seu nom original, Giovanni Domenico Cassini, nascut a Perinaldo. Va anar a París a fer de director de l'observatori que s'estava construint a instàncies del ministre Colbert, però proposat per Picard. I acabà adquirint la nacionalitat francesa. Picard va suggerir d'oferir-li el

lloc perquè Cassini ja s'havia distingit com un bon astrònom quan era professor de la universitat de Bolonya. Havia mesurat amb precisió els períodes de rotació de Júpiter i Mart (1665-1666) i confeccionat unes taules dels moviments dels quatre satèl·lits galileans de Júpiter.

A França hi arribà el 1669 i hi restà fins a la mort. Un cop nomenat director del gran Observatori de París continuà amb més deler que mai les observacions. Va descobrir quatre satèl·lits de Saturn: Japet el 1671, Rea el 1672, Dione i Tetis el 1684. Examinà l'anell d'aquest planeta i pogué anunciar que s'hi veuen almenys dos anells separats per una franja fosca, que ara anomenem «divisió de Cassini».

Va demostrar que la «llum zodiacal» —que és una franja lleugerament lluminosa que es veu al cel a occident poc després de post el Sol i a orient abans de sortir— és d'origen còsmic i no atmosfèric: un reflex de la llum solar en partícules de pols interplanetari.

Juntament amb Picard, com ja hem dit, es proposà de determinar la distància Terra-Sol amb la màxima exactitud possible. Ho va fer determinant la paral·laxi de Mart amb precisió des de París i Caiena (Guaiana Francesa). A París ell i Picard, i a Caiena Jean Richter. Així obtingué la distància d'aquest planeta Mart amb molt petit marge d'error i aplicant la tercera llei de Kepler obtingué per al Sol els 140 milions de quilòmetres que ja hem dit.

Cassini va iniciar una dinastia de cinc generacions d'astrònoms que foren els capdavanters de l'astronomia francesa durant més d'un segle. Ell, amb tot i la seva ciència reconeguda, va ser l'últim gran astrònom que no acceptà Copèrnic; encara creia que el centre del cosmos era la Terra. El seu fill Jacques ja va admetre Copèrnic, però no Kepler. Calgué esperar el quart de la dinastia, Jacques Dominique, per tenir un Cassini que ho acceptés tot i, a més, també la llei de Newton.

RADIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

07.00-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai
08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
09.00-22.00 *Radiofórmula*
22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

19.00-20.00 *Sense embuts*
23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència (selecció musical)
01.00-02.00 *Ressons* (música en català)
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba
02.30-07.00 *Música instrumental*
Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 *Coneixes Jesús?*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba
02.30-07.00 *Música instrumental*
Radiofórmula

Dimecres

19.00-20.00 *Parlem clar*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*

01.00-02.00

02.00-02.30

02.30-07.00

Dijous

19.00-20.00 *Temps d'oci*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba
02.30-07.00 *Música instrumental*
Radiofórmula

Divendres

23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)
00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència
01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba
02.30-07.00 *Música instrumental*
Radiofórmula

Dissabte

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai
08.00-10.00 *Radiofórmula*
10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
11.00-14.00 *Trotamundos* (turisme rural)

14.00-00.00

00.00-01.00

01.00-02.00

02.00-02.30

02.30-07.00

Diumenge

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai
08.00-09.00 *Radiofórmula*
09.00-10.00 *Tot sardana*
10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)
Radiofórmula
12.00-18.00 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 *La cantata del diumenge* (música de Bach)
21.00-23.00 *Melodies de fe* (música cristiana)
23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana)
00.00-00.30 *Pregària de Completes*
00.30-01.00 *Cova de Country*
Jazz
01.00-02.00 *Ressons*
02.00-02.30 *Dietaris*, *Evangeli*, *Espurna d'Alba*
02.30-07.00 *Música instrumental*
Radiofórmula

Desconnexions de
Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*
10.30 *Agenda*
12.00 *Butlletí informatiu*
14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
16.00 i 18.00 *Butlletí informatiu*
18.30 *Agenda*
20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*
20.30 *Música Principat* (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 *Agenda*
14.00 *Agenda*
16.00 *Agenda*
17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
14.00 *Agenda*
16.00 *Agenda*
17.30 *Agenda*

RÀDIO
BARCELONA

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

2

Diumenge 18

08.45 *Islam hoy*
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.
09.00 *Buenas noticias TV*
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez Núñez.
09.15 *Shalom*
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.
09.30 *Con todos los acentos*
Revista setmanal de servei públic dedicada a facilitar als immigrants la seva integració laboral, social i cultural en la societat espanyola.
Directora: Delfina Simón.
10.00 *Últimas preguntas*
«Delwende, al servicio de la vida.»
Avui ens apropem a la realitat d'una ONG petita, Delwende, al servei de la vida, que va néixer per donar suport als projectes missioners de les Religioses de la Consolació.
Directora: M. Ángeles Fernández.
10.25 *Testimonio*
«A Belén, pastores.»
Ens endinsem a la casa particular d'una família que «fa el pessebre», per descobrir la dimensió religiosa d'una tradició molt arrelada.
Director: Isidro Catela.
10.30 *Santa Misa*
Amb la participació de la Coral Sant Jaume de Salt (Gironès), sota la direcció de M. Salomé Jorillo. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)
11.20 *Els camins de la calma*
Programa de documentals que proposa itineraris per indrets de Catalunya que tenen les esglésies com a

eix central.

Director: Ferran González.

Dilluns 19

17.00 *Pueblo de Dios*
«Hijas, hermanas y madres.»
Al nord del Camerun, les filles de la Caritat també fan de germanes i mares amb les dones embarassades i amb els infants malnodrits. La fraternitat i la maternitat d'aquestes missioneres no coneix ni fronteres ni races.
Director: Julián del Olmo.

Diumenge 18

10.15 *Signes dels Temps*
Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.
Director: Francesc Rosaura.

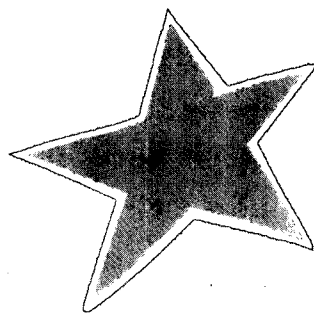
Divendres 16

20.00 *Creure avui*
Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai *Temps de reflexió*.
El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Cada diumenge

Als quatre vents
Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

ràdio
estelMúsica i
missatge

■ Barcelona 106.6

■ Tarragona 100.6

■ Catalunya Central 93.7

■ Girona 103.4

■ Tortosa 90.1

■ Garraf 96.8

■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5

■ Cerdanya 104.4

■ La Seu d'Urgell 105.0

■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

NADAL

• **TROBADA DE PESSEBRISTES.**— L'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes celebra el **18 de desembre** la trobada de Nadal: a les 13.00, a la parròquia del Carme, missa presidida pel consiliari Mn. Vicenç Alfonso, en sufragi dels pessebristes difunts durant l'any. Tot seguit, dinar de germanor.

• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DEL PILAR.**— El **18 de desembre**, a les 12.30, celebració nadalenca per als confreres de la Mare de Déu de Valvanera i del Centre de La Rioja de Barcelona; a les 18.30, concert de Nadal amb la coral Estel, de la parròquia, i el cor Vilanoví, de Vilanova i la Geltrú. C/ Casanova, 175 - Barcelona.

• **ADVENT.**— El **18 de desembre**, a les 19.30, eucaristia i cant de vespres del IV diumenge d'Advent a la catedral de Lleida.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El CCU de Girona organitza el **19 de desembre**, a les 20.30, la celebració *Tot preparant el Nadal, quin és el teu?*, als locals dels pares claretians (c/ Joan Maragall, 23 - Girona).

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— Els pares dominics organitzen els dies **19, 20 i 21 de desembre**, a les 18.45, unes conferències sobre *Advento, tiempo de silencio*, a càrrec del P. Jaume Boada, o.p. C/ Bailén, 10 - Barcelona.

• **IREL.**— El **20 de desembre**, a les 20.00, eucaristia a la capella del Seminari diocesà i, tot seguit, celebració del Nadal.

• **CONCERT-PREGÓ DE NADAL.**— *De Natzeret a Egipte. Un recorregut amb ritmes sud-americans*, amb el cor Blanquerna i la Coral Preludi amb acompanyament instrumental, dirigits per Ramon Vilar. Pregó a càrrec de Josep M. Forcada, delegat diocesà de Pastoral de la Salut del l'arquebisbat de Barcelona i patró de la Fundació Blanquerna. Serà el **20 de desembre**, a les 20.00, al l'auditori Cardenal Jubany, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, c/ Cister, 34 - Barcelona.

• **CERCLE LA SALLE.**— El **21 de desembre**, a les 19.30, dins dels actes del 10è aniversari, festes de Nadal. Serà a la parròquia dels Josepets: eucaristia amb la coral del Cercle; presentació del *Llibre del Cercle*, per l'autor, Joan Rovira; concert de Nadal i àpat nadalenc de germanor. Més informació: tel. 932 181 077 i 690 378

450, a/e: mariano.magaz@terra.es

• **CATEDRAL DE BARCELONA.**— Celebració comunitària de la Penitència, com a preparació immediata al Nadal, el **21 de desembre**, a les 19.30, amb absolució individual; el **24**, a les 23.10, ofici de vetlla amb la Missa del Gall, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach; el **25**, a les 10.45, cant de laudes a l'església de Sant Sever; a les 11.15, benedicció del pessebre del claustre; a les 11.30, eucaristia presidida per Mons. Martínez Sistach, en la qual impartirà la benedicció papal.

• **LLUM DE BETLEM.**— La Llum de la Pau de Betlem arriba a l'Escala el **22 de desembre**. El Consell Parroquial convidarà a rebre la Llum amb un missatge renovat. Serà a les 19.00 a la parròquia de Sant Pere.

• **PREGÀRIA.**— El **22 de desembre**, a les 20.00, al santuari-parròquia de Santa Teresina de Lleida, tindrà lloc un espai de pregària amb la participació de tots els grups parroquials per celebrar el Nadal.

• **PALAU DE LA MÚSICA.**— El **22 de desembre**, a les 21.00, concert de Nadal amb Josep Carreras, la City of London Simfonia i el cor de noies de l'Orfeó Català. Més informació: tel. 902 442 882, fax 932 957 208, a/e: taquilles@palaumusica.org, web: www.palaumusica.org

• **REFLEXIÓ.**— El **22 i 29 de desembre**, a les 20.30, Mn. Xavier Morlans, teòleg i cantautor, impartirà dues sessions sobre *Si el Nadal et causa malestar vine, si vols, a fer-t'ho mirar*, on analitzarà les causes de la depressió nadalenca i proposarà solucions. Serà a la parròquia de Sant Ramon de Penyafort, rambla de Catalunya, 115 - Barcelona.

• **CONCERT BENÈFIC.**— El **23 de desembre**, a les 21.00, a l'església de Sant Llorenç de Lleida, concert de Nadal de la Capella de Música de Sant Llorenç, dirigida per Lluís Virgili i Trilla, en benefici del Voluntariat Vicencià de la parròquia de Sant Andreu, de l'Associació de Caritat de Sant Vicenç de Paül.

• **MUSEU EPISCOPAL DE VIC.**— El **23 i 28 de desembre**, de 10.30 a 12.00, joc de pistes amb les tradicions del Nadal per a nens i nenes de 6 a 10 anys. Cal fer la reserva prèvia. Més informació:

Alba residència d'àvies ofereix serveis nous!

- Permanència nocturna
- Centre de dia
- Caps de setmana
- També dies o nits esporàdiques
- Segons les necessitats de cada família

Tel. 932 039 740, Isabel

www.museuepiscopalvic.com

• **PESSEBRE.**— Durant les festes de Nadal s'instal·la un pessebre monumental a la parròquia de la Concepció de Barcelona: el **24 de desembre**, a les 19.30, escenes del pessebre, realitzades per nens; a les 20.00, missa per a nens de vigília de Nadal. A la Missa del Gall canta la coral Voci Sacre. D'altra banda, a les 19.00, vespres cantades, cicle Nadal i Epifania, i en acabar, exposició del Santíssim, a la parròquia. C/ Aragó, 299 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— El **24 de desembre**, a les 20.00, Missa del Pollet (per a famílies amb nens); a les 24.00, Missa del Gall amb el *Cant de la Sibila*, interpretat per Maria del Mar Bonet. La coral participarà als cants de l'eucaristia i la col·lecta serà per al Casal dels Infants del Raval. Pl. Bonanova, 12 - Barcelona, tel. 934 175 858.

• **PASTORAL DEL SORD.**— Celebracions nadalenques amb llengua de signes per a sords: el **24 de desembre**, a les 24.00, Missa del Gall, a la capella del Santíssim de la parròquia de la Puríssima Concepció (c/ Roger de Llúria, 70 - Barcelona); el **31 de desembre i 5 de gener**, a les 18.30, misses de vigília a la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68 - Barcelona).

PASTORETS

• **TEATRE MUNICIPAL DE BLANES.**— Els dies **17**, a les 22.00, i **18 de desembre**, a les 19.00, *Pastors i misteris*,

de Pere Puig i Llensa. C/ Ample, 26 - Blanes, tel. 972 358 063.

• **LA FLORESTA.**— Els dies **17, 18 i 26 de desembre**, a les 19.30, *Els Pastors o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. Passeig de la Floresta, 24 - 26, tel. 936 747 833, web: www.atlaf.com

• **ULLDECONA.**— El **18 de desembre**, a les 18.30, *Els Pastors o l'adveniment de l'Infant Jesús*, al Teatre Municipal, c/ Major, 147, tel. 977 720 117.

• **ROSES.**— El **18 i 26 de desembre**, a les 18.30, *Els Pastors* al Teatre Municipal, av. Tarragona, 73-81, tel. 972 150 537.

• **LLEIDA.**— Els dies **18 i 26 de desembre**, i **1 de gener**, a les 18.30, *Lluquet i Rovelló*, de Josep M. Folch i Torres. C/ Lluís Companys, s/n - Lleida, tel. 973 279 356.

• **SANT FELIU DE CODINES.**— Els dies **18, 25, 26 de desembre**, i **1 de gener**, a les 18.30, *Els Pastors o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres, a la casa cultural Codinenc, c/ de Mn. Josep Rossell, 1, tel. 938 660 593.

• **TEATRE DEL CÍRCOL CATÒLIC.**— Els dies **18 i 26 de desembre**, i **7 de gener**, a les 18.00, *Els Pastors o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres. C/ Sant Anastasi, 2 - Badalona, tel. 933 844 556.

• **MIRA-SOL.**— El **19 de desembre i 1 de gener**, a les 19.00, *Els Pastors o l'adveniment de l'Infant Jesús*, de Josep

EXERCICIS ESPIRITUALS

«Practicar els Exercicis Espirituals està demostrat que és un gran do de Déu per a tothom que en faci l'experiència. És un temps en què es deixen totes les altres coses per retrobar-se amb Déu i disposa l'ànima per escoltar-lo només a Ell.»

Joan Pau II

Llibre, Aixequeu-vos, anem!

Homes i joves, des de 18 anys:

DESEMBRE: del dilluns 26 al dissabte 31

Cal subratllar que la tanda no afecta cap festa principal nadalenca. Aquesta tanda comença a les 20 h i acaba a les 18 hores.

Casa
«Ntra. Sra. de
Montserrat»

Plaça Font del Lleó, 21
08140 Caldes de
Montbui (Barcelona)
Tel./Fax: 938 654 496

CURSETS DE CRISTIANDAT

Casa d'espiritualitat de Banyoles, 28 - 31 desembre 2005

Tres dies per conèixer i aprofundir el fonamental cristià

Tel. 972 571 758

Des del carrer

A més de la seva parròquia física, Mn. Toni Pons exerceix actualment com a rector dels firaires de Mallorca. Des del departament de circs i fires del bisbat illenc aquest jove capellà amb rostre amable i somriure simpàtic, intenta acollir i atendre tots aquells professionals nòmades del difícil món de la itinerància. Amb ells ha descobert l'espiritualitat abrahàmica i reconeix haver-se sentit engrescat a estar sempre en camí. Fa unes quantes setmanes Mn. Toni Pons va participar a Barcelona en el VI Congrés Internacional del Fòrum de les Organitzacions Cristianes per a la Pastoral de Circs i Fires.

Toni Pons, responsable de la Pastoral de Circs i Fires de la diòcesi de Mallorca

«Una vegada vaig celebrar una primera comunió en una pista d'autos de xoc»

—Què fa un capellà en el món dels circs i les fires?

—L'Evangeli no és propietat exclusiva de ningú i ha de ser portat a tots els col·lectius que vulguin sentir la Bona Nova de Jesús, entre ells el dels circs i les fires. Crec que el departament de circs i fires, inclòs dins de la Pastoral de Migracions, tot i ser una mica desconegut, no ha de ser menys important que la resta. Normalment aquest col·lectiu és gent religiosa, amb una mirada transcendent, i celebren els sagraments igual que qualsevol altre fidel, sobretot batejos, primeres comunions i casaments. Nosaltres, concretament, preparam els infants per a la primera comunió, amb una catequesi més específica, més intensiva.

—Per què una catequesi específica?

—A més de les dificultats pròpies de qualsevol jove d'avui dia, tenen les peculiaritats pròpies de la seva manera de viure, sobretot pel que fa al ritme i a l'estabilitat. Amb els catecismes especials elaborats per a ells l'objectiu és que puguin seguir el ritme el més normal possible.

—Suposo que deu tenir alguna anècdota curiosa.

—Una vegada vaig celebrar una primera comunió en un pista d'autos de

xoc. Mai no m'ho hauria imaginat. Va ser una cerimònia molt «inculturada»... [riu].

—I en una gàbia de lleons, ha celebrat mai cap sagrament?

—Això és més difícil, perquè gairebé no vénen circs a Mallorca. Com que som una illa, han de venir amb vaixell i és molt complicat. Per això, la meva tasca se centra sobretot en el món dels firaires. Hi ha un grup de firaires que són de Mallorca i hi viuen sempre. Després hi ha firaires que ens visiten per la Fira més llarga que es fa a tot Espanya, la que dura 40 dies al voltant del Diu-menge de Rams. La meva missió és oferir una atenció pastoral a aquest grup de gent que no té parròquia estable i que acostumen a anar de poble en poble. Això fa que necessitin una atenció més personalitzada.

—Com es viu la fe en un món tan nòmada i aparentment tan inestable?

—Ells viuen més que ningú aquelles paraules que Déu va adreçar a Abraham: «Surt de la teva terra i et beneiré.» Tenen una fe amb les virtuts i defectes de tothom, amb les dificultats de no tenir estabilitat i de no tenir parròquia física de referència. També tenen la dificultat que porten un ritme a la inversa que nosaltres. Quan nosaltres ens

divertim ells fan feina, i quan nosaltres fem feina ells poden descansar una mica. Això dificulta una mica treballar la fe amb ells. No obstant això, la meua experiència m'ha portat a descobrir-hi una forta religiositat i interès vers la transcendència.

—Personalment, com a capellà d'aquest col·lectiu, què li aporta aquesta experiència pastoral?

—Per als que som «sedentaris», reconèixer i atendre aquest col·lectiu ens recorda que la tasca del cristià no és la d'instal·lar-se i situar-se, sinó estar sempre en camí. Això m'ho recorden contínuament. Amb la seva manera de viure, em sento interpel·lat i engrescat. Cal estar sempre en camí, estar sempre disponible...

—A més de l'acompanyament religiós, porta també a terme tasques socials?

—Sí, és inevitable. La major part dels treballadors de circs i fires són avui dia immigrants, que vénen amb tota una sèrie de dificultats: precarietat, manca de papers, dificultats de comunicació... L'Església no pot quedar-se de braços plegats i intentem també ajudar-los perquè puguin normalitzar la seva situació.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Coses d'aquest Advent

En aquests dies d'Advent, sovint els textos litúrgics ens posen als llavis pregàries com aquesta: «Concediu-nos d'esperar amb alegria les festes que s'acosten...» En fer-les meves, potser amb més delit que mai, no puc deixar de pensar que ho tenim especialment difícil enguany. Ens caldrà, més que en altres ocasions, recordar sant Francesc d'Assís i el seu concepte de la veritable alegria, capaç de florir en les pitjors circumstàncies: les d'aquella nit horrorosa, per exemple, que el sant descrivia a fra Lleó. «Pobresa amb alegria», com també va deixar dit en la seva admonició 27.

Em refereixo al malestar civil que es respira aquests dies i, paral·lelament, al malestar eclesial que deriva d'una certa implicació catòlica en les seves causes. No cal dir que la primera obligació de tots és assumir les pròpies responsabilitats i arribar de debò al límit de les nostres possibilitats. Evidentment, ni el grau de responsabilitat ni el ventall de possibilitats són els mateixos per a tothom. És just, doncs, que s'exigeixi més a qui més en té. No ho seria

tant, en canvi, receptar als altres accions determinades, des de fora i sense prou informació. Necessitem fer-nos mútuament confiança i no retallar el nostre espai ni un mil·límetre més del que ja ho està.

Diguem-ho clarament: no és probable que les coses canviïn de la nit al dia... Haurem de continuar treballant per uns objectius que ja creiem assolits, primer amb el Vaticà II i després, en un altre sentit, amb la transició a la democràcia dels últims anys setanta. Encara ens valen els exemples de tenacitat, de fidelitat eclesial incompresa, de lucidesa contra corrent, dels nostres

mestres Vidal i Barraquer i Carles Cardó, entre molts altres. Avui, és clar, en clau menor.

Altres vegades, per exemple en un comentari sobre el nou curs (*Catalunya Cristiana* n.1359, del 6 d'octubre del 2005), m'he referit a alguns aspectes de la pastoral que avui demanen de nosaltres una atenció especial. Per exemple, la mentalitat de missió. Em meravella que alguns, tot parlant de missió i de nova evangelització, enyorin models d'Església tutelada pels poders civils. No havíem quedat que reclamàvem només llibertat? L'exercici d'aquesta haurà de tenir lloc, certament, en camps diversos. Però allò prioritari i únic imprescindible és l'anunci testimonial de Jesús, per la via del convenciment i de l'atracció. D'altra banda, la nova evangelització, deia Joan Pau II, només pot sortir d'un nou ardor dels cristians. Per això resultaria negatiu que els problemes actuals generessin desànim, inhibició del goig de la fe, encallament en la condemna o fixació exagerada en canvis utòpics... Ens convé, més aviat, reciclar les adversitats i transformar-les en energia missionera.

Ara mateix

Rauxa

Anticipació verdagueriana

Aquest 2006 que som a punt de començar farà 120 anys de la publicació de *Canigó*, que està considerat juntament amb *L'Atlàntida* el gran poema èpic de Jacint Verdaguer. Aquest aniversari, que aquí anticipem, serà un bon motiu per llegir o rellegir *Canigó*, i per adonar-se per què està considerada una de les obres clàssiques de la literatura catalana.

El lector atent trobarà en aquest gran poema de Verdaguer una descripció acurada del territori, sobretot del Pirineu, amb una corrua de topònims que reflecteixen el bon coneixement que l'autor tenia de tots els racons del país. El capellà de Folgueroles també deixa palès el seu domini de la llengua en enumerar al llarg de tota l'obra una infinitat de noms de plantes silvestres, animals, fenòmens meteorològics i geològics. Però *Canigó* és més que una simple descripció paisatgística. Per damunt de tot, és la història del naixement de Catalunya, que Verdaguer lliga, molt encertadament, a l'expansió del cristianisme. El poema èpic ressalta les figures d'eclesiàstics, com ara l'abat Oliba, que van forjar el nostre país mitjançant una bona xarxa de monestirs encarregats d'estendre la fe en Crist. *Canigó*, en definitiva, expressa magistralment que l'ànima de Catalunya és des de l'origen essencialment cristiana.

Eduard Brufau

QUÈ?
NECESSITES ■

A BARCELONA,
LES MILLORS BOTIGUES DEL MÓN.